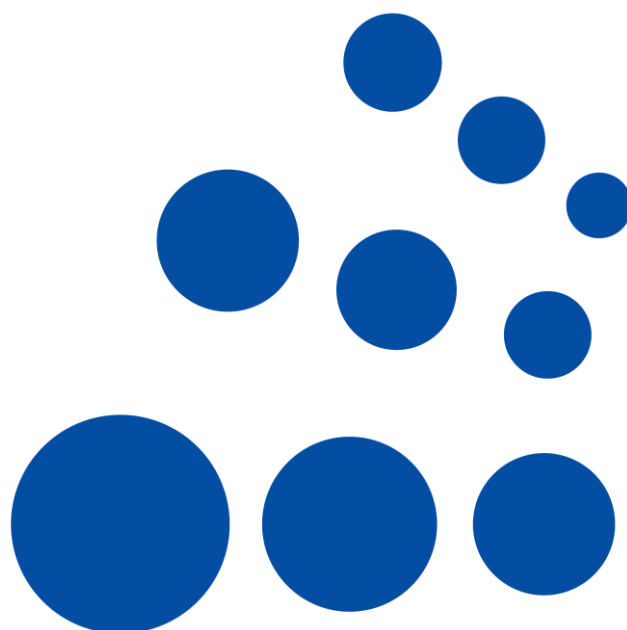

Příprava Národního a regionálního partnerského plánu ČR pro období 2028–2034

srpen 2026

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Obsah

1	Účel dokumentu	3
2	Evropský fond a jeho struktura	3
3	Podmínky dané legislativou EU pro čerpání prostředků	5
4	Obsahová východiska pro reformy a investice	5
5	Proces přípravy NRPP	7
6	Návrh priorit pro vyjednávání - shrnutí	8
7	Seznam zkratek a vysvětlení odborných pojmů	12
	Příloha 1 Příprava Národního a regionálního partnerského plánu ČR 2028–2034	13
	Příloha 2 Výchozí strategické priority pro Národní a regionální partnerský plán ČR 2028–2034	13

1 Účel dokumentu

Pro rozpočtové období 2028–2034 Evropská komise zásadním způsobem mění pravidla pro čerpání evropských fondů, pokud jde o alokace určené jednotlivým členským státům. Čerpání prostředků bude záviset na plnění národních a regionálních partnerských plánů (dále jen „NRPP“), a to podle obdobného modelu, jaký byl uplatněn při čerpání prostředků z Národního plánu obnovy.

Nutnost reformy a podmínění čerpání evropských prostředků jejich plněním prosazují čistí plátcí. Komise proto na tomto principu trvá a není pravděpodobné, že by se tento model podařilo v průběhu dalšího vyjednávání zásadně změnit. Plán reformy v NRPP je proto třeba vyjednat tak, aby byl plně v souladu s reformami, které jsou pro Českou republiku přínosné, a aby nebyl v rozporu se záměry a politickými prioritami vlády.

Jedná se o institucionálně i administrativně velmi náročný proces, který je nutné s dostatečným předstihem promyslet a propojit s reformami a změnami, jež vláda skutečně hodlá uskutečnit. V opačném případě bude celý systém nadměrně zatěžující, frustrující a neefektivní.

Rovněž je třeba pečlivě zvážit způsob vedení vyjednávání o reformách zahrnutých do NRPP, a to jak ve vztahu ke Komisi, tak při souvisejících jednáních mezi jednotlivými resorty uvnitř České republiky. Je nutné zvolit takový mechanismus, který zajistí, že klíčová rozhodnutí budou přijímána na úrovni členů vlády, nikoli na nižší úřednické úrovni.

Na straně Komise je celý proces značně centralizován a řízen útvarem, který je hierarchicky přímo podřízen předsedkyni Komise, tedy Generálním sekretariátem Evropské komise. Pokud by na straně členského státu bylo řízení naopak příliš decentralizované, vedlo by to k nadměrné administrativní zátěži a komplikované koordinaci uvnitř státu.

Komise pro příští rozpočtové období mění také způsob vyjednávání o sektorové legislativě. Nečeká na dohodu Evropské rady o celkovém rozpočtu, ale předkládá příslušné legislativní návrhy Radě s předstihem. Pokud následně Evropská rada v rámci vyjednávacího balíčku, takzvaného negoboxu, některé parametry změní, bude sektorová legislativa dodatečně upravena.

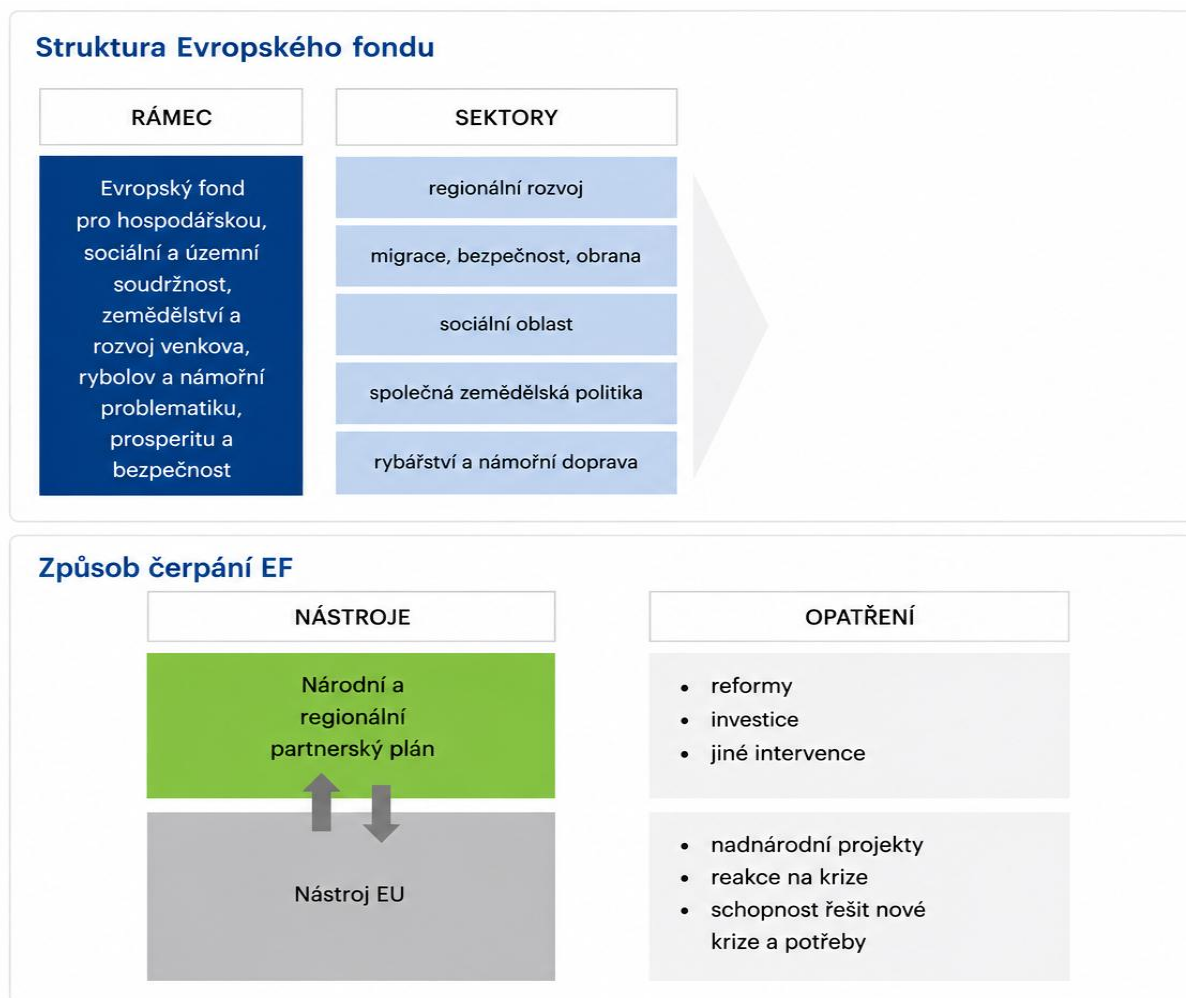
Ačkoli tato metoda není pro členské státy nejvýhodnější, neboť poskytuje aparátu Komise ve spolupráci s jednotlivými předsednictvími značný vliv, je nezbytné se do vyjednávání aktivně zapojit. Pasivní přístup by znamenal, že výsledná pravidla budou nastavena především podle potřeb Komise a ostatních členských států, nikoli podle zájmů České republiky.

Česká republika musí zahájit přípravu NRPP, který nahradí současnou Dohodu o partnerství i operační programy, již na podzim 2026. Účelem tohoto předkládaného materiálu je připravit projednání a schválení základních principů a východisek pro vyjednávání NRPP České republiky, včetně způsobu přípravy a základních investičních oblastí. Finální dokument, který bude obsahovat NRPP, bude vládě předložen ve 2. polovině 2027, až bude schválena veškerá unijní legislativa (nejen o víceletém finančním rámci, ale i sektorová). Nejpozději v lednu 2028 musí být NRPP předložen formálně Evropské komisi ke schválení.

Všechna čísla a odhady alokací v tomto dokumentu vycházejí z návrhu Komise z července 2025.

2 Evropský fond a jeho struktura

Dosud existující fondy Evropský sociální fond +, Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti atd. jsou nahrazeny jedním fondem, tzv. **Evropským fondem pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a rozvoj venkova, rybolov a námořní problematiku, prosperitu a bezpečnost**, který bude financovat nejen aktivity pod politikou soudržnosti, ale i společnou zemědělskou politiku a řadu dalších oblastí. Odpadá dělení na „měkké“ a „tvrdé“ investice.

Obrázek č. 1 Evropský fond a jeho struktura

Nově bude existovat Národní a regionální partnerský plán (dále jen „NRPP“), který bude nahrazovat nejen Dohodu o partnerství, ale i operační programy, které známe z posledních dvou programových období. Veškeré investice budou uvedeny pouze v jednom dokumentu. NRPP budou členské státy vyjednávat s Evropskou komisí (vyjednávání povede DG REFORM na úrovni ředitele Task Force pro reformy a investice, se zapojením zástupců ostatních DG's (úroveň zpravidla Head of Unit nebo expertní) BUDG, REGIO, AGRI, EMPL, HOME a MARE), následně bude dokument schválen jako prováděcí rozhodnutí Rady EU (CID). Obdobný bude i mechanismus jeho změn v průběhu období.

Státy mají povinnost předložit finální verzi Evropské komisi (už po neformálním vyjednávání s EK) do ledna 2028¹. V časovém harmonogramu je třeba počítat i s provedením hodnocení SEA, které si vyžádá několik měsíců.

Kromě NRPP bude část prostředků z celkové obálky Evropského fondu vyčleněna do nového nástroje s názvem „Nástroj EU“ (v návrhu Komise z července 2025 se hovoří o 10 %, ale pravděpodobně bude nakonec méně). Z něj se budou financovat nadnárodní a inovativní projekty s vysokou evropskou přidanou hodnotou, reakce na přírodní katastrofy a krize různého dopadu, ale třeba i dostupné bydlení (zejména pro studenty a mladé lidi) apod. Není jasné, kolik prostředků, na jakou aktivitu půjde (kromě vyčleněných částek na Unity Safety Net apod.). Státy nemají žádnou roli při tvorbě jednoročních nebo

¹ Povinnost vyplývá z recitálu č. 29 (číslování dle návrhu Komise z července 2025) k návrhu nařízení o Evropském fondu. Druhotně rovněž z čl. 17 nařízení o NRPP ve vazbě na možnost získat zálohovou platbu (pre-financing payment).

víceletých plánů. Priority bude určovat Komise prostřednictvím pracovních programů, nikoli členské státy v NRPP. Bude řízen Komisí, nikoli úřady v členském státě.

V návrzích Evropské komise je v případě finančních toků zřetelná silná inspirace Národním plánem obnovy (dále jen „NPO“). V NRPP budou uvedeny investice dle priorit členského státu (se zohledněním podmínek stanovených ze strany EU), ke kterým budou nastaveny cíle a milníky. Na jejich splnění bude navázáno proplácení ze strany EK. Státy už nebudou tedy žádat o proplácení skutečných (způsobilých) výdajů, ale na základě předem stanovené ceny za danou aktivitu (tzv. costing). Pokud stát nedosáhne nastavené cílové hodnoty, uhradí vynaložené náklady z vlastních zdrojů. Část finančních prostředků bude vázána na provedení reforem (obdobně jako v NPO), takže proplácení celkové částky za splnění daného milníku a cíle bude podmíněné ještě i splněním reformy pro danou oblast. Jak cílové hodnoty, tak costing, musí členský stát stanovit již nyní předem. Proto potřebujeme co nejdříve začít na naceňování pracovat, abychom do konce 2027 přípravu celého plánu stihli.

3 Podmínky dané legislativou EU pro čerpání prostředků

1. Legislativa EU pevně stanoví minimální objem prostředků pro některé oblasti. Jedná se o následující:
 - podpora příjmu zemědělců (nejméně 6,2 mld. EUR)
 - podpora společné rybářské politiky (nejméně 0,01 mld. EUR)
 - Sociálně klimatický fond (1,2 mld. EUR)
 - vnitřní záležitosti - bezpečnost, migrace, azylová politika, správa hranic a integrace (nejméně 0,6 mld. EUR)
2. Stanoví se povinnost členskými státy zajistit, že v rámci svých investic z Evropského fondu podpoří
 - a. klimatické a environmentální cíle - minimálně 43 % z celkové alokace, a
 - b. sociální cíle – minimálně 14 %, a
 - c. méně vyspělé regiony – minimálně 7,3 mld. EUR
3. Členské státy mají možnost získat zápůjčku od EK. Alokace na zápůjčky pro celou EU je 150 mld. EUR. O částku zápůjčky se případně navýší alokace NRPP a pro její využití platí stejná pravidla, jako pro ostatní finanční prostředky v NRPP.

Státy nedostanou celou finanční částku pro NRPP hned na začátku období. 25 % zůstane nerozdělených a může se využít v dalších fázích podle některého z modelů, které legislativa EU předvídá:

- 1/5 lze použít v případě krize v 1. polovině období
- 3/5 se rozdělí v polovině při přezkumu
- 1/5 se může použít na krize ve 2. polovině období. Pokud se nevyužije, do NRPP se dostane v červnu 2033.

4 Obsahová východiska pro reformy a investice

V procesu výběru, jaké investice bude členský stát v NRPP realizovat, musí státy brát do úvahy celou řadu dokumentů na evropské úrovni. Ačkoliv se jedná o dokumenty doporučující povahy, Komise čerpání prostředků jejich respektováním v podstatě podmiňuje. Jedná se zejména o následující:

- Specifická doporučení Rady (Country Specific Recommendations - CSR)
- Doporučení v rámci Politického programu digitální dekády a související národní roadmap
- Vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu
- Nařízení EU o obnově přírody a navazující Národní plán na obnovu přírody
- Relevantní dokumenty a strategie v oblasti vnitřních věcí
- Doporučení v oblasti společné zemědělské politiky
- Doporučení vyplývající ze Zprávy o právním státě
- Střednědobý fiskálně-strukturální plán

Nařízení k Evropskému fondu již určuje specifické cíle, k nimž členské státy mají své plánované investice zaměřovat. Na straně České republiky je mimořádně důležité tyto cíle co nejvíce propojit s klíčovými dokumenty, které určují cíle vlády, tedy zejména programové prohlášení a Hospodářskou strategii.

Z analýzy Programového prohlášení vlády, Hospodářská strategie Česko 2.0 a dalších národních, ale i evropských, strategických dokumentů vzešly základní oblasti, které jsou dále rozpracovány do vyšší míry detailu v příloze materiálu:

- Sociální a zdravotní oblast
- eGovernment a digitální infrastruktura
- Bydlení
- Adaptace na změnu klimatu, udržitelné využívání zdrojů a ochrana životního prostředí
- Doprava
- Energetika
- Výzkum a inovace
- Podnikání, digitalizace podniků
- Využití potenciálu kultury, cestovního ruchu a brownfieldů pro rozvoj území
- Vzdělávání a trh práce
- Odolnost a kyberbezpečnost
- Oblast vnitřních věcí (vnitřní bezpečnost, azyl, migrace a integrace, ochrana hranic a vízová politika)
- Společná zemědělská politika
- Společná rybářská politika
- Podpora implementace a absorpce

Ministerstvo pro místní rozvoj provedlo v období od února do června 2026 podrobný průzkum potřeb, které dotčené resorty a další partneři považují za nejdůležitější a které by podle jejich názoru měly být financovány z Evropského fondu. Konzultace proběhla jak na pracovní úrovni, tak na nejvyšší politické úrovni prostřednictvím Rady pro fondy, která koncept prací projednávala na svém prvním zasedání po ustavení nové vlády v únoru 2026 a výsledky pak v červnu 2026. Zapojeny byly rovněž další relevantní instituce a partneři. Identifikované potřeby byly následně porovnány s Programovým prohlášením vlády a Hospodářskou strategií Česko 2.0.

Na základě této konzultace připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj konsolidovaný seznam oblastí a témat, které by mohly být z Evropského fondu financovány. Jejich celkový rozsah však značně převyšuje předpokládanou alokaci, a to jak podle původního návrhu Komise, tak i negoboxu předloženým kyperským předsednictvím, v každém případě je výrazně vyšší než finanční prostředky, které může Česká republika získat.

Podrobný přehled oblastí, které jednotlivé resorty v rámci uvedené konzultace označily za prioritní, je obsažen v příloze. Tento přehled sám o sobě nepředstavuje konečný návrh priorit, ale tvoří základ, z něhož může vláda při svém rozhodování vycházet. U každé oblasti byly rovněž analyzovány hlavní problémy, které Česká republika potřebuje řešit v návaznosti na Programové prohlášení a hospodářskou strategii.

Česká republika musí zvolit takové investiční oblasti, v nichž bude schopna splnit nezbytné podmínky pro čerpání prostředků, zejména podmínky reformního charakteru, a to s co nejnižšími administrativními náklady.

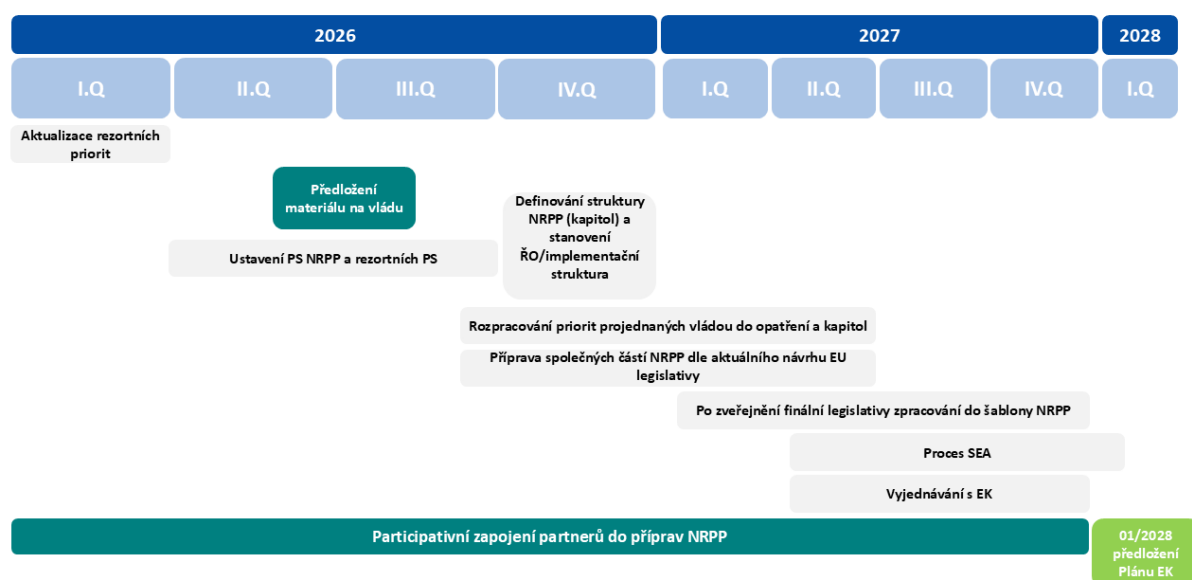
Vláda proto musí určit, které oblasti budou pro financování z Evropského fondu prioritní, a to při respektování výše uvedených podmínek pro čerpání prostředků, nejpozději do konce srpna 2026. V opačném případě hrozí rozmělnění priorit a faktické přenesení rozhodování o klíčových prioritách vlády na pracovní úřednickou úroveň, neboť vyjednávání o přípravě NRPP bude od září pokračovat.

5 Proces přípravy NRPP

Členské státy budou zahajovat vyjednávání o NRPP s EK již od září 2026. Je zvykem, že tzv. neformální dialog bývá zahajován paralelně s dojednáváním legislativy k víceletému finančnímu rámci i sektorové legislativy. Česká republika má termín stanovený na 23. září 2026. Do té doby je nezbytné, aby vláda určila, na jaké investiční oblasti se bude ČR ve vyjednávání NRPP orientovat.

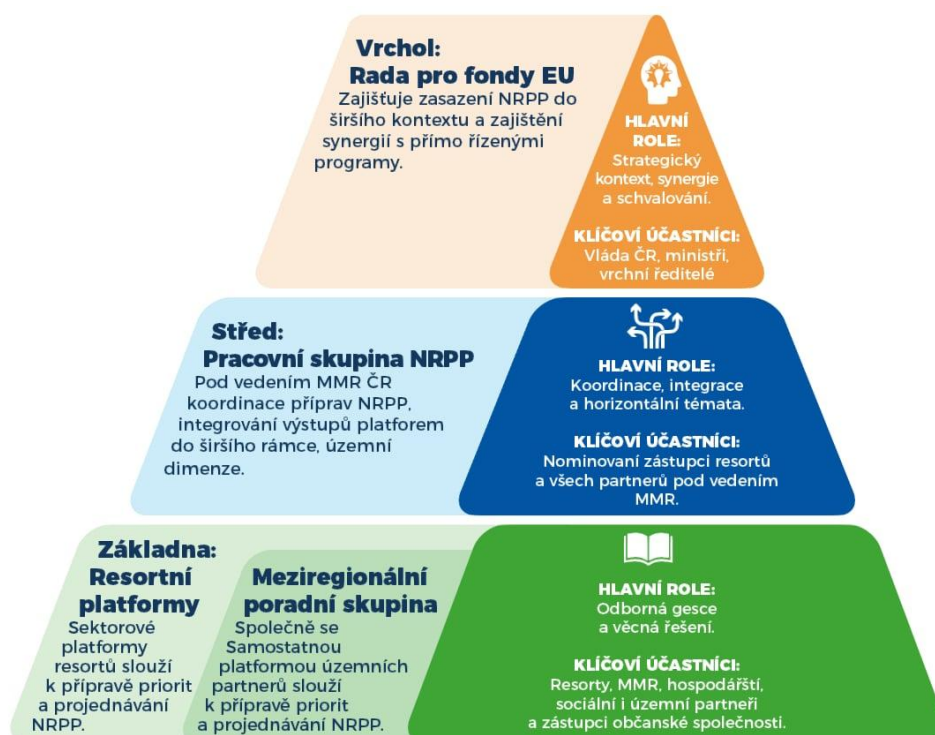
Podobu a náležitosti NRPP předepisuje příslušné nařízení. NRPP bude obsahovat jak témata a podoblasti, které bude ČR financovat z Evropského fondu, tak i reformy, milníky a cíle a další údaje. Samotný Plán reforem vyjednává tým člena vlády, kterého tým vláda pověří; tradičně jde o Ministerstvo pro místní rozvoj. S ohledem na výraznou inspiraci Národním plánem obnovy je velmi vhodná úzká spolupráce s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Úřadem vlády, které měly na starosti řízení procesu vyjednávání a plnění tohoto plánu.

Časový harmonogram přípravy NRPP počítá, že naplnění částí týkajících se investic, které bude ČR chtít z Evropského fondu financovat, a reforem si vyžádá zhruba rok. Do poloviny roku 2027 by NRPP měl být připraven a neformálně předjedná s EK. V té době by měla být známa finální podoba potřebné unijní legislativy. Podle toho bude NRPP dopracován. Dokument musí projít hodnocením SEA, jehož náročnost u takto rozsáhlého dokumentu se odhaduje na nejméně 6 měsíců. Do ledna 2028 musí být finální dokument po schválení vládou předložen ke schválení Evropské komisi.

Obrázek č. 2 Rámcový harmonogram hlavních kroků přípravy NRPP

Technicky bude proces rozpracování zvolených investičních oblastí probíhat v podobě tříúrovňové struktury (tzv. pyramidový model). Investiční oblasti, které budou do NRPP zvoleny, budou rozpracovávány jednotlivými zodpovědnými resorty.

Obrázek č. 3 Pyramidový model principu partnerství při přípravě i realizaci NRPP

Evropská komise vyzývá k důslednému uplatňování principu partnerství – zapojení veřejnosti i občanské společnosti do přípravy i samotné realizace NRPP. Tento požadavek nastavený model respektuje.

6 Návrh priorit pro vyjednávání

Dle proběhlé konzultace, včetně projednání na Radě pro fondy na úrovni ministrů, je shoda o tom, že prostředky Evropského fondu je vhodné využít na řešení následujících potřeb. Detailně jsou priority uvedeny v příloze 2 materiálu.

Problémové oblasti k řešení:

Adaptace na změnu klimatu, udržitelné využívání zdrojů a ochrana životního prostředí

- Potřeba navýšení kapacit infrastruktury a technologií pro přechod na oběhové hospodářství, nízká míra využití recyklovaných materiálů a potřeba zavádění udržitelných materiálů.
- Nedostatečná infrastruktura a využití technologií pro řešení nedostatku vody a zhoršující se kvality vody.
- Potřeba zvýšení adaptace na změnu klimatu, zajištění ochrany a obnovy cenných složek přírody a krajiny.

Doprava

- Vysoký podíl silniční nákladní přepravy a individuální osobní dopravy.

- Nedokončená síť páteřních silničních komunikací a železničních tratí TEN-T.
- Nedostatečné podmínky pro urychlení dekarbonizace dopravy. Nedostatek nabíjecích a plnicích stanic, zejména pro nákladní a železniční dopravu, a nízký rozsah elektrizace železniční dopravy.
- Neefektivní řízení provozu v dopravě, včetně nedostatečné úrovně bezpečnosti.

Energetika

- Přetrvávající závislost ČR na importovaných fosilních zdrojích energie.
- Snižování energetické náročnosti a emisí ve všech sektorech.
- Nedostatečná energetická soběstačnost, bezpečnost ČR a nedostatečná energetická odolnost veřejné správy a kritické infrastruktury.

Výzkum a inovace

- ČR jako mírný inovátor v rámci EU.

eGovernment & digitální infrastruktura

- Nedostatečná míra digitalizace veřejné správy a veřejných služeb.
- Nedostatečná kapacita pevných a mobilních sítí internetu, brzdící rozvoj ČR.

Podnikání & digitalizace podniků

- Nízká přidaná hodnota produktů a služeb generovaných v ČR.
- Nízká přidaná hodnota českého potravinářského průmyslu.

Využití potenciálu kultury, cestovního ruchu a brownfieldů pro rozvoj území

- Nevyužitý potenciál kultury a cestovního ruchu pro rozvoj regionů.
- Nevyužitý potenciál brownfieldů pro rozvoj regionů.

Vzdělávání a trh práce

- Velká míra závislosti dosaženého vzdělávání na socioekonomickém a sociokulturním zázemí rodičů.
- Nedostatek kvalifikovaných pracovníků ve vzdělávání.
- Nesystematické a nedostatečné využití možností dalšího vzdělávání pro potřeby trhu práce a ve společnosti, zejména v souvislosti s demografickou změnou, přechodem na nízkouhlíkovou ekonomiku a průmyslem 4.0.
- Přetrvávající nerovnosti na trhu práce a nedostatečné využívání pracovního potenciálu žen.
- Nedostatečné zastoupení oborů spadajících do STEAM, absence podpory nadání v této oblasti a talentovaných žáků obecně.
- Nedostatečná kapacita a nevyhovující stav ubytovacích kapacit vysokých škol, který omezuje dostupnost terciárního vzdělávání.
- Zhoršující se fyzická kondice dětí a mládeže, nárůst obezity a dlouhodobě podfinancovaná a technicky zastaralá sportovní infrastruktura.

Sociální a zdravotní oblast

- Nevhodná struktura a nedostatečná kapacita sociálních a zdravotních služeb nepřipravených na nadcházející demografické změny a výrazné regionální rozdíly v kvalitě poskytování sociálních a zdravotních služeb. Pomalý rozvoj služeb umožňujících co nejdelší setrvání lidí v jejich vlastním sociálním prostředí.
- Přetrvávající vysoký počet obyvatel ohrožených chudobou a sociálním vyloučením.
- Nedokončená digitalizace zdravotnictví.
- Nedostatečná délka života ve zdraví.
- Narůstající problémy s duševním zdravím obyvatel.
- Nedostatek odborného personálu, regionální nerovnosti v dostupnosti pracovníků a nedostatečná připravenost na komunitní a terénní modely péče.

Bydlení

- Nedostatek dostupného a sociálního bydlení.
- Nízká připravenost klíčových stavebních projektů a roztržitost záměrů.

Odolnost & kyberbezpečnost

- Nedostatečná připravenost ČR na mimořádné události a krizové situace.
- Nedostatečná připravenost obyvatelstva, veřejné správy a komunit v oblasti krizové komunikace, zvládání mimořádných událostí a krizových situací a odolnosti vůči hybridním hrozbám.
- Rychlý rozvoj kybernetických hrozeb.

Oblast vnitřních věcí – vnitřní bezpečnost

- Dynamický vývoj a rostoucí komplexita závažné a organizované trestné činnosti, včetně hrozeb v online prostředí, terorismu, násilného extremismu, kybernetické kriminality, sexuálního vykořisťování dětí a hybridních hrozeb, vytváří zvýšené nároky na průběžné posilování a modernizaci schopností systému vnitřní bezpečnosti České republiky a na zajištění vysoké úrovně ochrany občanů a veřejných prostranství.
- Zajištění dlouhodobé odolnosti kritických subjektů a kritické infrastruktury vůči nepřátelským činům představuje v kontextu měnícího se bezpečnostního prostředí trvalou výzvu, která vyžaduje průběžné posilování schopností řízení bezpečnostních incidentů, rizik a krizí a rozvoj interoperabilních komunikačních systémů.
- Prohlubující se evropská spolupráce v oblasti vnitřní bezpečnosti a přeshraniční charakter bezpečnostních hrozeb kladou zvýšené požadavky na interoperabilitu systémů a na včasnou a strukturovanou výměnu informací mezi národními a unijními aktéry.
- Komplexní a často přeshraniční charakter závažné a organizované trestné činnosti, včetně jejích online forem, zvyšuje nároky na úzkou a koordinovanou spolupráci orgánů činných v trestním řízení, včetně realizace společných operací a sdílení operačních kapacit při ochraně občanů a veřejných prostranství.

Oblast vnitřních věcí – azyl, migrace a integrace

- Zajištění dlouhodobé stability, efektivity a jednotnosti společného evropského azylového systému představuje v kontextu proměnlivých migračních tlaků a humanitárních krizí trvalou výzvu pro členské státy.

- Proměnlivá migrační situace a komplexita návratových řízení zvyšují nároky na efektivní, bezpečné a důstojné provádění navrácení a na funkční spolupráci v oblasti zpětného přebírání osob mezi členskými státy a třetími zeměmi. Zajištění udržitelnosti návratové politiky vyžaduje systematickou podporu účinného opětovného začlenění navrácených osob ve třetích zemích, zejména v kontextu rozdílných socioekonomických podmínek a rizika opakované migrace. Přetrvávající a adaptující se formy nelegální migrace, obchodu s lidmi a pracovního vykořisťování státních příslušníků třetích zemí představují dlouhodobou výzvu vyžadující koordinovanou a systematickou reakci na národní i mezinárodní úrovni.
- Zajištění dlouhodobé bezpečnosti a stability ve společnosti vyžaduje systematické posilování schopností integrace a sociálního začleňování státních příslušníků třetích zemí. Proměnlivé ekonomické a sociální potřeby České republiky kladou zvýšené nároky na udržitelné a bezpečné řízení legální migrace, které podporuje dostupnost pracovní síly a systematickou prevenci nelegálních migračních toků.

Oblast vnitřních věcí – ochrana hranic a vízová politika

- Riziko oslabování jednotného uplatňování schengenského *acquis* v důsledku rozdílných institucionálních kapacit, rostoucích bezpečnostních a migračních tlaků a zvyšujících se nároků na koordinaci, řízení a dohled nad fungováním schengenského prostoru.
- Strukturální zátěž institucí odpovědných za ochranu vnějších hranic EU.
- Potřeba modernizace a harmonizace vízové agendy.

Oblast Společné zemědělské politiky

- Ekonomická nestabilita zemědělců kvůli volatilnímu prostředí výrazně ovlivňovanému klimatickými a tržními výkyvy. Ekonomická stabilita velké části podniků je do určité míry spojena s příjmovými podporami. Určité sektory rostlinné a živočišné výroby mají nízkou rentabilitu nebo vysoké náklady a bez cílené podpory by produkce mohla zaniknout. Řešeným problémem je také příjmová disparita zemědělců v důsledku omezení hospodaření. Nízká produktivita práce a pomalý růst celkové produktivity faktorů v zemědělství, lesnictví i potravinářství. Slabá inovační a investiční aktivita zemědělských a zpracovatelských podniků. Slabé postavení jednotlivých producentů na trhu. Nezdravé stravovací návyky u dětí.
- Problém se získáním půdy pro zahájení a rozvoj zemědělské činnosti. Problém s nedostatkem financí na investice do rozvoje podniku. Problém s přístupem ke znalostem a dovednostem. Nedostatečná předvídatelnost a stabilita příjmů pro mladé zemědělce.
- Nízká odolnost zemědělství vůči klimatické změně a riziko sucha. Vysoké emise skleníkových plynů a amoniaku ze zemědělství. Nízké využití potenciálu zemědělství pro ukládání uhlíku v půdě. Degradace půd včetně utužení a úbytku organické hmoty. Vodní a větrná eroze. Znečištění vody ze zemědělství a jakost povrchových a podzemních vod. Retenční schopnost krajiny, akumulace vod a snížení odtoku. Zhoršující se stav přírodních stanovišť a nepříznivá struktura krajiny. Negativní změny v biodiverzitě a početnosti populací. Životní podmínky zvířat a snižování mikrobiální rezistence.
- Škody a ztráty v zemědělských hospodářstvích vlivem klimatických a povětrnostních jevů, biologických a epidemiologických rizik, katastrofických a abiotických událostí, systémového narušení produkce a nepojistitelných nebo těžko pojistitelných rizik.
- Nedostatečné pokrytí všech aktuálních témat systémem AKIS. Nedostatečná kvalifikace, znalosti a míra využívání nových metod výroby založených na výsledcích vědy a výzkumu, inovačních postupů a postupů respektujících požadavky na ochranu přírody a krajiny a udržitelné hospodaření pracovníků v zemědělském, potravinářském a lesnickém odvětví.
- Zranitelnost zemědělských podniků v důsledku nedostatečné diverzifikace příjmů. Nedostatečně zajištěná zastupitelnost zemědělců v době jejich dočasné nepřítomnosti,

například z důvodu nemoci, dovolené či účasti na školení, která vede k ohrožení kontinuity zemědělských činností. Nedostatečná schopnost centrálních politik reagovat na místní potřeby – potřeba místního rozvoje založeného na přístupu zdola nahoru.

Oblast Společné rybářské politiky

- Nízká konkurenceschopnost, pokles produkce ryb, energetická a ekonomická náročnost a uvádění produktů akvakultury na trh.

Podpora implementace Národního a regionálního partnerského plánu

- Potřeba zajištění implementace fondů EU v ČR a institucionální kapacity na národní, regionální a místní úrovni.

Nedostatečná absorpční kapacita s územním zacílením dle Strategie regionálního rozvoje 2028+.

7 Seznam zkratk a vysvětlení odborných pojmů

AI: Umělá inteligence

AIS ZOS: Agendový informační systém zajišťování obrany státu

BRS: Bezpečnostní rada státu

CAP: Common Agricultural Policy – Společná zemědělská politika

CFP: Common Fisheries Policy – Společná rybářská politika

CID: Council Implementing Decision - [Prováděcí rozhodnutí Rady](#)

C- ITS: Kooperativní inteligentní dopravní systémy

CLLD: Komunitně vedený místní rozvoj

CSR: Country Specific Recommendations - Specifická doporučení Rady

ČOV: Čistírna odpadních vod

ČR: Česká republika

ČS: členský stát

eHealth: Elektronické zdravotnictví

EK: Evropská komise

EU: Evropská unie

FN: Finanční nástroje

HDP: Hrubý domácí produkt

HOME Affairs/fondy: Fondy EU v oblasti vnitřních věcí

HSOÚ: Hospodářsky a sociálně ohrožená území

ICT: Informační a komunikační technologie

ITI: Integrované územní investice

ITS: Inteligentní dopravní systémy

IZS: Integrovaný záchranný systém

KPSV: Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení

MAS: Místní akční skupina

MMR: Ministerstvo pro místní rozvoj

MMR-NOK: Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci

MPSV: Ministerstvo práce a sociálních věcí

MRPS: Meziregionální poradní skupina

MTR: Mid-Term Review – přezkum s hodnocením v polovině období

NRPP: Národní a regionální partnerský plán

OZE: Obnovitelné zdroje energie

PS NRPP: Pracovní skupina NRPP

RRF: Recovery Resilience Facility

RVIS: Rada vlády pro informační společnost

SFPI: Státní fond podpory investic
SPR: Strukturálně postižené regiony
SRR/ SRR 28+: Strategie regionálního rozvoje/ Strategie regionálního rozvoje 28+
SZP: Společná zemědělská politika
STEAM: Věda, technologie, inženýrství, umění a matematika
VFR: Víceletý finanční rámec
Interreg: název pro programy Evropské územní spolupráce
Knowledge valorization: Proces přeměny znalostí, dat a výsledků výzkumu na společensky nebo ekonomicky užitečné produkty, služby, řešení nebo politiky.
Mission oriented: Přístup k výzkumu a inovacím zaměřený na řešení konkrétních společenských výzev (např. klimatická změna, zdraví, obrana).
NUTS 2: označuje tzv. regiony soudržnosti. Tyto neadministrativní celky (které se často skládají z více krajů) slouží především pro statistické účely a rovnoměrné čerpání evropských dotací.
Proof of concept: Fáze ověření, že určitý koncept nebo technologie je technicky proveditelná a má potenciál pro další vývoj.
RIS3: Strategie inteligentní specializace – národní a regionální plány, zaměřené na podporu výzkumu a inovací v oblastech s největším potenciálem.
SMART cities: Koncept chytrých měst využívajících digitální technologie a data pro zlepšení kvality života, efektivní správu a udržitelný rozvoj.
STEP: Strategic Technologies for Europe Platform - nový evropský nástroj pro podporu investic do strategických technologií (např. čistá energie, digitální infrastruktura, obrana).

Příloha 1 Příprava Národního a regionálního partnerského plánu ČR 2028–2034

Příloha 2 Výchozí strategické priority pro Národní a regionální partnerský plán ČR 2028–2034

Příloha 1

Příprava Národního a regionálního partnerského plánu ČR 2028–2034

Obsah Přílohy 1

1	Úvod – manažerské shrnutí.....	3
2	Rámcové požadavky plynoucí z legislativy 2028–2034.....	4
2.1	Národní a regionální partnerský plán (NRPP).....	4
2.2	Legislativní rozdělení alokace.....	6
2.3	Vnitřní limity alokace NRPP a dodatečné zdroje.....	7
2.4	Interreg plán.....	8
3	Příprava NRPP v ČR.....	9
3.1	Princip partnerství.....	9
3.2	Struktura platforem pro přípravu NRPP.....	10
3.3	Přístup k územní dimenzi při přípravě NRPP.....	12
3.4	Horizontální zásady.....	14
3.5	Rámcový harmonogram přípravy NRPP.....	15
4	Příprava strategických priorit pro NRPP.....	16
4.1	Strategický rámec pro politiku soudržnosti 2028–2034.....	16
4.2	Aktualizace strategických priorit pro NRPP.....	16
4.3	Základní principy pro stanovení strategických priorit.....	16

1 Úvod – manažerské shrnutí

Materiál popisuje proces přípravy Národního a regionálního partnerského plánu České republiky pro období 2028–2034 (dále jen NRPP) v souladu s principem partnerství a předkládá návrh hlavních strategických priorit pro čerpání evropských fondů ve sdíleném řízení v období 2028–2034 v České republice. Je rozdělen do dvou částí.

Postup přípravy NRPP

Příprava NRPP probíhá v kontextu zásadních změn, které přináší návrh evropské legislativy pro období po roce 2028, zveřejněný Evropskou komisí (dále jen EK) v červenci 2025. Dosud existující fondy Evropské unie (dále jen EU) jsou nahrazeny jedním fondem, jehož prostředky budou čerpány prostřednictvím jednoho zastřešujícího strategického dokumentu – Národního a regionálního partnerského plánu (NRPP). Hlavní změny systému, zejména přechod k výkonnostnímu financování navázanému na plnění milníků a cílů, větší důraz na výsledky a dopady, vyšší koncentraci podpory, omezení plošného financování a upřednostňování návratné podpory před dotační významně mění rámec pro plánování, implementaci i hodnocení podpory z fondů EU. Princip financování navázaného na plnění klade zvýšené nároky na kvalitní přípravu, přesné plánování, realistické nastavení opatření a cílů mj. s ohledem na dostatečnou absorpční kapacitu.

Při přípravě NRPP je důsledně uplatňován princip partnerství v souladu s požadavky EU legislativy. V průběhu 1. poloviny 2026 jsou zřizovány platformy pro přípravu NRPP jak na resortní úrovni, tak koordinační platforma pod Ministerstvem pro místní rozvoj (dále jen MMR). Cílem nastaveného systému je zajistit včasnou, kvalitní a koordinovanou přípravu NRPP, založenou na odborných podkladech, široké spolupráci relevantních aktérů a jasném strategickém směřování, která umožní efektivní vyjednávání a následnou realizaci NRPP v podmínkách nového programového období.

Priority pro NRPP

Klíčovým východiskem pro přípravu věcných priorit pro NRPP jsou národní a evropské strategické dokumenty, relevantní analytické podklady a zkušenosti z dosavadní implementace fondů EU. Proces je od počátku založen na širokém zapojení odborné veřejnosti a partnerů prostřednictvím konzultačních platform a expertních struktur. Na tomto základě byl v roce 2025 připraven Strategický rámec, který vláda vzala na vědomí, a který bylo třeba dále upřesnit v návaznosti na návrh evropské legislativy pro období po roce 2028.

Na začátku roku 2026 proto proběhla aktualizace priorit s cílem jejich zpřesnění, zúžení a sladění s programovým prohlášením nové vlády, relevantními národními strategiemi a specifikací cílů navrhované evropské legislativy. Do procesu byly zapojeny jednotlivé resorty, které ověřily relevanci priorit a navrhly jejich upřesnění. Na základě jejich vstupů připravilo MMR konsolidovaný seznam priorit s ohledem na nutnou prioritizaci.

Výsledná podoba priorit směřuje k větší koncentraci podpory, omezení roztržitosti a zaměření na menší počet strategických oblastí s nejvyšším potenciálem přinést významnou a dlouhodobou změnu. Důraz je kladen na efektivní využití omezených zdrojů, včetně zajištění vzájemné provázanosti priorit a souladu s národními i evropskými strategickými cíli. Tato koncentrace však musí respektovat princip konvergence regionů a nesmí oslabit podporu specifických podporovaných území (HSOÚ, strukturálně postižených regionů, uhelných regionů v transformaci, periferií a dalších specifických území).

2 Rámcové požadavky plynoucí z legislativy 2028–2034

Základním rámcem pro přípravu nového programového období pro využívání fondů EU v České republice je evropská legislativa, jejíž návrhy zveřejnila Evropská komise (dále jen EK) dne 16. července 2025. Konečná podoba této legislativy bude záviset na průběhu vyjednávání a lze ji očekávat nejdříve v roce 2027².

Již z dostupných návrhů a dosavadního průběhu vyjednávání je však zřejmé, že nové období přinese řadu zásadních změn, které výrazně ovlivní systém i způsob využívání fondů EU po roce 2028. Důraz bude kladen zejména na zvýšení efektivity systému, sledování výsledků a dopadů podpory, vyšší koncentraci zdrojů a odklon od plošné dotační podpory směrem k většímu využívání návratných forem financování. Při stanovování priorit pro financování bude proto nezbytné zohlednit omezený rozsah dostupných zdrojů a posílený důraz na jejich efektivitu a reálný dopad. Výběr priorit se tak musí soustředit na oblasti, kde je jednoznačně prokázána potřeba řešení a kde může podpora přinést měřitelnou a dlouhodobou změnu. **Nový systém klade vysoké nároky na přípravu strategických priorit a jednotlivých podporovaných aktivit, jejich detailní naplňování, stanovení očekávaných nákladů a výsledků, zacílení a zajištění absorpční kapacity.**

Shrnutí hlavních charakteristik systému evropského financování po roce 2028:

Nová struktura podpory a proces schvalování

- Propojení politik (koheze, zemědělství, rybářství, vnitřní záležitosti)
- Jednotný plán místo samostatných operačních programů
- Podpora investic i reforem
- Plán a jeho změny schvaluje Rada EU

Výkonnostní logika a podmíněnost financování

- Přejít na výkonnostní princip inspirovaný Nástrojem pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility) implementovaným přes Národní plán obnovy
- Klíčová role milníků a cílů a jejich nacenění (tzv. costing)
- Nesplnění milníků a cílů znamená neproplacení prostředků ze strany EK
- Provázání finančního plánování s nastavením milníků a cílů
- Pravidlo N+10 měsíců a nutnost rozptýlení čerpání v čase
- Nutnost kvalitního a realistického designu NRPP od počátku

Strategické a regulační omezení

- Povinné limity dané nařízeními (méně rozvinuté regiony, klima, sociální oblast, zemědělství)
- Povinnost souladu s obecnými a specifickými cíli EU
- Vazba na klíčové iniciativy a dokumenty (Specifická doporučení Rady EU, tzv. Country Specific Recommendations, Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu, Nature Restoration Law, Digitální dekáda a další)
- Flexibilita ve výši 25 % alokace bude do NRPP zahrnuta v pozdějších fázích implementace

2.1 Národní a regionální partnerský plán (NRPP)

Aktuální návrh legislativy k Víceletému finančnímu rámci³ (dále jen VFR) pro roky 2028–2034 spojuje tradiční politiku soudržnosti, podporu v oblasti vnitřních záležitostí, společnou zemědělskou politiku a společnou rybářskou politiku do jednoho společného plánu, nazvaného Národní a regionální partnerský plán. Zároveň se pro podporu NRPP zřizuje jeden společný fond Evropský fond pro

² Není-li v dokumentu uvedeno jinak, odkazy na ustanovení právních předpisů Evropské unie se vztahují k návrhům legislativních aktů Evropské komise pro programové období 2028–2034. S ohledem na probíhající vyjednávání může dojít ke změnám jednotlivých ustanovení, které budou zohledněny v navazující přípravě Národního a regionálního partnerského plánu.

³ Evropská komise. Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2028–2034. COM(2025) 571 final, Brusel, 16.7. 2025. Evropská komise. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a rozvoj venkova, rybolov a námořní oblast, prosperitu a bezpečnost. COM(2025) 565 final, Brusel, 16.7. 2025.

Evropská komise. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro sledování rozpočtových výdajů a výkonnost rozpočtu a další horizontální pravidla programů a činností Unie. COM(2025) 545 final, Brusel, 16.7. 2025.

hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a rozvoj venkova, rybolov a námořní problematiku, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 (dále jen Fond).

NRPP nahrazuje dosavadní koncept operačních programů a všechna opatření navázaná na uvedené politiky budou zakotvena v jednom strategickém dokumentu. Rozdělení finanční obálky NRPP je legislativně ukotveno pouze z části (blíže popsáno v kap. 2.2 a 2.3.), velká část je společná a její rozdělení je v gesci členského státu. Samostatně zůstávají programy evropské územní spolupráce (Interreg).

Konečná podoba NRPP bude výsledkem vyjednávání mezi členským státem a EK, následně bude NRPP schvalován jako prováděcí rozhodnutí Rady EU (CID). Stejněmu postupu budou dle dosavadního návrhu legislativy podléhat i významné změny NRPP (změny celkového příspěvku EU, přidání nebo vypuštění opatření).

Návrh nařízení k Fondu⁴ dává výčet obecných a specifických cílů, které vymezují zaměření NRPP, zároveň uvádí jako povinnost propojit jej skrze konkrétní opatření s doporučeními a cíli, vyplývajícími z klíčových strategických dokumentů na evropské i národní úrovni (fiche č. 15⁵):

- Specifická doporučení Rady (Country Specific Recommendations - CSR)
- Doporučení v rámci Politického programu digitální dekády a související národní roadmap
- Vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu
- Nařízení EU o obnově přírody (Nature Restoration Law⁶) a navazující Národní plán na obnovu přírody
- Relevantní dokumenty a strategie v oblasti vnitřních věcí
- Doporučení v oblasti společné zemědělské politiky
- Doporučení vyplývající ze Zprávy o právním státě
- Střednědobý fiskálně-strukturální plán

Výkonnostní princip

Oproti současnému programovému období dochází k výraznému posunu směrem k výkonnostnímu principu financování, inspirovanému aktuální podobou Nástroje pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility, RRF⁷), v ČR implementovanému prostřednictvím Národního plánu obnovy.

Základem NRPP bude soubor **opatření** s předem stanovenými **cíli a milníky**, na jejichž dosažení budou navázány platby EK. Členský stát tak již nebude EK žádat o platbu prostřednictvím souhrnu proplacených způsobilých výdajů, ale prostřednictvím předem stanovených ukazatelů dokládajících splnění milníků a cílů. Ukazatele budou vycházet primárně z EK navrženého **souboru intervenčních oblastí** a na ně navázaných **indikátorů**. Jejich cílové hodnoty budou pevně propojeny s finanční alokací určenou pro jejich dosažení. Alokace musí být stanovena v rámci přípravy NRPP, a to na základě výpočtu („costingu“) beroucího v úvahu:

- předpokládané aktivity,
- jejich cenu,
- a také rozsah vedoucí k naplnění cílových hodnot.

V případě nedosažení cílové hodnoty nebude členskému státu předem stanovená alokace vyplacena a členský stát bude muset hradit vynaložené náklady z vlastních zdrojů. Výše případného neproplacení pak závisí na dalších okolnostech (existence dílčích cílů, naplnění hlavního účelu opatření atd.) a možnosti provést změny NRPP, které budou podléhat procesu schvalování EK, případně i Rady EU.

⁴ Evropská komise. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a rozvoj venkova, rybolov a námořní oblast, prosperitu a bezpečnost. COM(2025) 565 final, Brusel, 16.7. 2025.

⁵ Rada EU. Fiche no. 15 – Policy reference framework for the NRPP. Brussels, 30.9. 2025, WK 12757/2025 INIT.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991, 24.6. 2024, o obnově přírody a o změně nařízení (EU) 2022/869.

⁷ Recovery and Resilience Facility (RRF) – dočasný nástroj NextGenerationEU do konce roku 2026; viz nařízení (EU) 2021/241 a sdělení EK „NextGenerationEU – The road to 2026“

Vazba cílů a plateb

V zájmu zajištění plynulejších finančních toků po dobu celého období bude nezbytné rozdělit plnění opatření do dílčích cílů / milníků postupně naplňovaných v čase, a to v souladu s povahou jednotlivých intervencí.

Finanční částka proplácená EK (tzv. „pay out value“) bude navázána na dosažení těchto cílů, přičemž u jednotlivých typů intervencí se mohou lišit způsoby jejich vymezení a doložení. Finanční částka proplácená EK (tzv. „pay out value“) za dosažení těchto dílčích kroků přitom nemusí odpovídat výši skutečných výdajů, které členský stát v daném čase reálně proplatil konečným příjemcům. Je možné stanovit si jako dílčí milníky v zásadě procesní kroky (např. vytvoření finančního nástroje, vyhlášení výzvy, schválení strategického dokumentu apod.), které umožní finančně překlenout začátek období předtím, než se podaří dosáhnout prvních reálných výstupů rozbíhajících se projektů.

Pro část intervencí SZP a vnitřních záležitostí, u kterých není možné předem stanovit cílové hodnoty, protože se odvíjejí od měnících se podmínek (např. podpora příjmů zemědělců, přesídlovací opatření apod.), bude využit princip tzv. výstupových intervencí, kdy se finanční příspěvek EU bude odvíjet od předem stanovených jednotkových cen a následně dosažené hodnoty výstupů za dané časové období⁸.

Oproti současnému období se výrazně zkrátí čas na využití finančního závazku pro daný rok. Zatímco aktuálně je nutné požádat o proplacení alokovaných prostředků do tří let od vzniku závazku („pravidlo N+3 roky“), nové období počítá s povinností předložit žádost o platbu pokrývající alokované prostředky na daný rok po zohlednění záloh do října následujícího roku (pravidlo N+10 měsíců). Specifická pravidla v tomto ohledu platí pro některé intervence SZP.

Reformy

Návrh legislativy umožňuje do NRPP zahrnout nejen přímou finanční podporu pro konkrétní opatření (investice), ale také **reformy** v podobě legislativních i nelegislativních opatření vedoucích k systémovým změnám ve vybrané oblasti. Z vyjádření EK i znění navržené legislativy vyplývá, že ze strany EK bude kladen důraz na zařazení reformy do NRPP, zejména těch, které budou mít oporu v evropských i národních strategických dokumentech, zejména pak v relevantních CSR a podobných doporučeních.

Z hlediska finančních toků může být výhodné zařadit do NRPP reformy, jejichž příprava již bude probíhat, a u nichž bude vysoká míra pravděpodobnosti dokončení na začátku období (2028+). Bude tak možné nárokovat k proplacení rychle dosažitelné milníky a napomoci plnění finančního plánu, které zejména v prvních 2 letech může být obtížnější.

Nároky na přípravu NRPP

Popsaný systém klade **vysoké nároky na přípravu NRPP**. Zatímco v minulosti probíhalo detailní programování aktivit na úrovni operačních programů a jednotlivých výzev, pro období 2028-2034 bude potřeba mnohem detailnější příprava již na úrovni NRPP, jelikož u každého opatření bude nutné uvést, **čeho má dosáhnout**, a jaká k tomu bude potřebná **finanční alokace**. Vzhledem k nutnosti schvalování změn NRPP EK, případně i Radou EU bude flexibilita procesu změn v průběhu implementace omezená. **Jednotlivá podporovaná opatření tak budou muset být již před zahájením implementace jasně specifikovaná a zacílená mj. s ohledem na dostatečnou absorpční kapacitu, budou muset mít stanovený harmonogram realizace a dosažení očekávaných výsledků a nacenění všech souvisejících nákladů. Zároveň bude nutné, aby harmonogram realizace a rozložení cílů a milníků v čase respektoval výše popsané pravidlo N+10 měsíců.**

2.2 Legislativní rozdělení alokace

V rámci návrhu VFR zveřejněného v červenci 2025 byly představeny také indikativní alokace pro jednotlivé členské státy. Tyto částky mají charakter návrhu a budou dále předmětem vyjednávání, přičemž finální národní alokace budou stanoveny až v navazujícím legislativním procesu. Dle tohoto

⁸ Jedná se o aktuálně projednávané znění v rámci legislativního procesu Evropské unie

indikativního rozdělení **by měla ČR mít v rámci NRPP k dispozici celkem 29,4 mld. EUR (v běžných cenách).**

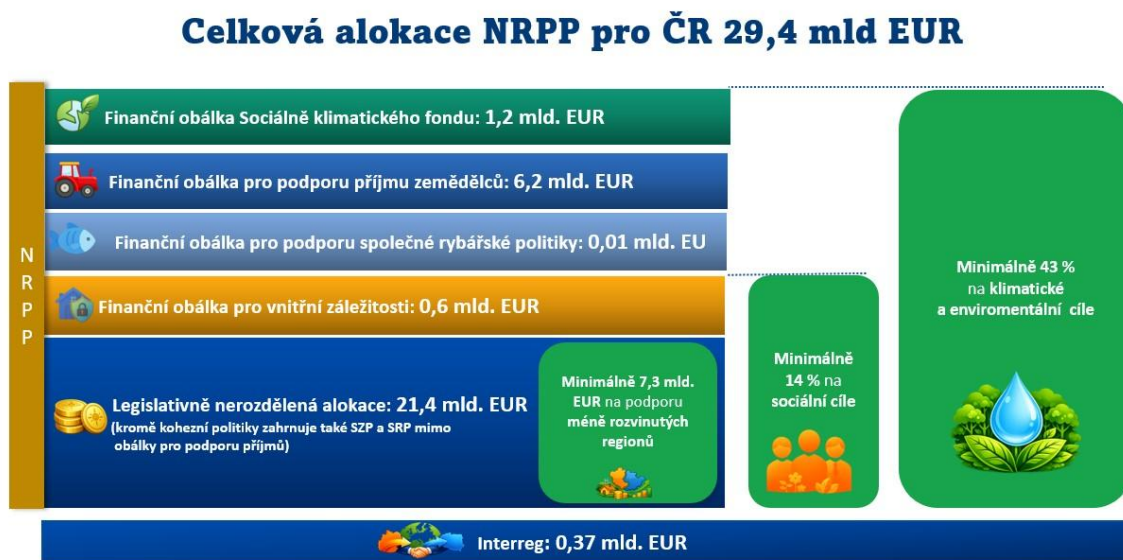
V rámci této alokace jsou stanoveny **pevné finanční obálky**⁹:

- pro podporu příjmů zemědělců ve výši 6,2 mld. EUR
- pro podporu společné rybářské politiky ve výši 0,01 mld. EUR
- pro Sociálně klimatický fond¹⁰ ve výši 1,2 mld. EUR
- pro vnitřní záležitosti (tj. pro bezpečnost, migraci, azylovou politiku, správu hranic a integraci) ve výši 0,6 mld. EUR

Výše **alokace na NRPP, která zbývá po odečtení výše uvedených povinných obálek, je 21,4 mld. EUR.**

Návrh legislativy dále stanoví povinnost alokovat z této částky minimálně 7,3 mld. EUR na podporu méně rozvinutých regionů, tj. regionů s HDP nižším, než je 75 % průměru EU.

Nad rámec alokace NRPP by měla ČR získat také finanční prostředky na podporu programů Interreg ve výši 0,37 mld. EUR.

Obrázek č. 1 Schéma indikativního rozdělení alokace pro ČR

2.3 Vnitřní limity alokace NRPP a dodatečné zdroje

Z návrhu legislativy dále vyplývá soubor podmínek a pravidel upravujících využití přidělené alokace Fondu, a to zejména v podobě stanovení minimálních požadavků na příspěvek k plnění strategických cílů EU a na zajištění odpovídajícího pokrytí potřeb jednotlivých typů regionů. Pro období 2028-2034 doznal významných změn také systém flexibility.

⁹ Předběžně vyčíslená částka, Rada EU. Fiche no. 12 – Distribution of CAP and CFP minimum allocations and Interreg clarification. Brussels, 17.9. 2025, WK 11809/2025 INIT.

¹⁰ Použití alokace Sociálně klimatického fondu (Nařízení (EU) 2023/955, 10.5. 2023, Úř. Věst. L 130) je podmíněno schválením národní legislativy k systému emisních povolenek ETS 2. Alokace a příslušná opatření vyplývající ze Sociálně klimatického plánu ČR se následně stanou součástí NRPP.

Príspevek na sociálne ciele (čl. 10, odst. 5, návrhu nařízení k Fondu)

Minimálně 14 % finanční alokace NRPP mimo částky určené pro podporu příjmů v rámci společné zemědělské politiky (dále jen SZP), společné rybářské politiky a Sociálně klimatický fond musí přispívat k dosahování sociálních cílů EU.

Príspevek na klimatické a enviromentální ciele (čl. 4, odst. 2 a Příloha III bod 1 návrhu nařízení o výkonnostním rámci¹¹)

Minimálně 35 % finanční alokace VFR musí přispívat k naplňování klimatických a enviromentálních cílů EU.

Minimálně 43 % finanční alokace NRPP musí přispívat k naplňování klimatických a enviromentálních cílů EU. Výdaje na obranu a bezpečnost jsou ze základu pro výpočet výdajového cíle v oblasti klimatu a životního prostředí vyloučeny.

Částka flexibility (čl. 14, odst. 2, návrhu nařízení k Fondu)

Návrh legislativy stanoví, že 25 % alokace NRPP zůstane k datu schválení NRPP nerozděleno a bude k dispozici v následujících fázích:

- 1/5 částky flexibility může být využita v případě krize před přezkumem v polovině období (dále jen MTR), pokud ne, bude rozdělena v rámci přezkumu,
- 3/5 budou rozděleny na základě MTR v březnu 2031,
- 1/5 může být použita v případě krize po MTR, pokud ne, bude naprogramována do NRPP v červnu 2033.

Zápůjčky

Mimo národní obálky mají členské státy možnost na základě čl. 10, odst. 4 návrhu nařízení k Fondu získat zápůjčku. Alokace pro celou EU je ve výši **150 mld. EUR**. V případě využití se o částku zápůjčky navýší alokace NRPP a vztahují se na ni všechna výše uvedená pravidla.

Nástroj EU (Facilita EU)

Tento nástroj doplňuje implementaci na národní a regionální úrovni podporou nadnárodních a inovativních projektů s vysokou přidanou hodnotou. Může rovněž zajistit další technickou podporu pro členské státy při provádění NRPP nad rámec flat rate a umožnit rychlou reakci na krizové situace, čímž podpoří obnovu a posílení odolnosti. Současně poskytuje na úrovni EU potřebný prostor pro přizpůsobení se nově vznikajícím prioritám vyžadujícím koordinované řešení. Oblasti, na které se lze z tohoto nástroje zaměřit, jsou např.: městská agenda a rozvoj, sociální inovace na různých úrovních včetně nadnárodní spolupráce, podpora mikrofinancování, dostupné bydlení (včetně pro studenty a mladé lidi), podpora implementace společné rybářské politiky, reakce na krize (velké nebo přírodní katastrofy), jednotná bezpečnostní síť (stabilizace zemědělských trhů v případě jejich otřesů), technická podpora (např. podpora ČS při implementaci opatření k reakci na výzvy týkající se CSR apod.), podpora aktivit LIFE nebo reakce na přírodní katastrofy různého dopadu.

2.4 Interreg plán

V programovém období 2028-2034 bude Interreg realizován prostřednictvím tzv. Interreg plánu, stávající programy budou jednotlivými kapitolami tohoto plánu. Nebude tedy součástí NRPP

jednotlivých členských států. Svým zaměřením bude Interreg i nadále podporovat přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci ve vybraných specifických cílech a pravděpodobně ve stejných územích jako doposud.

¹¹ Evropská komise. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro sledování rozpočtových výdajů a výkonnost rozpočtu a další horizontální pravidla programů a činností Unie. COM(2025) 545 final, Brusel, 16. července 2025. Doprovodné dokumenty: SEC(2025) 590 final; SWD(2025) 590 final; SWD(2025) 591 final.

ČR tedy bude zapojeno do 5 přeshraničních kapitol Interreg plánu: s Polskem, Slovenskem, Rakouskem, Bavorskem a Saskem, do 2 nadnárodních kapitol Interreg plánu: Interreg Central Europe a Interreg Danube a do všech meziregionálních kapitol plánu.

Dle současného návrhu VFR by mělo dojít k mírnému navýšení prostředků na Interreg. Pro ČR by měla pro přeshraniční a nadnárodní spolupráci připadnout alokace cca **379 mil. EUR v běžných cenách**, což je o 44 mil. EUR více oproti období 2021-2027. Předpokládá se, že i ohledně implementační struktury kapitol Interreg plánu bude zachována kontinuita, tj. na české straně bude řídicí orgán pro kapitolu Česko – Polsko, v ostatních případech bude řídicí orgán v zahraničí.

Stejně jako pro NRPP bude hlavní změnou v implementaci nahrazení dosavadního financování založeného na nákladech novým principem financování založeného na milnících a cílech.

Příprava kapitol plánu se postupně v průběhu tohoto roku rozbíhá. První fází budou analýzy potřeb území. Ty již probíhají pro česko-saské, česko-bavorské a česko-polské příhraničí. U programů Interreg Central Europe a Interreg Europe probíhá v současnosti výběr zpracovatele analýzy potřeb území. U zbývajících dvou přeshraničních území a programu Interreg Danube budou zahájeny v průběhu roku 2026.

Harmonogram přípravy Interreg plánu bude obdobný jako u NRPP. Rok 2026 bude věnován zejména analytickým pracím a definování tematických oblastí a opatření, která budou podporována. V roce 2027 na to naváže rozpracování obsahové části vč. milníků, cílů a indikátorů, rozdělení alokace na jednotlivá opatření a příprava tzv. costingu, tj. „nacenění“ jednotlivých milníků a cílů.

3 Příprava NRPP v ČR

3.1 Princip partnerství

V souladu s návrhem nařízení k Fondu je klíčovou zásadou přípravy NRPP princip partnerství, uplatňovaný v duchu víceúrovňové správy a přístupu zdola nahoru. Zapojení partnerů se vztahuje na celý cyklus NRPP– od jeho přípravy přes provádění až po monitorování a hodnocení.

Členský stát zajišťuje ucelené a funkční partnerství pro NRPP i jeho jednotlivé kapitoly v návaznosti na institucionální a právní rámec a se zohledněním specifík tematických oblastí. Partnerství je založeno na vyváženém zapojení relevantních aktérů, zejména veřejné správy na národní, regionální a místní úrovni, hospodářských a sociálních partnerů a organizací občanské společnosti; podle potřeby také výzkumných organizací a vysokých škol.

Organizace a fungování partnerství vychází z evropského kodexu chování pro partnerství, který stanoví požadavky na transparentní a vyvážený výběr partnerů a jejich včasné, otevřené a průběžné zapojení v klíčových fázích přípravy a realizace NRPP. Současně podporuje jejich účast v klíčových orgánech a tím využití jejich odbornosti a praktických zkušeností.

3.2 Struktura platforem pro přípravu NRPP

S ohledem na princip partnerství je celý proces přípravy NRPP¹²NRPP². Tento přístup vytváří prostor pro otevřenou národní diskusi, formulaci jasných rozvojových priorit, jejich vzájemnou provázanost a podporuje sdílení společné vize pro využívání evropských zdrojů po roce 2028.

Obrázek č. 2 Tříúrovňový model platforem pro přípravu NRPP

Základna pyramidy: resortní odborné platformy a Mezuregionální poradní skupina

Základním stavebním prvkem přípravy NRPP jsou resortní odborné platformy zřízené jednotlivými ministerstvy. Tyto platformy slouží jako prostor pro věcnou a odbornou diskusi nad prioritami k přípravě návrhů řešení identifikovaných problémů, které bude NRPP řešit, a také pro formulaci konkrétních opatření. Odpovědnost za navržená řešení problémů zůstává na věcně příslušných ministerstvech.

Složení jednotlivých platforem stanovují příslušné resorty. **Při jejich utváření je však nutné zohlednit nejen princip partnerství, ale také tematickou provázanost priorit napříč resorty a odborné zaměření účastníků s ohledem na konkrétní řešenou problematiku.** Za účelem zajištění průběžného přenosu potřebných informací z přípravy NRPP a nového programového období by se jednání resortních platforem měl účastnit také zástupce Ministerstva pro místní rozvoj-Národního orgánu pro koordinaci (dále jen MMR-NOK).

Role a činnost resortních odborných platforem

Základním úkolem resortních platforem je rozpracovat priority schválené vládou do podoby konkrétních opatření NRPP. Resortní platformy při plnění tohoto úkolu zejména:

- připravují návrhy jednotlivých opatření ve struktuře odpovídající požadavkům příslušné legislativy EU pro období po roce 2028 a zajišťují jejich věcnou a metodickou konzistenci

¹² Čl. 7 odst. 1 návrhu nařízení k výkonnostním rámci ukládá povinnost při ustavování všech relevantních poradních a monitorovacích orgánů zohledňovat vyvážené zastoupení žen a mužů v těchto orgánech.

s požadavky vyplývajícími z relevantního legislativního rámce EU (2028-2034), včetně vymezení identifikovaných potřeb, zaměření podpory, milníků, cílů a harmonogramu realizace;

- zajišťují, že navržená opatření jsou plně v souladu s prioritami schválenými vládou (viz Příloha 2 tohoto materiálu);
- posuzují, zda jsou pro navrhovaná opatření naplněny předpoklady nezbytné pro dosažení očekávaných výsledků, zejména zda jejich realizaci nebrání systémové či legislativní bariéry;
- provádějí orientační finanční nacenění jednotlivých opatření, a to při současném respektování pravidel a podmínek vyplývajících z připravovaného legislativního rámce EU (Jednotný národní rámec 2028+);
- zajišťují provázanost navrhovaných opatření s relevantními strategickými dokumenty a politikami na úrovni EU i ČR;
- posuzují vhodnost využití finančních nástrojů a navrhují jejich zapojení do implementace jednotlivých opatření;
- plní další nezbytné úkoly související s přípravou NRPP.

Meziregionální poradní skupina

Na úrovni resortních platforem bude působit také Meziregionální poradní skupina (dále jen MRPS), která je pracovním orgánem zaměřeným na územní dimenzi politik, nastavení územních nástrojů pro koordinaci regionální politiky a přípravu budoucí politiky soudržnosti EU po roce 2028. V procesu přípravy programového období po roce 2028 bude MRPS sloužit jako hlavní platforma pro zapojení územních partnerů do přípravy NRPP.

Na této platformě bude probíhat dialog mezi zástupci MMR a územními partnery o otázkách nastavení a implementace územní dimenze politiky soudržnosti, včetně využití územních nástrojů, zejména integrovaných územních investic (dále jen ITI), komunitně vedeného místního rozvoje (dále jen CLLD) a dalších relevantních nástrojů. Zapojení územních aktérů prostřednictvím MRPS do přípravy NRPP a souvisejících nástrojů přispěje k lepšímu zacílení podpory na reálné potřeby jednotlivých území.

Střední úroveň: Pracovní skupina NRPP

Střední úroveň struktury tvoří Pracovní skupina NRPP (dále jen PS NRPP), která slouží jako hlavní koordinační a řídicí platforma pro přípravu NRPP. Je zřízena pod MMR a zahrnuje vyvážené zastoupení veřejné správy na národní, regionální i místní úrovni, hospodářských a sociálních partnerů a organizací občanské společnosti.

Jejím úkolem je začleňovat projednané a odborně podložené resortní návrhy do širšího strategického, finančního a implementačního rámce a zajišťovat celkovou provázanost a ucelenost NRPP.

Role a činnosti PS NRPP jsou zejména

- koordinace přípravy NRPP s cílem zajistit včasné zahájení implementace období 2028-2034;
- vymezování strategického směřování NRPP, zajištění dodržení vládou schváleného rámce prioritizace, celkového souladu NRPP s prioritami EU a odpovídajícího pokrytí specifických cílů pro využití Fondu;
- zajištění celkové provázanosti a souladu NRPP s legislativním a metodickým rámcem, včetně návrhu jeho vhodné struktury a členění;
- zajištění zohlednění horizontálních požadavků při přípravě NRPP, jako jsou minimální závazky na klima, sociální oblast a pro méně rozvinuté regiony (viz kap. 2);
- zajištění souladu NRPP s relevantními národními a evropskými strategickými dokumenty;
- zohlednění územní dimenze v jeho struktuře a obsahu;
- nastavení finančního rámce NRPP, včetně návrhu alokací, posouzení a integrace finančních nástrojů;

- příprava strategie vyjednávání NRPP s EK;
- zajištění provedení povinných hodnocení a posouzení ve spolupráci s věcně příslušnými orgány (SEA – Strategic Environmental Assessment);
- předkládání odborných podkladů, stanovisek a připomínek k materiálům souvisejícím s přípravou NRPP;
- plnění dalších úkolů vyplývajících z přípravy NRPP.

Vrchol struktury: Rada pro Fondy EU

Rada pro fondy EU (dále jen Rada) je stálým nadresortním poradním orgánem vlády ČR, který koordinuje využívání finanční pomoci z fondů EU v ČR. Rada ve své činnosti projednává věcné zaměření intervencí fondů EU a věcné překryvy v oblastech podpory s důrazem na zajištění synergických efektů. Zapojení Rady bude klíčové i pro zajištění strategické soudržnosti NRPP s dalšími evropskými nástroji a programy (včetně přímo řízených programů či jiných tematických fondů). Rada zajišťuje, aby NRPP nebyl izolovaným dokumentem, ale byl v synergii s dalšími relevantními nástroji podpory. V rámci příprav NRPP bude také rozhodovat o případných sporných otázkách týkajících se NRPP. Tyto budou nejprve řešeny na úrovni Rady (úroveň vrchních ředitelů sekcí) a pokud nedorazí k nalezení konsenzu, bude otázka k řešení předložena k rozhodnutí na ministerské úrovni. Rada bude projednávat kompletní a konsolidovaný NRPP, který bude následně předložen ke schválení vládě ČR.

3.3 Přístup k územní dimenzi při přípravě NRPP

Územní dimenze bude při přípravě NRPP uplatňována jako **průřezový princip návrhu veřejných intervencí**, nikoli jako samostatná tematická oblast. To znamená, že při přípravě jednotlivých tematických částí NRPP bude systematicky posuzováno, **zda a do jaké míry mají dané politiky odlišné dopady v různých typech území**, a zda je vhodné jejich nastavení územně diferencovat. Tento přístup umožní, aby územní dimenze byla **systematickou součástí všech relevantních politik**, nikoli pouze odděleným programovým prvkem.

Strategie regionálního rozvoje 28+ (dále jen "SRR 28+") představuje základní strategický a metodický rámec pro uplatnění územní dimenze v NRPP. NRPP bude současně reflektovat relevantní cíle Hospodářské strategie Česko: Země pro budoucnost 2.0 a dalších strategických dokumentů státu.

Pro tento účel bude využit jednotný metodický přístup vycházející ze Strategie regionálního rozvoje 28+ (dále jen SRR). Ten je založen na třech základních otázkách:

- liší se potřeby nebo problémy v různých typech území,
- dává smysl řešit dané téma odlišně v různých částech ČR,
- je pro řešení problému klíčová koordinace aktérů v území.

Výsledek tohoto posouzení bude určovat **míru (intenzitu) uplatnění územní dimenze v jednotlivých typech podpory NRPP**. Konkrétní způsob, jakým se územní dimenze promítne do struktury a obsahu NRPP, je předmětem národní dohody a bude výsledkem odborné diskuse, koordinace MMR s resorty a následného dialogu s EK.

V praxi se územní dimenze může promítnout do několika variant např.:

- do nastavení jednotlivých opatření (measures), včetně jejich geografického zacílení, preferenčních kritérií či rozdílné intenzity podpory,
- do využití územních (integrovaných) nástrojů tam, kde je řešení založené na spolupráci aktérů v území,
- do regionální kapitoly, která by odrážela potřeby území,

- a do souhrnného přehledu územního přínosu NRPP, který umožní transparentně doložit dopady podpory na různé typy území.

Významnou roli zde mohou sehrávat zejména **kraje** na základě zákonného ustanovení o koordinaci rozvoje ve svém územním obvodu a **integrováné nástroje** ITI a CLLD, jejichž dosavadní zkušenosti ukazují, že mají v systému územní dimenze odlišnou, ale vzájemně se doplňující funkci. Ve strukturálně postižených a uhelných regionech může být tento přístup doplněn o integrované řešení, které zajistí pokračování procesu transformace. Pro uplatnění principu bottom-up dojde k zapojení do přípravy nositelů místních integrovaných strategií rozvoje a využití jejich zkušenosti s jejich tvorbou, realizací a evaluací. Dodržování požadavků vyplývajících z nařízení garantuje MMR prostřednictvím standardizace.

V metropolitních oblastech a aglomeracích bude pro integrované intervence využíván nástroj ITI, ve venkovských a subregionálních územích nástroj CLLD; v ostatních typech území budou podle jejich specifických potřeb a charakteru podporovaných intervencí uplatňována další relevantní integrovaná řešení

Zároveň je důležité věnovat pozornost integrovanému přístupu i v ostatních nástrojích, které kombinují i jiná témata, například v rámci hospodářské restrukturalizace, nebo spravedlivé transformace uhelných krajů.

Konkrétní vymezení a formulace územní dimenze v jednotlivých prioritách NRPP budou dále rozpracovávány a aktualizovány v návaznosti na paralelně připravovanou SRR 28+ a na výsledky dialogu s územními partnery.

3.3.1 Vazba na přípravu Strategie regionálního rozvoje 28+

Příprava NRPP a aktualizace strategického rámce je úzce provázána s aktuální přípravou SRR 28+, která představuje hlavní národní strategický dokument pro uplatňování územní dimenze ve veřejných politikách. Cílem je zajistit, aby NRPP nebyl izolovaným dokumentem pro implementaci fondů EU, ale **praktickým nástrojem naplňování strategických priorit regionálního rozvoje ČR**.

Oba dokumenty mají v systému veřejných politik odlišnou, ale navazující roli:

- SRR 28+ určuje strategickou logiku práce státu s územím – identifikuje rozdílné potřeby a potenciál různých typů území a stanovuje priority regionálního rozvoje,
- NRPP tuto strategickou logiku převádí do konkrétní podpory financované z evropských fondů po roce 2028.

Vazba mezi oběma dokumenty bude zajištěna zejména prostřednictvím:

- využití analytických závěrů SRR 28+, vč. návrhové a implementační části při formulaci tematických priorit NRPP,
- jednotného metodického přístupu vycházející ze SRR při návrhu jednotlivých typů podpory,
- průběžné koordinace mezi útvary MMR odpovědnými za regionální politiku a za koordinaci fondů EU.

Hlavní principy práce s územní dimenzí

Při přípravě NRPP budou uplatňovány zejména následující principy:

Strategická konzistence: Územní dimenze bude vycházet ze strategického rámce SRR 28+ a bude s ním obsahově provázána.

Diferenciace podle potřeb území: Podpora bude nastavována tak, aby reflektovala rozdílné potřeby a potenciál různých typů území (např. metropolitní oblasti, menší města, venkovské a periferní oblasti, strukturálně postižené regiony a uhelné regiony v transformaci).

Integrace tematických a územních přístupů: Územní dimenze nebude oddělenou politikou, ale bude integrována do jednotlivých tematických oblastí, například konkurenceschopnosti, veřejných služeb, infrastruktury nebo adaptace na změnu klimatu.

Podpora integrovaných řešení: Tam, kde je pro řešení problémů zásadní koordinace aktérů v území, budou využívány integrované přístupy a integrované nástroje.

Transparentnost a vyhodnocování dopadů: Přínos NRPP pro různé typy území bude průběžně sledován a vyhodnocován, aby bylo možné doložit, jak podpora přispívá k vyváženému územnímu rozvoji.

Strategický záměr v oblasti územní dimenze

Strategickým záměrem je zajistit, aby podpora z EU fondů po roce 2028 **lépe reflektovala rozdílné potřeby a rozvojový potenciál jednotlivých typů území v ČR** a přispívala k vyváženému rozvoji státu jako celku. Za tímto účelem považujeme za základní jednotku pro řešení územně specifického přístupu území kraje, nikoli NUTS 2. Tam, kde se to prokáže jako vhodné, bude respektován princip subsidiarity a mohou se při implementaci vhodných témat využít případně i nižší územní jednotky. Tento strategický záměr znamená především:

- podporovat konkurenceschopnost a inovační potenciál silných regionálních center (dle SRR: metropolitní oblasti, aglomerace, vybraná regionální centra),
- současně posilovat rozvojové příležitosti strukturálně postižených, hospodářsky a sociálně slabých a také periferních území,
- zajistit dostupnost kvalitních služeb a infrastruktury v různých typech území,
- zajistit pokračování cílené systémové i finanční podpory transformace uhelných regionů.

Pro účely tohoto dokumentu je „strategický projekt“ chápán jako projekt s významným systémovým dopadem a dlouhodobým či pákovým přínosem, který, bez ohledu na svou velikost, přispívá k naplňování strategických cílů EU, státu a regionu a je ambiciózní i realisticky proveditelný. Ambicí je vytvořit systém, ve kterém budou evropské fondy lépe reagovat na reálné potřeby území a současně podporovat spolupráci mezi státem, regiony a místními aktéry. Součástí tohoto přístupu má být i smysluplné využití integrovaných nástrojů, jejichž role bude odpovídat charakteru jednotlivých území: v metropolitních oblastech a aglomeracích zejména prostřednictvím ITI, ve venkovských a subregionálních územích pak zejména prostřednictvím CLLD. Ve strukturálně postižených a uhelných regionech může být tento přístup doplněn o integrované řešení, které přispěje pokračování procesu transformace. Zkušenosti přitom ukazují, že právě v těchto nástrojích je významný potenciál pro lepší koordinaci intervencí, vyšší zapojení územních partnerů a lepší provázání podpory s konkrétními potřebami území.

V kontextu přípravy NRPP bude rovněž vhodné zohlednit připravovanou reformu Ministerstva vnitra zaměřenou na posílení institutu společenství obcí, realizovanou v návaznosti na Hospodářskou strategii Česko: Země pro budoucnost 2.0, jelikož tato změna bude mít dopad na institucionální kapacitu územních partnerů.

3.4 Horizontální zásady

Prostředky z fondů EU mohou být směřovány pouze na opatření, která jsou v souladu s právním rámcem EU a ČR. Podporované intervence proto musí respektovat ochranu základních práv, zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace, rovnost žen a mužů, přístupnost, sociální začleňování, princip partnerství, transparentnost, zásady právního státu a další horizontální principy. Výchozím rámcem jsou zejména základní smlouvy EU, Listina základních práv EU, Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, Listina základních práv a svobod, Úmluva

OSN o potírání všech forem diskriminace žen a další příslušné evropské i národní právní a strategické dokumenty.¹³

Horizontální zásady jsou uplatňovány napříč NRPP ve všech relevantních fázích a oblastech podpory, způsobem odpovídajícím povaze, zaměření a dopadům jednotlivých intervencí a jejich cílovým skupinám. Implementace principu partnerství bude probíhat v souladu s již existujícími metodickými rámci, zejména:

- Metodikou participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy (usnesení vlády ze dne 24. září 2025),
- Metodikou koordinace partnerské spolupráce a zapojení partnerů z organizací občanské společnosti do implementace EU fondů a obdobných aktivit ("10 bodů").

Současně budou horizontální zásady zohledňovat princip partnerství, zejména zapojení relevantních aktérů a skupin, kterých se navrhovaná opatření významně dotýkají.

V relevantních oblastech bude věnována pozornost také potřebám žen a dále skupin ohrožených sociálním vyloučením, marginalizací nebo diskriminací, zejména osobám z romské menšiny, osobám se zdravotním postižením, osobám ohroženým energetickou nebo dopravní chudobou či osobám v nevyhovujícím bydlení. Zvláštní pozornost pak bude věnována osobám čelícím vícenásobné diskriminaci. Horizontální zásady nezakládají samostatný nárok na financování konkrétních opatření či aktivit z fondů EU. Jejich funkcí je zajistit, aby byly podporované intervence navrhovány a realizovány inkluzivně, nediskriminačně, přístupně a v souladu s příslušnými právními a strategickými rámci, v souladu s principy dobré správy a přispívaly k předcházení a odstraňování překážek bránících začlenění lidí ve zranitelném postavení.

V rámci horizontálních zásad bude rovněž průřezově zohledněna také oblast kultury, zejména tam, kde přispívá ke kvalitě prostředí, identitě území, sociální soudržnosti a zapojení obyvatel. Podpora živé kultury, kulturních institucí a kreativních odvětví bude uplatňována v relevantních opatřeních jako součást integrovaných řešení, a to zejména v návaznosti na iniciativu Nový evropský Bauhaus a další evropské přístupy zdůrazňující roli kultury v udržitelném a inkluzivním rozvoji.

3.5 Rámcový harmonogram přípravy NRPP

Detailní harmonogram přípravy NRPP je vázán na probíhající přípravu nového programového období na evropské úrovni. V této fázi proto lze vymezit pouze indikativní harmonogram zahrnující hlavní milníky přípravy NRPP¹⁴:

- Aktualizace priorit pro NRPP – do konce června 2026
- Ustavení platformy pro přípravu NRPP – cca do konce června 2026
- Schválení priorit vládou ČR – červenec 2026
- Strukturování priorit do kapitol, rozpracování priorit do jednotlivých opatření, obsahová příprava všech částí NRPP – od 2. pol. 2026
- Zpracování finální verze NRPP dle požadavků EU legislativy – cca od 2. čtvrtletí 2027 (dle dostupnosti schválené EU legislativy)
- Neformální konzultace s EK – 2. polovina 2027
- Provedení strategického posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb. – 2. polovina 2027
- Předložení NRPP EK ke schválení – do konce ledna 2028

¹³ Viz zejména čl. 6–9 návrhu nařízení o Evropském fondu a čl. 5–8 a 13 návrhu nařízení o výdajovém sledování a výkonnostním rámci. Relevantními rámci jsou dále například Evropský pilíř sociálních práv, Strategie EU pro rovnost žen a mužů, Strategie pro práva osob se zdravotním postižením na období 2021–2030, Strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů, Evropský kodex chování pro partnerskou spolupráci, příslušná antidiskriminační legislativa EU a další související evropské a národní právní a strategické dokumenty.

¹⁴ Harmonogram bude postupně upřesňován tak, aby reflektoval všechny související potřebné kroky v přípravě NRPP.

4 Příprava strategických priorit pro NRPP

Tato kapitola uvádí přehled dosavadních kroků provedených v rámci přípravy věcných priorit pro NRPP a principy, které byly pro výběr a formulaci priorit uplatněny.

4.1 Strategický rámec pro politiku soudržnosti 2028–2034

Při přípravě návrhu Strategického rámce v roce 2025 se vycházelo z několika základních strategických a politických materiálů. Na národní úrovni to byly Resortní priority ve Strategické agendě EU na období 2024–2029, z pohledu evropského pak byly využity Politické priority EK, které stanovují hlavní cíle a strategické směry pro období 2024–2029, a Draghiho zpráva o konkurenceschopnosti z roku 2024. Rovněž byly zohledněny závazky ČR vůči EU v různých oblastech. Při přípravě byly rovněž zohledněny zkušenosti s implementací z minulých let, které jsou shrnuty v evaluacích. Nejvíce relevantní byla výsledková evaluace Dohody o partnerství 2014–2020.

MMR ustavilo Expertní poradní orgán s cílem získat nezávislý pohled odborníků na priority ČR v kontextu přípravy budoucího programového období. Celkem byly ustanoveny čtyři pracovní skupiny sdružující přibližně 50 odborníků, které se zaměřily na následující oblasti: Makroekonomie, strategie a fiskální kontext, Demografie a stárnutí, Vzdělávání a inovace a Udržitelnost.

MMR vedlo rozsáhlé konzultace s hospodářskými, sociálními a územními partnery v souladu s principem partnerství. Zapojení partnerů do přípravy návrhu priorit probíhalo především na společných platformách, jakými byly: rozšířená Rada pro EU fondy na pracovní úrovni, Národní stálá konference, Pracovní skupina Koheze 28+ MMR a Meziregionální poradní skupina MMR.

Odborná veřejnost byla s návrhem Strategického rámce seznámena prostřednictvím kulatého stolu, který proběhl dne 16. dubna 2025. Na něm byla představena výchozí situace, za které materiál vzniká, a také problémy a návrhy řešení, na které by měla být zacílena politika soudržnosti ČR v následujícím období. Za přítomnosti části odborníků zapojených do práce Expertního poradního orgánu proběhla panelová diskuse, v níž měli zástupci odborné veřejnosti možnost položit otázky a vyjádřit své argumenty.

V červenci 2025 vzala vláda Strategický rámec na vědomí a zároveň přijala usnesení o předložení finálního Strategického rámce vládě ke schválení do 30. června 2026. V červenci 2025 EK zveřejnila návrh legislativy pro nové programové období.

4.2 Aktualizace strategických priorit pro NRPP

Od počátku roku 2026 probíhala aktualizace priorit ve Strategickém rámci s cílem zohlednit programové prohlášení nové vlády. Na aktualizaci se svými návrhy podílely jednotlivé resorty, jejichž úkolem bylo ověřit relevanci priorit, jejich soulad s aktuálními strategickými dokumenty a zároveň navrhnout jejich zúžení tak, aby odpovídaly principu koncentrace podpory. Zohledněna byla zároveň Hospodářská strategie přijatá vládou ČR v únoru 2026. Priority byly také aktualizovány dle formulací specifických cílů navrhované evropské legislativy a zasazeny do jejich struktury. Dopracovány byly také návrhy územní dimenze u jednotlivých priorit.

Z věcného hlediska byla výrazně pozměněna především struktura problémů a řešení v sociálně-zdravotním pomezí. Podrobněji rozpracována byla také oblast kyberbezpečnosti, nově zařazená pod téma odolnost, a oblast digitalizace. Posílen byl také rozměr podpory *dual use* a odolnosti. Pod relevantní aktivity byla doplněna i opatření na podporu cestovního ruchu. Aktualizované priority byly doplněny o priority pro SZP a Společnou rybářskou politiku a také pro Fondy EU v oblasti vnitřních věcí (HOME fondy).

V souladu s principem partnerství byly v březnu 2026 priority v rozpracované verzi zaslány v předstihu širokému spektru územních, hospodářských a sociálních partnerů, aby měli možnost se s návrhy resortů seznámit před samotným meziresortním připomínkovým řízením.

4.3 Základní principy pro stanovení strategických priorit

Vzhledem k omezeným zdrojům a potřebě dosahovat skutečně měřitelných dopadů je nezbytné zaměřit se na menší počet strategických, vzájemně provázaných priorit s vysokým transformačním potenciálem.

Zkušenosti z předchozích období ukazují, že rozptýlení alokace do široké škály drobných témat často bez vazby na územní specifika nepřináší kýžené efekty. **Upřednostnění nosných oblastí umožňuje soustředit podporu tam, kde může nejlépe přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti i soudržnosti** a zároveň naplnit klíčové závazky vůči EU. Výběr priorit přitom vychází z analytických podkladů, evaluací i široké shody relevantních aktérů a cílí na řešení hlavních příčin problémů tak, aby přinesl dlouhodobé a udržitelné změny, a to i po skončení podpory.

Z těchto důvodů je při stanovení priorit financovaných z NRPP klíčové postupovat selektivně a řídit se jasně definovanými zásadami, které lze shrnout následovně:

- **Chceme vidět efekt, méně znamená více.**
Podpora bude koncentrovaná na řešení menšího počtu úzce zacílených témat, kde je vysoký potenciál velkého dopadu.
- **Nenecháme si příliš velkými rozdíly brzdit společný úspěch.**
Konkurenceschopnost a konvergence představují komplementární a vzájemně se posilující cíle a stanovování priorit probíhá s ohledem na oba. Jen tak je možné být konkurenceschopným partnerem v Evropě.
- **Tvoříme společně.**
Partnery a jejich zkušenosti neopomíjíme v žádné fázi.
- **Zajímá nás rozvoj, ne provoz.**
Do výběru priorit jsou zařazeny především problémy, které míří na rozvoj a změnu stavu, nechceme z fondů EU hradit provozní výdaje, s výjimkou zajištění implementace NRPP a oblastí, kde provozní podpora vyplývá ze specifické povahy dané politiky.
- **Bez lidí nebudou projekty.**
Bez kompetentních lidí a podpory absorpční kapacity nevzniknou kvalitní projekty (především v regionech), a bez podpory administrativní kapacity nebude možné NRPP úspěšně implementovat.

Při výběru priorit pro NRPP byla uplatněna následující konkrétní **kritéria**, zaměřená na jejich relevanci, dopad a dlouhodobou udržitelnost:

- Řešení problému přispívá k naplnění závazků ČR vůči EU a odpovídá prioritám EU.
- Podpora směřuje k vyšší konkurenceschopnosti i soudržnosti (regionální, společenské), protože velké rozdíly ve společnosti a mezi regiony konkurenceschopnost státu brzdí.
- Na významnosti problému i řešení je široká shoda (strategie, experti, resorty, partneři).
- Volba nástroje vychází z aktuální analýzy a zkušeností z evaluací.
- Nástroj řeší příčiny problému, má dopad a nenahrazuje provozní financování.
- V kombinaci s dalšími opatřeními může přinést systémovou změnu.
- Problém i řešení zůstanou relevantní i po roce 2028 a jsou realisticky řešitelné.
- Navržené nástroje se nepřekrývají a vzájemně se doplňují.
- Řešení vyžaduje veřejné financování; jiné zdroje nejsou dostupné.
- Preference návratné / kombinované podpory a multiplikačních efektů, kdekoli je to možné.
- Výsledky jsou udržitelné i po skončení podpory z EU.

Na základě těchto parametrů byl vytvořen seznam věcných priorit pro NRPP 2028-2034 v Příloze 1 tohoto dokumentu.

Výběr priorit zahrnuje pouze investiční opatření, nikoli tzv. reformy předpokládané legislativou NRPP. Příprava relevantních reforem bude probíhat v rámci přípravy jednotlivých kapitol a opatření plánu v souladu se stanovenými věcnými prioritami.

Příloha 2

**Výchozí strategické priority pro
Národní a regionální partnerský
plán ČR 2028–2034**

Obsah Přílohy 2

Strategické priority pro Národní a regionální partnerský plán ČR 2028–2034.....	3
1 Adaptace na změnu klimatu, udržitelné využívání zdrojů a ochrana životního prostředí	4
2 Doprava	8
3 Energetika.....	11
4 Výzkum a inovace.....	15
5 eGovernment & digitální infrastruktura	18
6 Podnikání & Digitalizace podniků	20
7 Využití potenciálu kultury, cestovního ruchu a brownfieldů pro rozvoj území	24
8 Vzdělávání a trh práce.....	27
9 Sociální a zdravotní oblast	34
10 Bydlení	42
11 Odolnost & kyberbezpečnost.....	45
12 Oblast vnitřních věcí – vnitřní bezpečnost.....	49
13 Oblast vnitřních věcí – Azyl, migrace a integrace	51
14 Oblast vnitřních věcí – ochrana hranic a vízová politika	54
15 Oblast Společné zemědělské politiky	57
16 Oblast Společné rybářské politiky	67
17 Podpora implementace Národního a regionálního partnerského plánu	68

Strategické priority pro Národní a regionální partnerský plán ČR 2028–2034

Obecné principy podpory

Ve všech relevantních projektech realizovaných v níže identifikovaných prioritních nástrojích v rámci Národního a regionálního partnerského plánu ČR 2028–2034 bude při výběru projektů uplatňována horizontální preference témat STEP¹⁵, RIS3¹⁶ nebo duálního využití při výběru projektů k podpoře. U nástrojů, kde je indikovaná návratná (nebo kombinovaná) forma podpory není vyloučena i možnost čistě dotační podpory u dílčích aktivit, kde je to žádoucí (nicméně návratná forma podpory by měla být prioritní). Implementaci návratné (nebo kombinované) formy podpory bude předcházet **komplexní ex ante analýza pro finanční nástroje v České republice**. Tato analýza se zaměří na systematické posouzení vhodnosti využití finančních nástrojů v jednotlivých intervenčních oblastech, v jejichž rámci budou identifikována a kvantifikována tržní selhání a investiční mezery. Součástí posouzení bude rovněž vyhodnocení poptávky po financování, absorpční kapacity trhu, míry zapojení soukromého kapitálu, očekávané přidané hodnoty finančních nástrojů ve srovnání s alternativními formami podpory, včetně analýzy rizik. Na základě jejích výsledků mohou být jako vhodné pro návratnou formu podpory identifikovány i další oblasti uvedené v této příloze.

Průřezové principy a územní dimenze

Horizontální zásady uplatňované napříč NRPP jsou podrobně popsány v kapitole 3.4 tohoto dokumentu. Ve všech relevantních prioritách budou zohledňovány zejména principy rovného zacházení, zákazu diskriminace, přístupnosti, rovnosti žen a mužů, sociálního začleňování, partnerství a udržitelného rozvoje, včetně podpory rovnosti, začlenění a participace Romů¹⁷. Informace uvedené ve sloupci „Územní dimenze“ představují strategický a orientační rámec pro další přípravu NRPP a navazující odbornou diskusi s resorty a územními partnery. Konkrétní podoba územního zacílení, implementačních nástrojů a kritérií bude předmětem navazující přípravy jednotlivých opatření a programových mechanismů. Tam, kde to bude tematicky vhodné, bude podporováno také využití institutu společenství obcí. V reakci na zvýšenou potřebu investic do rozvoje regionů dotčených výstavbou velkých energetických projektů (např. stavba jaderných elektráren) předpokládáme zacílení části podpory specificky do těchto regionů (např. bodovou bonifikací v rámci relevantních výzev nebo speciální výzvou).

Struktura priorit

Navrhované priority jsou koncipovány podle logické posloupnosti:

Řešený problém → Prioritní nástroj řešení¹⁸ → Zdůvodnění (vysvětlení řešení problému) → Územní dimenze

¹⁵ Nařízení (EU) 2024/795 (včetně pozdějších a souvisejících úprav) a Sdělení Komise C/2024/3209 Pokyny k některým ustanovením nařízení (EU) 2024/795, kterým se zřizuje Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP), zřizují Platformu STEP na podporu kritických a nově vznikajících strategických technologií a jejich hodnotových řetězců v příslušných odvětvích.

¹⁶ RIS3 je koncept strategie inteligentní specializace inovační politiky, jehož cílem je podpořit silné stránky států a regionů, zejm. v oblasti výzkumu a inovací.

¹⁷ Doporučení Rady ze dne 12. března 2021 o rovnosti, začlenění a účasti Romů, 2021/C 93/01

¹⁸ Nejedná se o integrovaný nástroj

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

1 Adaptace na změnu klimatu, udržitelné využívání zdrojů a ochrana životního prostředí

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (a)(x) podpora účinného hospodaření s vodou, odpadními vodami a odpady, jejich kvality a odolnosti, ochrany životního prostředí, přizpůsobování se změně klimatu, odolnosti vůči změně klimatu, včetně přírodně blízkých řešení, a zvyšování biologické rozmanitosti, kvality půdy a přírodních zdrojů, podpora oběhového hospodářství, biohospodářství a širší efektivita využívání zdrojů, posilování prevence znečištění, zmírňování, kontroly a sanace, zachování a obnova přírody a zvyšování biologické rozmanitosti a přírodních zdrojů, jakož i podpora řešení iniciativy Nový evropský Bauhaus v zastavěném prostředí.

1 (d)(v) zlepšování udržitelných postupů hospodaření v zemědělství a lesnictví s cílem podporovat odolná opatření v oblasti klimatu, poskytování vícečetných ekosystémových služeb, podporu účinného hospodaření s vodou, odpadními vodami a odpady, kvalitu a odolnost, provádění přírodně blízkých řešení, posilování udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí, zvyšování ochrany a obnovy biologické rozmanitosti, půdy a přírodních zdrojů a zlepšování zdraví a welfare zvířat.

Řešení navržených prioritních oblastí významně přispěje ke zvýšení připravenosti ČR na změnu klimatu, k přechodu na oběhové hospodářství a zkvalitnění a posílení odolnosti vodohospodářské infrastruktury. Jedná se o oblasti významně dopadající do fungování municipalit. Uvedená řešení vycházejí z cílů a závazků ČR, platné nebo aktuálně připravované legislativy a příslušných strategií. Podmínkou rozvoje oběhového hospodářství v ČR je urychlené plnění exekutivních povinností na úrovni státní správy (novelizace příslušných vyhlášek, norem, metodik apod.). V případě recyklace je dlouhodobým limitujícím aspektem potřebného rozvoje nedostatečný odbyt recyklovaných výrobků. Kromě zvýšení podílu využití recyklovaných výrobků či materiálů ve veřejných zakázkách je vhodné řešit jejich vyšší cenu zvýhodněním jejich využití v projektech při stanovení podmínek čerpání dotací nebo FN. Součástí celkového přístupu jsou i opatření zaměřená na obnovu a ochranu cenných přírodních složek a na posilování adaptační kapacity ekosystémů na změnu klimatu. Tato opatření přispívají k dlouhodobému udržení a rozvoji biologické rozmanitosti, která je základním předpokladem pro stabilitu krajiny a odolnost území vůči dopadům klimatické změny.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Potřeba navýšení kapacit infrastruktury a technologií pro přechod na oběhové hospodářství, nízká míra využití recyklovaných materiálů a potřeba zavádění udržitelných materiálů	Návratná (nebo kombinovaná) podpora přechodu na oběhové hospodářství v komunální sféře a průmyslu - opatření k předcházení vzniku komunálních a průmyslových odpadů - infrastrukturní a technologická řešení vedoucí k vyšší materiálové recyklaci a jinému využití odpadů (vč. podpory rozvoje, modernizace a digitalizace systémů sběru a třídění odpadů, nakládání	Využívání recyklovaných nebo druhotných materiálů prokazatelně minimalizuje environmentální dopady v průběhu celého životního cyklu (LCA) a zároveň umožňuje náhradu primárních surovin. Plnění povinností a závazných cílů pro ČR vyplývajících z platné legislativy EU: předcházení vzniku odpadů; zvýšení úrovně recyklace	Podpora bude realizována plošně s možností územní diferenciaci podle struktury ekonomiky, hustoty osídlení, charakteru urbanizace a stávajících kapacit odpadového hospodářství, vč. specifických potřeb metropolitních oblastí a aglomerací.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

	s nebezpečnými, zdravotnickými a jinými nerecyklovatelnými odpady) - podpora technologií k získávání a zpracování druhotných surovin či výroby výrobků s jejich obsahem, snižování materiálových vstupů a zvyšování materiálové účinnosti ve výrobě	komunálních odpadů; snížení skládkování; zvýšení recyklace obalových odpadů; zvýšení podílu recyklátu u plastových výrobků apod. Využívání druhotných surovin a zvyšování materiálové účinnosti zároveň přispívá ke snižování emisí CO₂ a spotřeby primárních zdrojů, a tím podporuje plnění klimatických a environmentálních cílů EU.	
Nedostatečná infrastruktura a využití technologií pro řešení nedostatku vody a zhoršující se kvality vody	Dotační podpora - infrastruktury pro zásobování pitnou vodou, ochrana vodních zdrojů a budování záložních zdrojů vody - opatření ke zpomalení odtoku, pro vsak, retenci a akumulaci srážkové vody včetně jejího dalšího využití, opatření pro řízenou dotaci podzemních vod Návratná (nebo kombinovaná) - podpora budování a modernizace ČOV a kanalizací v souvislosti s novelizací směrnice o čištění městských odpadních vod, včetně podpory úspory vod v průmyslu - podpora úspory vody a recyklace vč. digitalizace vodního sektoru pro lepší monitoring a kontrolu	Přetrvávajícím problémem i výzvou do budoucna je slabá připravenost na nedostatek vody, kdy stávající zásobování pitnou vodou není dostatečně odpovídající. Rovněž je potřeba zlepšit ochranu vodních zdrojů a jejich zabezpečení. Je potřeba zlepšit kvalitu vyčištěné vody (vysoké náklady jsou očekávány v souvislosti s plněním stanovených cílů revidované směrnice o čištění městských odpadních vod). Podpora úspor vody přispívá nejen k naplnění cíle účinného hospodaření s vodou v rámci NRPP, ale zároveň podporuje plnění úkolů vyplývajících z usnesení vlády č. 528/2017 ke Koncepci ochrany	Podpora bude realizována plošně s možností územní diferenciací dostupností vodních zdrojů, stavu infrastruktury a charakteru osídlení. Zvýšená podpora bude směřována do území ohrožených nedostatkem vody (oblasti postižené suchem, území s omezenými vodními zdroji). V menších obcích bude důraz kladen na zajištění základní infrastruktury a plnění legislativních požadavků, na sdílení infrastruktury na meziobecní úrovni a na propojení s jádrovými městy. V metropolitních oblastech a aglomeracích bude podpora zaměřena na řešení kapacitního

	- podpora komplexních opatření pro zadržování vody v krajině, zahrnující technická (zejména vodní nádrže) řešení, která zvyšují retenční schopnost krajiny; technická opatření současně přispívají k posílení zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva a k zajištění poskytování základní služby podle zákona č. 266/2025 Sb., o odolnosti subjektů kritické infrastruktury a o změně souvisejících zákonů (zákon o kritické infrastruktuře).	před následky sucha pro území České republiky. Pro zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou je nezbytné zabezpečit dostatečné vodní zdroje. Stávající vodárenské nádrže se v důsledku očekávaných dopadů změny klimatu do roku 2050 dostávají na hranici své schopnosti dlouhodobě plnit tyto funkce, což potvrzují i provedené zátěžové testy. Změna klimatu se v podmínkách České republiky projevuje zejména změnou časového rozložení srážek – jejich celkový roční úhrn se výrazně nemění, avšak roste podíl přívalových epizod. Tyto srážky krajina nedokáže efektivně zadržet, což vede ke zvýšenému riziku povodní. Posílení role vodních nádrží a přírodě blízkých opatření představuje proto klíčové opatření jak pro zajištění zdrojů vody, tak pro transformaci povodňových průtoků.	zatížení infrastruktury a zadržování vody v krajině. Zohledněny budou i rozdíly v kvalitě vod.
Potřeba zvýšení adaptace na změnu klimatu, zajištění ochrany a obnovy cenných složek přírody a krajiny	Dotační podpora - opatření na adaptaci na změnu klimatu v krajině, včetně revitalizace a renaturace vodních toků a niv, přírodě blízkých	Jedná se o klíčové opatření pro posílení ochrany přírody a zajištění zdravých a funkčních ekosystémů, které představují zásadní nástroj pro zmírňování dopadů změny	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle charakteru území a typu environmentálních problémů.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

	a preventivních protipovodňových opatření (např. tůní, mokřadů a meandrů) vhodně kombinovaných s opatřeními technickými, dále opatření ke snižování erozního ohrožení a degradace půdy, a komplexních projektů revitalizace krajiny po těžbě nerostných surovin - opatření na adaptaci sídel na změnu klimatu a zvýšení kvality života ve městech a obcích, zejména prostřednictvím modrozelené infrastruktury a dalších integrovaných opatření, včetně posilování připravenosti na krizové situace - funkční a zdravé krajiny a jejich ekosystémů; podpora biodiverzity prostřednictvím ochrany a péče o krajinu, včetně péče o druhy a přírodní stanoviště; obnova přírodních stanovišť, městských sídel, přirozených vodních, lesních a zemědělských ekosystémů; posilování a tvorba krajinných prvků zvyšující ekologickou stabilitu (např. remízky, průlehy, vsakovací pásy), inovativní technologie v ochraně přírody - realizace společných zařízení v rámci pozemkových úprav - veřejné infrastruktury pro regulaci a rozptýlení návštěvnosti (např. návštěvnické brány, bezpečné trasy, odpočinková místa, navigace) v přírodních oblastech - obnova a ekologizace historických zahradních objektů (např. oranžerií, zámeckých skleníků, parků a zahrad) s cílem posílit biodiverzitu, retenční schopnost území a udržitelné hospodaření	klimatu. Zajištění funkčních ekosystémů v krajině je nezbytné pro řešení celé řady environmentálních problémů (vodní režim krajiny, eroze a degradace půd, pokles biodiverzity, úbytek opylovačů, narušení koloběhu živin a další cykly) a vyžaduje plošnou implementaci ekosystémových opatření zaměřených na ochranu a údržbu stávajících, a také na obnovu poškozených a degradovaných prvků krajiny. Opatření zároveň vychází z legislativních požadavků, zejména nařízení o obnově přírody, jehož součástí je také zpracování a implementace Národního plánu na obnovu přírody. Jedná se o oblast, v níž jsou dotační prostředky nezbytné pro zajištění účinné implementace. Rovněž zajištění ochrany a monitoringu půdy vychází z přijaté legislativy. Zároveň je nezbytné nejen obnovovat a udržovat ekosystémy, ale také aktivně minimalizovat tlak způsobený lidskou činností, a to jak v oblastech již přetížených, tak i tam, kde budoucí vznik přetížení hrozí. Historické parky, zahrady a související areály nepředstavují pouze součást kulturního dědictví, ale také významné prvky zelené	V urbanizovaných oblastech, zejména v metropolitních oblastech a aglomeracích bude kladen důraz na adaptaci sídel na klimatickou změnu, rozvoj zelené a modrozelené infrastruktury a snižování dopadů extrémních jevů (např. tepelný ostrov, příválové srážky). V rámci územní dimenze budou podporovány také integrované přístupy k adaptaci urbanizovaných území na změnu klimatu, včetně opatření přispívajících ke kvalitě života a odolnosti sídel. Ve volné a venkovské krajině bude podpora zaměřena na obnovu a stabilizaci ekosystémů, zadržování vody v krajině, snižování eroze, degradace půdy a posilování ekologické funkce krajiny. Zvýšená podpora bude směřována do území s významnou degradací krajiny, vč. strukturálně poškozených regionů a území dotčených těžbou nerostných surovin. V přírodě cenných a turisticky exponovaných oblastech bude podpora zaměřena na regulaci návštěvnosti a snižování tlaku lidské činnosti na ekosystémy.
--	--	---	---

	v historicky cenných areálech; současně jejich využití pro environmentální vzdělávání a komunitní aktivity	infrastruktury. Jejich obnova a ekologizace propojují environmentální, kulturní a společenské přínosy a přispívají k posilování biodiverzity, retenční schopnosti území, adaptaci na změnu klimatu i kvalitě veřejného prostoru.	
--	--	--	--

2 Doprava

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (a)(viii) posilování dopravní infrastruktury Unie a příspěvní k dokončení transevropské dopravní sítě (TEN-T), zejména na hlavní a rozšířené hlavní síti, při současné dekarbonizaci a zlepšování konektivity, multimodality, interoperability, bezpečnosti a dostupnosti pro odlehlé, okrajové, přeshraniční a hůře propojené oblasti; podpora zelené a digitální transformace dopravy.

1 (b)(i) posílení obranné průmyslové základny Unie a vojenské mobility, zejména prostřednictvím rozvoje duálně využitelné infrastruktury TEN-T (tj. využitelné jak pro civilní, tak pro vojenské účely);

V ČR stále není dokončena téměř třetina páteří dálniční sítě. To vede k omezení ekonomického potenciálu ČR i jednotlivých regionů. Nedostatečná dopravní spojení posilují trend stěhování do velkých měst a zvyšují tak socioekonomické rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi. Současně přetrvává vysoká náročnost a délka správního a přípravného řízení staveb dopravní infrastruktury (především žádosti o stavební povolení, získávání stanoviska EIA atd.), které prodlužuje a zdražuje výstavbu a klade vysoké nároky na kapacity soukromého i veřejného sektoru.

V ČR je jeden z nejvyšších podílů automobilizace v EU. Ve větších městech závislost na automobilové dopravě, která je výrazně méně prostorově efektivní než alternativní MHD, způsobuje kongesci, nižší efektivitu dopravy, znečištění a zhoršení zdravotního stavu obyvatelstva. V roce 2023 připadlo 600 automobilů na 1000 obyvatel, jde tedy o 7. nejvyšší poměr v EU.

Dalším problémem je vysoký podíl silniční nákladní přepravy. Vinou nedostatečné spolehlivosti a chybějících kapacit multimodální dopravy byla roce 2022 železniční doprava zodpovědná za 22 % přepravních výkonů, v roce 2013 to bylo 28 %. ČR patří mezi evropskou špičku ve výzkumu inteligentní dopravní systémy (ITS), přesto je však jejich využití v dopravní síti nedostatečné. To vede k nenaplnění potenciálu především pro zvýšení plynulosti dopravy a z ní vyplývající zvýšené bezpečnosti, rychlosti přepravy a kapacity úseků dopravní sítě. Klíčovým benefitem ITS je také nižší spotřeba paliva, která může zásadním způsobem snížit energetickou a environmentální zátěž dopravního sektoru.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
----------------	-----------------------------------	------------	----------------

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Vysoký podíl silniční nákladní přepravy a individuální osobní dopravy	Podpora multimodální dopravy - zvýšení kapacity hlavních železničních tahů pro nákladní dopravu, včetně zohlednění potřeb dual use využití u relevantní intermodální infrastruktury. - podpora multimodálního a ekologického přístupu k osobní dopravě, včetně modernizace terminálů a zohlednění potřeb osob se zdravotním postižením, s výjimkou nákupu dopravních prostředků - navýšení kapacit intermodálních terminálů pro dual use využití a jejich propojení s opravárenskými a skladovými areály včetně kapacit na podporu HNS	Přesun nákladní přepravy ze silnic přinese snížení enviromentální zátěže, zvýšení bezpečnosti provozu, snížení vytíženosti a opotřebení dopravní infrastruktury. Možnosti přesunu nákladní dopravy na železnice v současnosti naráží na limity kapacity hlavních železničních tahů, které jsou významně vytížené osobní dopravou. Multimodální přístup snižuje závislost na individuální automobilové dopravě. Díky tomu dojde k odlehčení silniční infrastruktury, snížení emisí a hluku, zvýšení bezpečnosti dopravy. Kapacity a propojení Intermodálních terminálů s dalšími souvisejícími areály nedostačují potřebám pro jejich dual use využití.	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle dopravního zatížení, funkce území a struktury dopravní poptávky. Zvýšená podpora bude směřována do hlavních dopravních koridorů a logistických uzlů. V metropolitních oblastech a aglomeracích bude kladen důraz na rozvoj multimodální a udržitelné osobní dopravy a snižování závislosti na individuální automobilové dopravě. V ostatních regionech bude podpora zaměřena na zajištění efektivního propojení s hlavními dopravními sítěmi, na propojení s infrastrukturou s dual use využitím a na rozvoj kombinovaných forem dopravy.
Nedokončená síť páteřních silničních komunikací a železničních tratí TEN-T	Dostavba komunikační sítě TEN-T (včetně městských obchvatů a návazné infrastruktury spojníc k síti TEN-T, kde je to relevantní, též se zohledněním požadavků na dual use využití a vojenskou mobilitu v rámci poskytování podpory HNS.) - včetně adaptace a zodolnění mostů a vybraných úseků pro dual use využití a ochranu - včetně rozšíření sítě a kapacity Rest On Move stanic, prioritně v rámci areálů SSÚD a dálničních odpočívek	Dostavba dálniční a železniční sítě, významných napojení a obchvatů je klíčová pro zajištění dopravního napojení regionů na jádrové oblasti a zahraničí, a tudíž vyšší míru naplňování zvýšení jejich ekonomického potenciálu. Zároveň je ve vztahu k požadavkům na dual use použití potřeba adaptovat, zodolnit a ochránit vybrané části infrastruktury, se zohledněním požadavků na kapacity vojenské mobility prioritně v rámci areálů SSÚD a dálničních odpočívek.	Podpora bude územně koncentrovaná na rozvoj páteřní dopravní sítě a její doplnění v klíčových chybějících úsecích, zejména v rámci sítě TEN-T a navazujících spojníc. Prioritou bude zajištění kvalitního dopravního napojení regionů na hlavní dopravní koridory. Zvýšená podpora bude směřována do HSOÚ s cílem zlepšit jejich dopravní dostupnost a propojení

			s regionální centry a hlavními tahy. Podpora bude zaměřena i na řešení dopravního zatížení sídel (obchvaty).
Nedostatečné podmínky pro urychlení dekarbonizace dopravy. Nedostatek nabíjecích a plnicích stanic, zejména pro nákladní a železniční dopravu a nízký rozsah elektrizace železniční dopravy	Výstavba infrastruktury pro nabíjecí a vodíkové stanice (v návaznosti na silniční infrastrukturu dle AFIR) a elektrizace tratí.	Nedostatečná dobíjecí a plnicí infrastruktura představuje zásadní překážku pro dekarbonizaci dopravy, zejména u nákladní přepravy jsou existující kapacity zcela nedostatečné.	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle intenzity dopravního zatížení a významu dopravní infrastruktury. Zvýšená podpora bude směřována do hlavních dopravních koridorů (v rámci sítě TEN-T) a do logistických uzlů a terminálů s vysokou koncentrací nákladní dopravy. Rozvoj infrastruktury pro alternativní paliva v návaznosti na pátevní silniční a železniční síť, vč. elektrizace klíčových železničních tratí. V metropolitních oblastech a aglomeracích bude podpora zaměřena na zajištění dostatečné kapacity infrastruktury pro bezemisní mobilitu, v ostatních regionech na zajištění základní dostupnosti sítě.
Neefektivní řízení provozu v dopravě, včetně nedostatečné úrovně bezpečnosti	Využití inteligentních dopravních systémů (ITS, C-ITS).	ČR je na špičkové úrovni ve výzkumu ITS, zaostává ale v jejich zavádění. Zavádění inteligentních systémů řízení v dopravě zvyšuje plynulost provozu tím i kapacitu dané infrastruktury, zrychluje dopravu, snižuje energetickou náročnost a zvyšuje bezpečnost.	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle intenzity dopravního zatížení a bezpečnostních rizik. Zvýšená podpora bude směřována do metropolitních oblastí a aglomerací s vysokou intenzitou dopravy, kde ITS a C-ITS přispívají ke zlepšení

			plynulosti provozu a snižování kongescí. Podpora bude zaměřena na hlavní dopravní tahy a koridory, kde ITS as C-ITS zvyšují bezpečnost dopravy a na úseky se zvýšenou nehodovostí.
--	--	--	---

3 Energetika

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (a)(iii) podpora spravedlivého přechodu směrem k cílům Unie v oblasti energetiky a klimatu pro rok 2030, 2040 a 2050, zejména prostřednictvím upřednostňování podpory výroby čisté energie a infrastruktury, podpory energetické účinnosti a dekarbonizace, akumulace energie a technologií, rozvoje inteligentních energetických systémů a vnitrostátních přenosových a distribučních sítí, jakož i se zohledněním transevropských energetických sítí (TEN-E) a souvisejících technologií, a dále podporou efektivního využívání zdrojů a oběhového hospodářství, s cílem zajistit, aby všichni na území a každý mohl k čistému a spravedlivému přechodu přispět a současně z něj těžit.

1 (b)(iii) posilování bezpečnosti Unie prostřednictvím zlepšování schopností v oblasti odhalování hrozeb, prevence a schopností reakce na odhalování hrozeb, mimo jiné prostřednictvím posilování kritické infrastruktury v oblasti energetiky a dopravy a kybernetické bezpečnosti.

Řešení navržených oblastí významně přispěje k zajištění spolehlivé, bezpečné, dlouhodobě stabilní a k životnímu prostředí šetrné dodávky energie pro potřeby obyvatelstva, veřejného sektoru i ekonomiky České republiky, a to za konkurenceschopné a přijatelné ceny. Současně přispěje ke snižování závislosti na dovozu fosilních paliv, ke snížení energetické náročnosti a emisí skleníkových plynů napříč sektory a ke zvýšení energetické odolnosti veřejné správy a kritické infrastruktury.

Navržená řešení vycházejí ze základních strategických dokumentů České republiky (Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu, Politika ochrany klimatu v ČR) i z platné legislativy, včetně implementace legislativního rámce LEX OZE II a III pro rozvoj decentralizované energetiky, komunitního sdílení elektřiny a flexibility. Opatření jsou realizována za dodržení principu Energy Efficiency First a při zohlednění nejvyšších standardů v oblasti energetické účinnosti. Opatření podporují rozvoj obnovitelných zdrojů energie včetně jejich efektivní integrace do energetických soustav, rozvoj akumulačních a flexibilních řešení a řízení spotřeby energie.

V rámci rozvoje energetického sektoru dochází k zásadnímu posunu od podpory samotné výroby energie z OZE k podpoře systémové integrace decentralizované energetiky, flexibility a celkové stability elektrizační soustavy. Prudký nárůst instalací OZE, zejména rozptýlených fotovoltaických elektráren a plánovaných velkých zdrojů, vytváří logistický tlak na přenosové a distribuční sítě, jejichž kapacity se v některých lokalitách rychle vyčerpávají. Původní sítě totiž nebyly dimenzovány na takto masivní obousměrný příliv elektřiny a proměnu spotřebitelů v aktivní účastníky trhu. Hrozí tak riziko přetížení soustav (včetně dopadů na stabilitu a přeshraniční toky), což bez adekvátních úprav vytváří bariéry pro další udržitelný rozvoj energetiky a připojování nových zdrojů.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Důraz je kladen na nákladovou efektivitu opatření, podporu technologických inovací, digitalizaci a zvyšování standardů energetické účinnosti v budovách, podnikatelském sektoru i domácnostech, a to způsobem, který posílí energetickou soběstačnost, bezpečnost a odolnost energetických systémů a zvýší schopnost reagovat na krizové a mimořádné situace na národní i regionální úrovni.

Mezi klíčové priority v této oblasti patří modernizace, digitalizace a automatizace řízení energetických sítí, rozvoj systémů flexibility a akumulace, sdílení dat a posilování infrastruktury. Při implementaci opatření je zároveň nezbytné zohledňovat aktuální kapacity a limity přenosové a distribuční soustavy. V oblasti výstavby, posílení, rekonstrukce modernizace elektroenergetických, plynárenských a teplárenských sítí, včetně soustav zásobování tepelnou energií (SZT) budou projekty po spuštění nových nástrojů pro budoucí financování těchto oblastí primárně směřovány na tyto zdroje.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Přetrvávající závislost ČR na importovaných fosilních zdrojích energie	Návratná (nebo kombinovaná) podpora obnovitelných a čistých zdrojů energie (vyjma energie z jaderných zdrojů), včetně akumulace. Projekty energetické nezávislosti a komunitní energetiky.	Zvýšením podílu energie z OZE a čistých zdrojů energie ČR sníží svoji závislost na dovážených fosilních zdrojích a posílí své plnění klimatických závazků. Pro efektivní integraci obnovitelných zdrojů do energetického mixu je nutné rozvíjet akumulaci energie jako jeden z nástrojů zajištění flexibility energetického systému a podpory snižování závislosti na fosilních zdrojích.	Podpora bude realizována plošně s možností územní diferenciaci podle energetického potenciálu, struktury spotřeby. Zvýšená pozornost bude směřována do strukturálně postižených a uhelných regionů procházejících energetickou transformací. Ve venkovských oblastech bude podpora zaměřena na rozvoj decentralizovaných OZE a komunitní energetiky s využitím místního potenciálu. V urbanizovaných oblastech bude kladen důraz na efektivní využití energie, lokální energetická řešení. Podpora musí zohledňovat i regionální rozdíly v dostupnosti infrastruktury a kapacit pro akumulaci energie. Problematika bude řešena i formou podpory absorpčních kapacit a zaměří se primárně na území, kde je dlouhodobě

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

			nedostatek místních kapacit na rozvoj komunitní energetiky.
Snižování energetické náročnosti a emisí ve všech sektorech	Návratná (nebo kombinovaná) podpora komplexních stavebních a technologických opatření, optimalizace spotřeby energie a snižování emisí, chytrá řešení pro energetickou efektivitu (smart grids, měření, řízení poptávky) - snižování energetické náročnosti a emisí ve veřejném sektoru (vč. památkově chráněných budov) - snižování energetické náročnosti a emisí v podnikatelském sektoru - snižování energetické náročnosti a emisí v domácnostech	Snižování energetické náročnosti představuje klíčový nástroj pro dosažení cílů ČR v oblasti energetiky, klimatu, ovzduší a hospodářské udržitelnosti. Zároveň přispívá ke snižování emisí skleníkových plynů a látek znečišťujících ovzduší, zvyšování energetické bezpečnosti a snižování závislosti na dovozu energií, zvyšování konkurenceschopnosti podniků.	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle struktury zástavby, ekonomických aktivit a míry energetické náročnosti v regionech. Zvýšená pozornost bude směřovat do strukturálně postižených a uhelných regionů s vyšší energetickou náročností podnikatelského sektoru a jiných území s identifikovanou vyšší energetickou náročností aktivit. Ve venkovském prostoru a menších sídlech bude kladen důraz na snižování energetické náročnosti budov, zejména v sektoru bydlení, a na řešení energetické chudoby. Podpora energetických úspor v rezidenčním segmentu se bude soustředit na území nadprůměrně zatížené socioekonomickou deprivací, neboť dopad těchto opatření pocítí nejvíce právě socioekonomicky slabší domácnosti, a to nejen na venkově. V urbanizovaných oblastech bude podpora zaměřena na komplexní renovace budov, chytrá řešení řízení spotřeby energie. Podpora by také měla směřovat do oblastí, kde je bytový fond v celorepublikovém srovnání

			starší (zejm. výstavba ze 70. a 80. let 20.století) a kde se vyskytuje největší koncentrace budov v nejnižších kategoriích PENB.
Nedostatečná energetická soběstačnost, bezpečnost ČR a nedostatečná energetická odolnost veřejné správy a kritické infrastruktury	Zvýšení energetické soběstačnosti a bezpečnosti ČR a posilování energetické odolnosti veřejné správy a kritické infrastruktury (mimo oblasti podporované v rámci HOME affairs) - výstavba, posílení, rekonstrukce a modernizace distribuční a přenosové soustavy - instalace chytrých prvků distribučních sítí - posílení fyzické bezpečnosti - budování systémů a zdrojů záložního napájení - zavádění ostrovních/mikro-sítí pro klíčové objekty - modernizace a rozvoj distribuce tepla a chladu v systémech dálkového vytápění a chlazení	Energetické soustavy v současnosti čelí technickým i bezpečnostním výzvám. Výstavba, posílení, rekonstrukce a modernizace energetické infrastruktury jsou nezbytné pro dekarbonizaci, vyšší energetickou soběstačnost v oblasti dodávek elektřiny a bezpečnost ČR i pro zachování konkurenceschopnosti Česka. Velká část subjektů veřejné správy a kritické infrastruktury nemá přístup ani postupy pro využití záložních zdrojů energie v případě výpadků nebo krizí. Tyto nedostatky snižují obranyschopnost, mohou narušovat plynulé poskytování základních služeb kritické infrastruktury a prohlubovat ekonomické dopady krizí. Posílení záložní energetické infrastruktury, pravidelné testování a cvičení včetně testování a cvičení black-startu společně s modernizací sítí zvýší energetickou odolnost státu, bezpečnost dodávek a připravenost klíčových systémů na krizové situace.	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle významu infrastruktury a míry závislosti území a potřeb transformace energetiky. Zvýšená pozornost bude směřována do lokalit s koncentrací kritické infrastruktury a klíčových služeb pro zajištění elektroenergetických uzlů významných pro zajištění energetické odolnosti státu. V metropolitních oblastech a aglomeracích bude důraz kladen na zajištění kontinuity provozu klíčových systémů a bezpečnost dodávek elektrické energie. Ve venkovských a periferních oblastech bude podpora zaměřena na zvýšení odolnosti veřejné správy a základních služeb při výpadcích infrastruktury a na posílení distribučních kapacit. Budou zohledněny i regiony procházející energetickou transformací.

4 Výzkum a inovace

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (a)(v) Podpora výzkumu, vývoje a inovací, včetně šíření inovací napříč všemi regiony, s ohledem na strategie inteligentní specializace

V oblasti výzkumu a inovací ČR limituje nedostatečné financování základního a aplikovaného výzkumu pokrok v některých (zejm. technických, sociálně-vědních a humanitních) oborech. Výzkumné projekty jsou často krátkodobé a inkrementální. V hodnocení vědců jsou preferovány publikace a patenty nad licenčními a spin-off aktivitami. ČR má rozvinutou síť výzkumných organizací, inovačních center a transferových institucí, přesto zůstává výzvou efektivní přenos výsledků výzkumu do praxe, vyšší míra komercializace a rozvoj inovací s vysokou přidanou hodnotou. V oblasti transferu znalostí a technologií, stejně jako v podpoře komercializace výzkumu, bude možné navázat na nový zákon o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu a podpořit jeho implementaci. Dle výsledkové evaluace Dohody o partnerství 2014–2020 se podniky zaměřují spíše na inovace nižších řádů. Novým cílem politiky VaVal by proto měl být posun od inkrementálních projektů k celkové excelenci, významným společenským dopadům, a k intenzivní komercializaci.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
ČR jako mírný inovátor v rámci EU	Podpora výzkumu, vývoje a inovací - dotační podpora výzkumu a experimentálního vývoje, včetně nástrojů pro ověřování výsledků formou proof of concept, zejména se zaměřením na technologie a znalosti s vysokým aplikačním potenciálem - prioritní podpora projektů IPCEI a projektů nesoucích Pečeť / Seal, oblastí dle RIS3, STEP a kyberbezpečnosti - rozsáhlejší projekty výzkumu, vývoje a inovací realizované prostřednictvím dvou typů "mission oriented"¹⁹přístupů: - o Mise definované státem: Implementace strategických misí k řešení společenských a geopolitických výzev. prostřednictvím spolupráce ve	Navržené nástroje řešení pokrývají celý cyklus pro podpory českého výzkumu, vývoje a inovací. Ke stávající dotační podpoře výzkumu doplňují rovněž návratné financování pro zavádění inovací do praxe. Zvyšují důraz na dlouhodobé výzkumné projekty a na jejich orientaci na výsledky, spíše než výstupy. Podporí průlomovější výzkum namísto doplňkového výzkumu – posilují orientaci na prioritní oblasti STEP, kritické a strategické technologie, synergie s dalšími unijními programy a účast ČR na strategických evropských iniciativách. Nástroje zároveň umožní v souladu s Draghiho zprávou přivést další soukromý kapitál do podpory	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle koncentrace výzkumných a inovačních kapacit a inovační výkonnosti regionů a se zohledněním Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (RIS3). Rozvoj aplikovaného výzkumu, transferu znalostí a spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a podniky bude podporován napříč regiony. Důraz na podporu účasti v mezinárodních konsorciích a na podporu rozvoje excelentního výzkumu a strategických technologií bude kladen zejména

¹⁹ Jedná se o holistický přístup, kdy jsou přeformulovány vybrané společenské výzvy (sociální, ekonomické, životního prostředí) na omezený počet širokých výzkumných a inovačních "misí". Ty by měly mobilizovat řadu hráčů a investorů, včetně těch na národní úrovni a vyvolat akce v různých disciplínách, sektorech a institucích.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

	výzkuované podniky: Podpora strategických inovačních ekosystémů spolupráce firem a výzkumné sféry zaměřených na řešení technologických a společenských výzev, mobilizaci soukromých investic do výzkumu, vývoje a inovací a realizaci rizikových výzkumných projektů. - financování projektů, které úspěšně prošly hodnocením v přímo řízeném programu (bez přiděleného financování) - financování projektů, které pokrývají doplňující část projektů v přímo řízeném programu - systémová podpora zavádění evropsky strategických přístupů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací - návratná podpora zavádění ověřených inovací do praxe podniků - podpora zavádění konceptu digitálních dvojčat do praxe samospráv - podpora vzniku stálých fondů kombinujících veřejné a soukromé zdroje pro průběžnou dotační podporu výzkumných a vývojových projektů – včetně dlouhodobých a rizikovějších -, ověřování proveditelnosti a následnou návratnou podporu zavádění inovací do praxe. Nástroj bude vycházet z osvědčených zahraničních modelů a ex-ante analýzy implementace návratné formy podpory v ČR. - podpora akademických a výzkumných pozic typu "chairs", zejm. ve vysoce prioritních oblastech definovaných na evropské / národní strategické úrovni, v oblasti veřejného zdraví, veřejné	vědy. Podpora chairs usnadní transfer znalostí mezi akademickou a podnikatelskou sférou a přispěje ke kvalitnějšímu výzkumu a vývoji. Uvedené aktivity přispějí k posílení pozice ČR v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a zároveň k větší internacionalizaci českého výzkumu a zapojení do ČR do unijních programů na podporu výzkumu, vývoje a inovací.	v metropolitních oblastech a výzkumných centrech. Podpora v regionech (zejm. v aglomeracích) bude dle typu intervence (např. orientovaný nebo aplikovaný výzkum), zohledňovat i regionální strategie chytré specializace a jejich územní specifika. Koncentrovaná podpora bude směřována do strukturálně postižených a uhelných regionů, zaměří se na vytváření podmínek pro rozvoj inovačního ekosystému zaměřený na aplikace a transfery znalostí související s výzvami ekonomické transformace.
--	--	--	---

	správy a obranného výzkumu – včetně rozvoje průmyslových doktorátů		
ČR jako mírný inovátor v rámci EU	Podpora modernizace, příp. výstavby výzkumné, inovační a technologické infrastruktury pro výzkumné organizace a podniky adaptace infrastruktury na vývoj a testování dual use technologií - Návratné (příp. kombinované) financování určeno pro infrastrukturu s jasným ekonomickým modelem, která může generovat příjmy nebo úspory a má kapacitu dlouhodobě poskytovat služby podnikům i veřejným institucím - Dotační financování určeno pro infrastrukturu s významným veřejným přínosem, která je nezbytná pro rozvoj strategických technologických oblastí a jejíž ekonomický model neumožňuje plné pokrytí investičních nákladů. - Výstavba nové infrastruktury bude podporována pouze v prioritních oblastech definovaných na evropské a národní úrovni (včetně oblastí identifikovaných prostřednictvím mapování technologických infrastruktur).	Podpora modernizace i výstavby nové výzkumné, inovační a technologické infrastruktury pomůže vytvořit prostředí, kde bude možné kvalitní výzkum a inovace snadno provádět a testovat. Přispěje zároveň k posílení partnerství mezi výzkumnými organizacemi a podniky. Podpora živých laboratoří přispěje k rozvoji obcí a regionálních inovačních ekosystémů.	Podpora bude územně diferencována podle koncentrace výzkumných a inovačních kapacit a potřeb jednotlivých regionů. Podpora bude zohledňovat regionální specializace definované v rámci RIS3 a podporovat funkční propojení mezi výzkumnými centry a ostatními regiony. V metropolitních oblastech bude důraz kladen na rozvoj a modernizaci špičkové výzkumné a inovační infrastruktury s vazbou na excelentní výzkum a strategické technologie. V ostatních regionech bude podpora zaměřena na rozvoj infrastruktury pro aplikovaný výzkum, testování a ověřování inovací, zejména ve vazbě na potřeby podniků a regionální ekonomiky. Koncentrovaná podpora bude směřována do strukturálně postižených a uhelných regionů se zaměřím na vytváření podmínek pro rozvoj inovačního ekosystému zaměřený na aplikace a transfery znalostí související s výzvami ekonomické transformace.
ČR jako mírný inovátor v rámci EU	Podpora mezisektorové spolupráce, transferu znalostí a komercializace / zhodnocování výzkumu, vývoje a inovací - zavedením permanentních Proof of Concept fondů (nebo průběžných výzev), které rychle pokryjí náklady na	Nízká schopnost efektivně převádět výsledky výzkumu do tržních produktů způsobuje, že české podniky nedostatečně využívají dostupný inovační potenciál. Zlepšením mezisektorové spolupráce a posílením technologického transferu	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle koncentrace výzkumných kapacit a inovační výkonnosti regionů. Podpora musí zohledňovat regionální specifika a potřeby podniků. Důraz bude kladen na

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

	patentovou ochranu, prototypování a ověření tržního potenciálu; - zavedením koinvestičních fondů rizikového kapitálu, kde EU fondy navýší příspěvky/investice od soukromých firem; - využitím kaskádového financování scale-up MSP prostřednictvím inovačních zprostředkovatelů - podporou „industrial chairs“, ve výzkumných organizacích jako nástroje systematické spolupráce s firmami	se zrychlí cesta od výzkumu k tržně úspěšným inovacím, čímž se výrazně zvýší přidaná hodnota produktů českých firem a jejich konkurenceschopnost v globálních hodnotových řetězcích. Investice do transferu znalostí umožní, aby se výsledky výzkumu, nebo výstupy kreativních odvětví, promítly do komerčně úspěšných inovací, které následně posilují pozici české ekonomiky. Bude kladen důraz na knowledge valorization, tedy maximalizaci dopadů transferu, včetně společenských.	posilování vazeb mezi metropolitními výzkumnými centry a podniky v ostatních regionech s cílem zajistit efektivní přenos znalostí do celé ekonomiky. V regionech s nižší inovační výkonností bude podpora zaměřena na rozvoj kapacit pro transfer znalostí, spolupráci mezi výzkumnými organizacemi a podniky a zavádění inovací do praxe. Koncentrovaná podpora do strukturálně postižených a uhelných regionů se zaměří na vytváření podmínek pro rozvoj inovačního ekosystému zaměřený na aplikace a transfery znalostí související s výzvami ekonomické transformace.
--	---	---	--

5 eGovernment & digitální infrastruktura

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (a)(iv) Podpora digitální transformace směrem k cílům a záměrům Digitální dekády stanoveným v programu politiky Digitální dekády 2030, a tím přispění k dosažení digitálně suverénní, bezpečné a inkluzivní Unie, jakož i podpora rozvoje a využívání pokročilých technologií, včetně umělé inteligence, bezpečné a důvěryhodné digitální infrastruktury a služeb, základních i pokročilých digitálních dovedností, digitálních veřejných služeb a konektivity ICT, při současném řešení digitální propasti.

Nadále není dobudován eGovernment a digitalizovány klíčové veřejné služby. V oblasti pokrytí sítěmi 5G patří ČR ke špičce EU. Naopak pokrytí pevným vysokorychlostním internetem je hluboko pod průměrem EU, přičemž pokrytí pevným internetem je problematické především ve venkovských oblastech.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
----------------	-----------------------------------	------------	----------------

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Nedostatečná míra digitalizace veřejné správy a veřejných služeb	Digitalizace veřejných služeb, veřejné správy a justice (mimo aktivity v rámci azylové a návratové struktury, migrace a pobytu, schengenského rámce a správy hranic, vízové politiky a jiných oblastí podpory v rámci HOME affairs). Zejména formou: - podpory Strategických projektů státu v oblasti eGovernment (dle rozhodnutí RVIS) - podpory zavádění Data a AI Governance ve veřejné správě a veřejných službách (kvalitní správa dat, implementace automatizace a AI do agend veřejné správy a do veřejných služeb) - rozvoje digitalizace obcí, vesnic a regionů v rámci konceptu SMART city/ village / regions; s využitím 5G/6G sítí, konceptu digitálních dvojčat a sdílené infrastruktury vysokokapacitních optických sítí - inteligentního digitální řízení turistických toků - digitálních map kulturní infrastruktury, vytěžování dynamických dat o kulturních službách a turismu - digitalizace kulturního dědictví, kulturního obsahu a budování souvisejících datových infrastruktur	Pokračující podpora digitalizace veřejných služeb a veřejné správy umožní dokončit připravované strategické projekty a posune ČR dál k naplnění EU závazku na poskytování elektronické identity a online veřejných služeb). Podpora přispěje k zavedení prvků pokročilé data governance, automatizace a AI do procesů a rozhodování veřejné správy. Digitalizace veřejné správy zahrnuje také efektivní využívání nástrojů pro inteligentní řízení turistických toků, které pomáhají minimalizovat negativní dopady cestovního ruchu. Předmětem investic bude nákup služeb nebo pořízení/rozvoj SW a HW komponent nezbytných k realizaci cílů projektů. Digitalizace kulturního dědictví představuje nástroj krizové prevence a obnovy v případě živelných pohrom, havárií nebo válečných konfliktů. Digitální mapování infrastruktury a vytěžování dynamických dat řeší kritický nedostatek v interoperabilitě datových sad mezi sektory kultury a cestovního ruchu.	Plošná systémová opatření doplněná cílenou podporou území s nižší administrativní a digitální kapacitou. Ve venkovských oblastech a menších obcích bude podpora zaměřena na posílení základní digitální infrastruktury, rozvoj digitálních služeb a zvyšování administrativní kapacity veřejné správy. V metropolitních oblastech a aglomeracích bude důraz kladen na rozvoj pokročilých digitálních řešení, využití dat a nástrojů umělé inteligence a implementaci konceptů SMART city a regionů. V turisticky exponovaných oblastech bude podpora zaměřena na využití digitálních nástrojů pro řízení návštěvnosti a snižování negativních dopadů cestovního ruchu. Ve strukturálně postižených a uhelných regionech bude podpora cílit na zlepšení administrativních digitálních kapacit a zvýšení kvality života obyvatel s cílem zmírnit dopady vylidňování těchto oblastí.
Nedostatečná kapacita pevných a mobilních sítí internetu, brzdící rozvoj ČR	Rozvoj veřejných sítí elektronických komunikací, zejména s využitím technologie 5G/6G a vysokokapacitních optických sítí pro přístup k internetu pro obyvatele, podniky a další socioekonomické aktéry.	Další rozvoj infrastruktury pro internetové připojení umožní přechod k průmyslu 4.0, moderním dopravním řešením a digitalizaci veřejné správy. Podpora zároveň pomůže pokročit k dosažení evropských cílů gigabitové společnosti (rychlost připojení Gbit / s)	Koncentrace do oblastí s nedostatečným pokrytím (zejména tzv. bílá místa) nebo kapacitou sítí (zejména tzv. šedá místa). Ve venkovských a periferních oblastech bude důraz kladen na zajištění základní dostupnosti vysokorychlostního internetu pro

			obyvatele, podniky a veřejné služby. V urbanizovaných oblastech a aglomeracích bude podpora zaměřena na zvyšování kapacity a kvality sítí s ohledem na rostoucí datové nároky ekonomiky, veřejné správy a obyvatel. Zohledněny budou rovněž potřeby hospodářsky významných lokalit a oblastí s rozvojovým potenciálem, kde je kvalitní digitální infrastruktura klíčová pro ekonomický rozvoj. Ve strukturálně postižených a uhelných regionech bude podpora cílit na zlepšení podmínek pro hospodářský rozvoj území a zvýšení kvality života obyvatel s cílem zmírnit dopady vylidňování těchto oblastí.
--	--	--	---

6 Podnikání & Digitalizace podniků

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (a)(ii) Posilování konkurenceschopnosti Unie, mimo jiné podporou jejího průmyslového základu, se zvláštním důrazem na konkurenceschopnost malých a středních podniků, odolné dodavatelské řetězce a podporu udržitelné a konkurenceschopné výroby, zejména v oblastech strategických technologií, včetně technologií pro dosažení nulových emisí a technologií kritických surovin, a to plnou integrací environmentálních a klimatických ambicí s cílem urychlit čistou průmyslovou transformaci.

1 (a)(iv) Podpora digitální transformace směrem k cílům a záměrům Digitální dekády stanoveným v programu politiky Digitální dekády 2030, a tím přispění k dosažení digitálně suverénní, bezpečné a inkluzivní Unie, jakož i podpora rozvoje a využívání pokročilých technologií, včetně umělé inteligence, bezpečné a důvěryhodné digitální infrastruktury a služeb, základních i pokročilých digitálních dovedností, digitálních veřejných služeb a konektivity ICT, při současném řešení digitální propasti.

1(a)(vi) Podpora opatření, včetně reforem, směřujících k dalšímu rozvoji Unie úspor a investic a k podpoře rozvoje tržně orientovaných forem financování

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Nízká přidaná hodnota produktů a služeb, generovaných v ČR vychází především z nedostatečné digitalizace, automatizace a robotizace českých podniků, nízké schopnosti převést výsledky výzkumu do praxe a komercializovat je. Souvisí i s nesebevědomou cenotvorbou, nízkým postavením v hodnotových řetězcích a prodejem svých kapacit, znalostí nebo času namísto prodeje konečného produktu / řešení. Problémem je někdy také absence mezinárodních ambicí českých firem. Překážkou je nadále špatná dostupnost počátečního a rozvojového kapitálu, především pro začínající firmy a neschopnost si tyto firmy s potenciálem v ČR pomoci vhodné start-up/scale-up podpory udržet. Nevyužitým potenciálem je větší míra podnikatelské aktivity žen. V některých regionech je pak problémem historická dominance velkých zaměstnavatelů a nedostatečný rozvoj sektoru služeb. V oblasti digitalizace podniků, digitálních dovedností a digitální infrastruktury má ČR stanovenou řadu explicitních závazků v rámci tzv. digitální dekády 2030.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Nízká přidaná hodnota produktů a služeb, generovaných v ČR	Návratné (nebo kombinované) financování a poradenství pro start-upy, spin-offy a scale-up malé a střední podniky - integrovaná podpora celého růstového cyklu: od validace a akcelerace (hledání product–market fit) přes scale-up fázi až po expanzi na nové trhy - kombinace růstového poradenství, doplňkového kaskádového financování a dostupného kapitálu - o <i>poradenství</i>: leadership a governance pro scale-up fázi, internacionalizace, fundraising, strategie duševního vlastnictví, produktové škálování - o <i>kaskádové financování prostřednictvím inovačních zprostředkovatelů</i>: určené pro malé experimentální aktivity (náklady na testování, validaci, piloty, přístup k inostrukturám), nikoli pro financování růstu - o <i>kapitál</i>: úvěry, záruky, venture capital (seed/early stage), growth equity (scale-up stage), případně mezzanine; preference kombinace veřejného	Podpora usnadní nadějným začínajícím firmám získat kompetence a kapitál na rozvoj/expanzi. Bez cílené podpory mají inovativní start-upy omezený přístup k rizikovému kapitálu a expertním znalostem, což brzdí jejich schopnost vyvíjet konkurenceschopné produkty s vysokou přidanou hodnotou. Zavedení kombinované návratné podpory pomůže překonat počáteční bariéry, urychlí růst firem a zvýší dlouhodobou konkurenceschopnost české ekonomiky.	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle rozvinutosti podnikatelského a inovačního ekosystému v jednotlivých regionech. Podpora bude zohledňovat regionální specializace a vazby na výzkumné a inovační kapacity v území. V metropolitních oblastech, aglomeracích a hlavních centrech inovací bude důraz kladen na podporu růstu firem s vysokým inovačním potenciálem, včetně přístupu k rizikovému kapitálu a internacionalizaci. V regionech bude podpora zaměřena na vznik a rozvoj start-upů, spin-offů a scale-up malých a středních podniků, prostřednictvím poradenství a finančních nástrojů.

	a soukromého kapitálu (koinvestiční modely, fondy fondů) - preference podniků s vysokým inovačním potenciálem - preference sektorů a technologií dle RIS3, STEP a dual use - návaznost na existující finanční nástroje, schémata a aktivity z veřejných prostředků - návratná podpora, poskytující růstový kapitál pro rozvoj start-upů, spin offů a scale-upů v regionech, založená na kombinaci prostředků EU a koinvestic regionálních samospráv a soukromého sektoru Konečná podoba návratné (nebo kombinované) podpory bude vycházet z ex-ante analýzy implementace návratné formy podpory v ČR.		
Nízká přidaná hodnota produktů a služeb, generovaných v ČR	Návratná (nebo kombinovaná) podpora zavádění nových technologií průmyslu 4.0 ve firmách (především malých a středních) - především automatizace, digitalizace, robotizace, AI, cloud computing, big data / analýza dat - podpora posílení kyberbezpečnosti firem pouze v rámci širší digitalizace podniku - zaměřeno na zvednutí celkové technologické úrovně podniku a případně na jeho přechod z role subdodavatele k činnostem s vyšší přidanou hodnotou - preference firem s mezinárodními ambicemi (definovat např. dle ekonomické přidané hodnoty a přítomnosti – nebo plánu expandovat na zahraničních trzích)	Díky zavedení nových technologií zvýší podpořené firmy svou produktivitu, a tím i konkurenceschopnost. Bez implementace moderních technologií průmyslu 4.0 hrozí českým podnikům zaostávání za zahraniční konkurencí kvůli nižší produktivitě, vyšším výrobním nákladům a omezené schopnosti inovovat. Návratná (nebo kombinovaná) podpora umožní firmám technologický upgrade, čímž se zvýší efektivita, produktivita a konkurenceschopnost, a to zejména na mezinárodních trzích.	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle struktury ekonomiky a technologické úrovně podniků v jednotlivých regionech. Podpora musí zohledňovat regionální dostupnost kvalifikované pracovní síly a vazby na systém vzdělávání a odborné přípravy. Silné regiony s vysokou absorpční kapacitou mohou využít sofistikované finanční nástroje, zatímco strukturálně a hospodářsky slabé regiony by měly získat jednodušší grantová schémata, doplněná o poradenství a podporu absorpční kapacity. Jednotný přístup v rámci celostátních výzev

	- preference sektorů a technologií dle RIS3, STEP a dual use - podpora duálního vzdělávání		nedokáže tyto rozdíly zohlednit a vede ke ztrátám efektivity. Zvýšená podpora bude směřována do strukturálně postižených a uhelných regionů i do HSOÚ s cílem podpořit transformaci ekonomiky a snížit závislost na výrobě s nízkou přidanou hodnotou. V ostatních regionech bude podpora zaměřena na zvyšování technologické úrovně malých a středních podniků a jejich zapojení do inovačních a hodnotových řetězců.
Nízká přidaná hodnota produktů a služeb, generovaných v ČR	Podpora internacionalizace malých a středních podniků a přístupu na zahraniční trhy	Podpora internacionalizace malých a středních podniků přispěje ke zvýšení domácí přidané hodnoty exportu, ke zvýšení podílu exportu zboží a služeb, k růstu počtu investic, zahraničních poboček, akvizic a ke vzniku společných podniků (joint ventures).	Plošně s územní diferenciací podle exportní výkonnosti, odvětvové struktury a rozvinutosti podnikatelského a inovačního ekosystému.
Nízká přidaná hodnota českého potravinářského průmyslu	Návratná (nebo kombinovaná) podpora modernizace, digitalizace, automatizace a technologického rozvoje potravinářských* podniků za účelem zvýšení jejich produkční efektivity a snížení nákladů - zaměřeno na zvednutí celkové technologické úrovně podniku - zaměřeno na zvýšení konkurenceschopnosti na trhu s potravinami *Tento sektor zvolen v synergii se Společnou zemědělskou politikou.	České potravinářství dlouhodobě vyrábí převážně produkty s nízkou mírou zpracování, má nízkou produktivitu práce a z toho plynoucí zápornou zahraniční bilanci. Díky zavedení nových moderních technologií zvýší podpořené firmy svou produktivitu, a tím i svoji konkurenceschopnost. Modernizace, digitalizace a rozvoj technologií tak povedou ke zvýšení efektivity, snížení nákladů a k posunu ke kvalitnějším a konkurenceschopnějším potravinářským výrobkům	Podpora bude realizována plošně s možností územní diferenciaci podle koncentrace potravinářského průmyslu, regionální odvětvové specializace, dostupnosti vstupních surovin a vazeb na zemědělskou prvovýrobu a navazující dodavatelsko-odběratelské řetězce. Zohledněny budou zejména regiony, v nichž má potravinářský průmysl významný vliv na zaměstnanost, regionální přidanou hodnotu a rozvoj navazujících

			dodavatelských řetězců. Podpora bude koordinována s intervencemi společné zemědělské politiky.
--	--	--	--

7 Využití potenciálu kultury, cestovního ruchu a brownfieldů pro rozvoj území

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (a)(i) podpora atraktivity území s cílem umožnit lidem zůstat v místě, mimo jiné prostřednictvím podpory územních strategií pro integrovaný rozvoj městských a venkovských oblastí, včetně podpory územních služeb a infrastruktury, jakož i udržitelné mobility.

1 (a)(ix) podpora cestovního ruchu, včetně jeho udržitelnosti.

Zásadním problémem v ČR je stále nevyužitý potenciál brownfieldů, které představují významnou rezervu pro hospodářský, sociální i environmentální rozvoj regionů. Mnoho těchto lokalit zůstává dlouhodobě neaktivních kvůli vysokým nákladům na sanaci, právním nejistotám či nedostatku odborného zázemí na straně vlastníků i obcí. Nejenže tak dochází k plýtvání územním potenciálem, ale zároveň se zvyšuje tlak na zábor zemědělské půdy a rozšiřování zástavby do krajiny. V souvislosti s potřebou udržitelného rozvoje je řešení tohoto problému klíčové. Navržené nástroje proto směřují k posílení investiční připravenosti území prostřednictvím návratných či kombinovaných investic a odborného poradenství, které umožní efektivní revitalizaci brownfieldů a jejich opětovné zapojení do ekonomického a komunitního života.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Nevyužitý potenciál kultury a cestovního ruchu pro rozvoj regionů	Podpora veřejné (nepodnikatelské) infrastruktury cestovního ruchu vč digitálních a inovačních nástrojů, zejména: - záchytná parkoviště u dopravních terminálů (bus, vlak, regionální letiště) nebo přímo u atrakcí cestovního ruchu, odpočívadla, sociální zařízení (WC apod.), infrastruktura pro vodáckou a vodní turistiku (přístaviště, mola apod.), turistické trasy, naučné stezky Dále podpora: - revitalizace kulturních památek	Podpora veřejné infrastruktury CR souvisí s aktuálními trendy v cestovním ruchu (větší individualizace, autenticita a udržitelnost). Návštěvníci preferují zážitky spojené s místní kulturou, přírodou a „pomalejším“ způsobem cestování. Roste poptávka po tematických produktech ve spojení s aktivní turistikou, kulturou, gastronomií, řemesly, poznáváním přírody. Záměrem je zvyšovat konkurenceschopnost regionů,	Realizace primárně v turistických destinacích. Destinace s vysokou mírou návštěvnosti - infrastruktura zaměřená na přizpůsobení se vysoké návštěvnosti, snižování dopadů návštěvnosti, rozproštění návštěvnosti mimo exponovaná místa, rozvoj infrastruktury v

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

	- kreativního turismu	podporovat časové a místní rozproštění návštěvnosti a snižování negativních dopadů cestovního ruchu na regiony (vč využívání digitálních a inovačních nástrojů). Revitalizace kulturních památek je nezbytná pro zachování kulturního dědictví a jeho využití pro současné potřeby společnosti. Řada památek se nachází ve zhoršeném technickém stavu nebo není plně využívána, což vede k postupné degradaci jejich hodnot. Obnova a nové využití památek přispívají k zachování kulturní identity, rozvoji kulturních, vzdělávacích a komunitních funkcí a zvyšují atraktivitu území pro obyvatele i návštěvníky. Současně vytvářejí podmínky pro rozvoj kulturních a kreativních odvětví, včetně kreativního turismu založeného na aktivním zapojení návštěvníků do místní kultury, tradic a tvůrčích aktivit. Tím přispívají k dlouhodobě udržitelnému rozvoji a ekonomické vitalitě regionů.	dosud málo navštěvovaných místech. Destinace s nízkou mírou návštěvnosti, podpora budování nové a zkvalitňování stávající infrastruktury, přizpůsobení infrastruktury novým trendům, zvyšování udržitelnosti turistické infrastruktury Místo realizace - v Praze nebude možné realizovat individuální projekty, ale pouze projekty související s propojením a přesunem návštěvnosti do okolních destinací (společné projekty Prahy a SČK) - v krajích ČR, obce spadající do certifikovaných turistických destinací - aktivity v oblasti cestovního ruchu je možné realizovat dle všech cílů územní dimenze regionálního rozvoje (metropole, aglomerace, regiony a jejich zázemí, venkovské regiony, znevýhodněné regiony, HSOÚ) Z pohledu udržitelného rozvoje je třeba infrastrukturní projekty koordinovat v rámci území turistické destinace.
--	------------------------------	---	--

			Pro podporu revitalizace kulturních památek a kreativního turismu platí realizace plošně, bez územního zacílení.
Nevyužitý potenciál brownfieldů pro rozvoj regionů	Návratné (nebo kombinované) investice a poradenství pro revitalizaci brownfieldů - využití pro podnikatelské aktivity (včetně dual use) - využití pro výstavbu dostupného bydlení, obytné čtvrti - využití pro infrastrukturu podporující kvalitu života, sociální soudržnost, zdraví obyvatel a kulturní aktivity - využití pro účely udržitelného řízení regionálního rozvoje, případně cestovního ruchu (zřízení poboček podpůrné sítě pro řízení regionálního rozvoje např. CRR, SFPI, vznik nové a obnova infrastruktury využitelné i pro zvýšení odolnosti a regionálního rozvoje, informační centra, návštěvnická centra, turistické zázemí)	Dlouhodobě nevyužívané brownfieldy brzdí ekonomický a sociální rozvoj regionů a představují environmentální riziko. Revitalizace brownfieldů pro další využití umožní místní a regionální rozvoj, stejně jako rozvoj podnikání. Zároveň pomůže odstranit zátěže pro životní prostředí a umožní nové využití ve prospěch místní komunity i návštěvníků.	Důraz na územní dimenzi bude reflektovat rozdílné potřeby regionů, metropolitních oblastí a aglomerací a zohledňovat jejich rozvojový potenciál i míru zatížení nevyužitými areály. Podpora bude územně koncentrovaná do oblastí s vysokou koncentrací brownfieldů a do území s významným rozvojovým potenciálem. Zvýšená podpora bude směřována do strukturálně postižených a uhelných regionů, kde revitalizace brownfieldů (včetně post-těžebních) přispívá k ekonomické transformaci a opětovnému využití území po útlumu průmyslu. V urbanizovaných oblastech bude podpora zaměřena na regeneraci brownfieldů pro účely bydlení, veřejné infrastruktury a rozvoje služeb, přičemž v metropolitních oblastech a jejich zázemí mohou brownfieldy sloužit také jako platformy pro rozvoj inovačních aktivit a spolupráce mezi výzkumným, veřejným a soukromým sektorem. Ve venkovských a menších sídlech bude důraz kladen na využití brownfieldů pro rozvoj místního

			podnikání, občanské vybavenosti, kulturní a sportovní aktivity a posílení kvality života.
--	--	--	---

8 Vzdělávání a trh práce

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (c) posilovat sociální soudržnost podporou osob a posilováním společností Unie a sociálního modelu Unie, a to prostřednictvím:

1 (i) podpory zaměstnanosti, rovného přístupu na trh práce, spravedlivých a kvalitních pracovních podmínek a pracovní mobility;

1 (ii) zvyšování nabídky práce a zlepšování vzdělávání a celoživotního osvojování dovedností, zejména podporou zvyšování kvalifikace a rekvalifikace.

Zásadním problémem v ČR je stále fakt, že dosažená úroveň vzdělání dětí je ovlivněna socioekonomickým a sociokulturním zázemím rodiny. Nejenže jsou takto znevýhodněné děti připraveny o možnost sebezvoje, ale přicházíme tím i o cennou pracovní sílu a talenty. V souvislosti s demografickou změnou je řešení tohoto problému klíčové. Navržené nástroje se zaměřují zejména na posílení schopnosti pracovat s různorodým zázemím dětí, řešení koncentrace znevýhodněných žáků do některých škol a podporu vhodné diagnostiky, dále na motivaci, podporu vyrovnání podmínek, participaci a spolupráci s rodinou.

Dostatek kvalifikovaných odborníků a personálních kapacit potřebných pro zajištění konkurenceschopnosti ČR lze podpořit kvalitním dalším vzděláváním zaměřeným na rozvoj kompetencí pro konkurenceschopnost a na podporu znevýhodněných skupin na trhu práce, včetně žen s pečovatelskými závazky. Jelikož však systém dalšího vzdělávání není dostatečně systémově ukotven a financování jeho celkového nastavení z EU fondů se ukázalo jako nevhodné, budou identifikované nástroje řešit pouze dílčí příčiny problému. Práce s talenty rovněž není dostatečně systematicky podchycena. Rozvoj kreativity, podnikavosti a dovedností potřebných pro technologický rozvoj, včetně podpory talentu, by měl být podporován prostřednictvím přenosu dobré praxe.

Navazující opatření na problém nedostatku pedagogických pracovníků, který je důsledkem demografické změny, by měla cílit na zvýšení účasti studentů v nedostatkových oborech.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Velká míra závislosti dosaženého vzdělávání na socioekonomickém a sociokulturním zázemí rodičů	Podpora nástrojů zaměřených na snížení nerovností v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a podpora škol s vyšším podílem socioekonomicky a sociokulturně znevýhodněných dětí, žáků a studentů včetně Romů - podpora opatření vycházejících ze specifických potřeb zapojených škol a jejich územního kontextu, realizovaných zejména prostřednictvím uceleného, školou definovaného	Školní neúspěšnost dětí, žáků a studentů, zejm. ze sociálně a ekonomicky kulturně znevýhodněného prostředí a osob se zdravotním postižením představuje vážnou hrozbu pro rovnost příležitostí v oblasti vzdělávání. Má vliv na studijní dráhu a s tím související životní šance takto ohrožených dětí. Podílí se také na negativním vývoji některých území	Podpora bude koncentrovaná do oblastí zvýšeného výskytu problémového jevu (např. podle vzdělávací neúspěšnosti, podílů žáků s řádně neukončenou školní docházkou, podílu studentů, kteří nedokončili Bc. stupeň, sociálního znevýhodnění identifikovaných na základě relevantních indikátorů). Koncentrace do strukturálně postižených a uhelných regionů a HSOÚ, sociálně vyloučené

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

	přístupu k práci se znevýhodněnými dětmi, žáky a studenty, který škola dokáže dlouhodobě udržet a vyhodnocovat Opatření budou využívat ověřené přístupy zejména v oblastech: - desegregace, diagnostika a podpora inkluzivního prostředí - zvyšování klíčových kompetencí a gramotností - prevence a snižování předčasných odchodů ze vzdělávání. Podpora účasti na předškolním vzdělávání, případně i dalších formách neinstytucionalizované přípravné péče (např. programy rané péče, předškolní kluby) a mimoškolní aktivity pro děti se sociálně znevýhodněného prostředí. Podpůrná opatření snižující studijní neúspěšnost na VŠ Podpůrná opatření pro vysokoškolské studenty se specifickými potřebami Podpůrná opatření pro děti se zdravotním postižením Podpora transformace ústavní ochranné a preventivně výchovné péče	v souvislosti s tzv. „talent development trap“ a „brain drain“. Klíčové je pro vyrovnávání vzdělávacích šancí a prevenci segregace začít práci s dítětem a rodinou již před vstupem do základního vzdělávání Zvolené nástroje cílí na řadu skutečností identifikovaných jako hlavní příčiny daného problému: - neschopnost pracovat s různorodým zázemím dětí, žáků a studentů a jejich specifickými vzdělávacími potřebami - velké rozdíly v kvalitě jednotlivých škol - neochota municipalit řešit problémy racionálně - nedostatečná podpora individuálního talentu - nevhodná diagnostika - koncentrace znevýhodněných dětí, žáků a studentů do některých škol - bariéry spojené s přechodem do dalšího vzdělávání (náklady na pomůcky, dopravu, překážky související se zdravotním znevýhodněním apod.) - omezená spolupráce školy s rodinou a komunitou a nižší míra podpory vzdělávání v rodinném prostředí - předčasné ukončování VŠ studia zejména u bakalářských oborů	lokality (obce, školy a jejich spádová území) dle relevantních metodik MMR, případně MPSV přihlédnutím ke KPSV. U některých nástrojů koncentrace do metropolí, kde jsou VŠ.
--	---	--	--

		Přihlédnuto bylo rovněž ke zkušenosti z minulých programových období. Navržené aktivity proto nepředstavují systémové změny, které nejsou snadno uchopitelné prostř. EU fondů. Spíše by se mělo jednat o aktivity na úrovni školy či několika spolupracujících škol, u segregovaných škol na úrovni území či zřizovatele, které navazují na již realizované projekty s prokazatelnými výsledky. Opatření budou realizována ve spolupráci s dalšími partnery působícími v území (neziskové organizace, sociální služby)	
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků ve vzdělávání	Podpora a posilování učitelské profese v nedostatkových oborech: - podpora začínajících učitelů a podpůrných pozic v nedostatkových oborech - rozvoj a profesionalizace specializačních a podpůrných pozic ve školách: podpora vedení ředitelů a širšího vedení škol v roli pedagogických lídrů: příprava, systemizace a profesionalizace specializačních pozic ve školách za účelem zlepšení učení a dosahování lepších výsledků žáků (včetně přípravy nových či aktualizace stávajících potřebných kvalifikačních studií), usnadnění přechodu na nové rámcové vzdělávací programy	Na tomto zásadním problému se, jako u dalších oborů, podílí demografická změna spojená též s náročností učitelské profese. Uvedený nástroj řeší přímo podporu nedostatečných kapacit a také se zaměřuje na odstranění špatné pověsti profese. Na základě zkušeností z minulých programových období identifikujeme v oblasti aktivity vhodné pro projektové financování.	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací dostupnosti kvalifikovaných pracovníků a kapacit vzdělávacího systému. Podpora musí zohledňovat regionální rozdíly demografického vývoje. U některých nástrojů koncentrace do metropolí a aglomerací, kde jsou VŠ (důraz na přípravu a další vzdělávání). Koncentrace do strukturálně postižených a uhelných regionů (zajištění stabilizace a dostupnosti).

	- prohlubování kvalifikace (práce s moderními technologiemi aj.) - podpora profesionalizace správy škol pro snižování administrativních nákladů a zvyšování kvality vzdělání prostřednictvím spolupráce zejména v rámci institutu společenství obcí		
	Zlepšování klimatu a bezpečí v regionálním i vysokém školství: - systematická práce školy s klimatem a vztahy, a to i s ohledem na kulturní a etnickou heterogenitu tříd, posilování bezpečného školního prostředí, prevence rizikového chování a podpora bezpečného využívání digitálních technologií (včetně AI), podpora duševního zdraví dětí, žáků, studentů i pedagogů. - zlepšení práce poradenského pracoviště na škole - zlepšení metodického vedení ŠPZ	Na definovaném hlavním problému se, jako u dalších oborů, podílí zejména demografická změna. Na rozhodnutí zůstat v profesi má však přímý vliv také kvalita pracovního prostředí a pracovní well-being. Učitelé, kteří se cítí podporováni, obvykle mají dobré vztahy se žáky, spolupracovníky a vedením školy jsou méně náchylní k vyhoření a odchodu z profese. U dětí, žáků a studentů se zvyšuje počet duševních onemocnění a špatné subjektivní hodnocení duševního zdraví. K výraznému zhoršení duševního zdraví došlo v důsledku pandemie COVID-19 a souvisejícím opatřením, přičemž dopady na děti ve vzdělávacím systému jsou výrazné dodnes. Závažnost problémů potvrzena odbornými studiemi, např. NUDZ. Právě na tyto aspekty cílí uvedený nástroj. Některé aktivity v rámci nástroje byly již v minulosti realizovány s uspokojujivými výsledky a jsou proto vhodné pro financování EU fondy.	Předpokládá se především plošná podpora s cíleným zaměřením na území škol s vyšší mírou výskytu rizikových jevů. Případně koncentrace do oblastí zvýšeného výskytu jevu, Sociálně vyloučené lokality (obce – školy a jejich spádové území) dle relevantních metodik MMR, případně MPSV s přihlédnutím ke KPSV. V urbanizovaných oblastech (městských částech) bude podpora zaměřena také na řešení problémů spojených se segregací a vysokou diverzitou dětí, žáků a studentů. U některých nástrojů koncentrace do metropolí, kde jsou VŠ.
Nesystematické a nedostatečné využití možností dalšího vzdělávání pro potřeby trhu	- podpora spolupráce škol se zřizovateli, dalšími vzdělávacími organizacemi, ÚP a zaměstnavateli při tvorbě a zavádění programů dalšího profesního vzdělávání	Systém dalšího vzdělávání není v ČR dostatečně ukotven a čelí další řadě problémů, díky nimž je účast dospělých na vzdělávání nízká.	Podpora bude realizována plošně s regionálními specifiky (regionální trh práce a struktura ekonomiky)

práce a ve společnosti zejména v souvislosti s demografickou změnou, přechodem na nízkouhlíkovou ekonomiku, průmyslem 4.0	včetně rekvalifikací a doplnění základního vzdělání - podpora celoživotního vzdělávání, zejména prohlubování a rozšiřování dovedností a rekvalifikací, predikce a podpůrné nástroje, s důrazem na digitální dovednosti, kreativitu a tvůrčí kompetence a dovednosti vycházející z potřeb proměňujícího se trhu práce - zapojení sociálních partnerů do tvorby politiky celoživotního vzdělávání a dalších politik souvisejících s demografickou změnou, přechodem na nízkouhlíkovou ekonomiku a průmyslem 4.0" - podpora záruk pro mladé lidi prostřednictvím cílených akcí na podporu zaměstnanosti mladých lidí a jejich odborného vzdělávání a přípravy - podpora občanského vzdělávání pro aktivní společnost	Fondy EU nejsou vhodným nástrojem pro řešení systémového nastavení dalšího vzdělávání v ČR, které navíc vyžaduje změny v legislativě. Cílem identifikovaného nástroje je prozkoumat možnosti spolupráce relevantních aktérů a hledat cesty k většímu zapojení škol do tvorby programů a realizace kvalitního dalšího vzdělávání, a to zejména v souvislosti se vzrůstající potřebou větší flexibility získávání kvalifikace a zvýšení prostupnosti oborů vzdělávání. Trh práce v ČR prochází v současnosti přelomovými změnami, ať již z důvodu technologického pokroku, stárnutí populace či transformace. Národní prostředí a legislativa budou muset tyto změny reflektovat, přičemž jedním z účinných nástrojů je zapojení sociálních partnerů a sociální dialog, který přispívá k vyšší akceptaci reforem a zvyšuje stabilitu pracovněprávního prostředí. Vzhledem ke zkušenostem s financováním této oblasti (např. ne zcela jednoznačný přínos NSK) považujeme za vhodnější zaměřit se na projekty výzkumné nebo na projekty přenosu dobré praxe, a to vždy v měřítku jedné či více škol v území, nikoli zahrnující systém jako celek. K rozvoji celoživotního vzdělávání mohou přispívat také knihovny, kulturní centra a další instituce poskytující neformální vzdělávání.	a koncentrací problémového jevu v ohrožených územích. Koncentrace do strukturálně postižených a uhelných regionů (ekonomická transformace), kde je potřeba přizpůsobit strukturu pracovní síly novým požadavkům trhu práce Ve venkovských a periferních oblastech bude podpora zaměřena na zajištění dostupnosti dalšího vzdělávání a rekvalifikací, zatímco v urbanizovaných oblastech na rozvoj pokročilých dovedností a flexibilních forem vzdělávání.
--	---	--	--

Přetrvávající nerovnosti na trhu práce a nedostatečné využívání pracovního potenciálu žen.	- návratná (nebo kombinovaná) podpora regionální dostupnosti služeb péče o děti typu dětská skupina, s důrazem na zajištění dostupnosti služby pro děti mladší 3 let. - podpora flexibilních forem práce a sladování pracovního a rodinného života, - odstraňování bariér účasti žen na trhu práce a podpora rovných příležitostí žen a mužů.	Přetrvávají faktory, které omezují účast žen a dalších osob s pečovatelskými závazky na trhu práce a jejich pracovní uplatnění. Mezi významné bariéry patří omezené možnosti sladování pracovního a rodinného života, nedostatečná dostupnost služeb péče o děti a přetrvávající překážky ovlivňující návrat rodičů do zaměstnání. Tyto faktory se promítají do nižší ekonomické aktivity a nedostatečného využívání pracovního potenciálu. Řešení těchto bariér přispěje ke zvýšení účasti žen a dalších osob s pečovatelskými závazky na trhu práce, lepšímu sladování pracovního a rodinného života a efektivnějšímu využití lidského kapitálu.	Územní dimenze se projevuje zejména rozdílnou dostupností služeb péče o děti a odlišnými podmínkami na regionálních trzích práce.
Nedostatečné zastoupení oborů spadajících do STEAM, absence podpory nadání v této oblasti a talentovaných žáků obecně	Zvýšení účasti ve STEAM vzdělávání a podpora STEAM kompetencí v souladu s procesem inteligentní specializace: - posílení vysokých škol: investice do infrastruktury a technického vybavení ve STEAM a strategických oborech, rozvoj kompetencí k podnikavosti a spolupráce s podnikatelským sektorem - podpora STEAM oborů na ZŠ, SŠ a VOŠ, kompetencí k podnikavosti a kreativitě, spolupráce s regionálními firmami a subjekty kulturních a kreativních odvětví a duálního vzdělávání, včetně možnosti investic do technického vybavení a nezbytných návazných úprav prostor	Pro zajištění kvalifikovaných pracovníků v oborech, které jsou klíčové pro rozvoj ekonomiky, je nezbytné investovat do vzdělávacích oborů či témat (u všeobecně zaměřených škol, ZŠ) spojených s rozvojem technologií, vědy a matematiky, včetně kreativity a podnikavosti (STEAM). V rámci nástroje bylo identifikováno několik oblastí, kde je zvláště vhodné STEAM více prosazovat. Aktivita spojené s podporou STEAM byly v minulosti realizovány na úrovni jednotlivých škol, přičemž žádné souhrnné výsledky nejsou známy.	Podpora bude realizována plošně s územní diferenciací podle koncentrace vzdělávacích kapacit výzkumné infrastruktury a potřeb regionálních ekonomik. Podpora bude zohledňovat regionální specializace v souladu se strategií inteligentní specializace (RIS3) a podporovat vazby mezi vzděláváním, výzkumem a aplikační sférou v území. U některých nástrojů reflexe regionálních specifíků a koncentrace problémového jevu v ohrožených územích (např. strukturálně postižených a uhelných regionů

	- volnočasové aktivity v oblasti STEAM včetně uměleckých a kreativních aktivit a kompetencí k podnikavosti, systematická práce s nadáním a talentem napříč vzdělávacím systémem, podpora účasti žen ve STEAM oborech - podpora SŠ při implementaci revize RVP v návaznosti na inovaci oborové soustavy	U projektů je tak třeba navázat na jednotlivé příklady dobré praxe, případně neopakovat neúspěšné aktivity.	a HSOÚ s cílem posílení lidského kapitálu a odlivu talentu). V metropolitních oblastech a aglomeracích bude důraz kladen na rozvoj vysokoškolského vzdělávání, výzkumných kapacit a propojení s inovačním ekosystémem a podnikatelským sektorem. V ostatních regionech bude podpora zaměřena na rozvoj STEAM a kompetencí k podnikavosti na úrovni základních a středních škol, podporu talentu a spolupráci škol s regionálními zaměstnavateli, případně také s kulturními a kreativními institucemi
Nedostatečná kapacita a nevyhovující stav ubytovacích kapacit vysokých škol, který omezuje dostupnost terciárního vzdělávání.	Návratná podpora investic do ubytovacích kapacit vysokých škol	Infrastruktura vysokých škol v ČR dlouhodobě vykazuje nedostatky, které omezují kvalitu studijních podmínek a schopnost vysokých škol reagovat na demografické, technologické a společenské výzvy. Tyto limity se projevují mimo jiné v oblasti ubytovacích kapacit studentů. Přihlédnuto bylo rovněž ke zkušenostem z minulých programových období.	Koncentrace do metropolitních oblastí a aglomerací, kde jsou vysoké školy, a dále do regionálních center s významnou vzdělávací, vědecko-výzkumnou nebo inovační infrastrukturou.
Zhoršující se fyzická kondice dětí a mládeže, nárůst obezity a dlouhodobě podfinancovaná a technicky zastaralá sportovní infrastruktura	Doplnění sportovní infrastruktury pro obce jako zřizovatele škol a vlastníky sportovních zařízení pro zvýšení úrovně pohybových dovedností a tělesné zdatnosti žáků a studentů MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ a VŠ.	ČŠI poukazuje na nedostatečnou úroveň pohybových dovedností a tělesné zdatnosti žáků je nedostatečná. ČŠI dále poukazuje na rozdíly v prostorových a materiálních vybavení škol pro realizaci tělesné výchovy a dalších pohybových aktivit. Také uvádí, Přibližně 10 % škol v České republice např. nemá vlastní tělocvičnu. Zajištění odpovídající	Koncentrace do metropolí a aglomerací, strukturálně postižených a uhelných regionů a míst, kde se projevuje deficit sportovní infrastruktury.

		infrastruktury je přitom důležitým předpokladem pro zlepšení situace.	
--	--	---	--

9 Sociální a zdravotní oblast

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (c) posilovat sociální soudržnost podporou osob a posilováním společností Unie a sociálního modelu Unie, a to prostřednictvím:

(i) podpory zaměstnanosti, rovného přístupu na trh práce, spravedlivých a kvalitních pracovních podmínek a pracovní mobility.

(iii) podpora rovných příležitostí pro všechny a rovnosti žen a mužů, boj proti genderově podmíněnému násilí, podpora silných systémů sociální ochrany, podpora sociálního začleňování a boj proti diskriminaci, chudobě a bezdomovectví, se zvláštním důrazem na děti, a podpora investic do sociální infrastruktury, včetně zajištění přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením;

(iv) usnadňování přístupu ke službám a související infrastruktury, včetně modernizace, digitalizace a posilování kvality a odolnosti systémů zdravotní péče, služeb péče o děti a dlouhodobé péče;

(v) řešení výzev spojených s demografickými změnami v celé EU, včetně nedostatku pracovních sil a nerovností mezi generacemi a regiony;

(vi) řešení sociálních dopadů začlenění emisí skleníkových plynů z budov a silniční dopravy do působnosti směrnice 2003/87/ES.

Mezi významné výzvy v oblasti sociálních služeb patří nedostatečná kapacita, regionálně materiálně-technická nevyrovnanost a kvalita poskytovaných služeb, pomalý rozvoj terénních a komunitních řešení, a přetrvávající hrozba chudoby a sociálního vyloučení pro některé skupiny obyvatel. Dlouhodobým problémem zůstává také nedostatek služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím, což omezuje dostupnost adekvátní pomoci. K řešení těchto problémů je nezbytné zaměřit se na včasný záchyt vzniku nepříznivé sociální situace, na zvýšení dostupnosti i kvality služeb pomocí specializace, digitalizace a rozšiřování kapacit. Modernizace a rozšiřování kapacit pobytových i nepobytových zařízení bude hrát důležitou roli, stejně jako podpora pracovníků prostřednictvím odborného vzdělávání a motivace. Rozvoj terénních a komunitních služeb je další prioritou, zahrnující posílení asistenčních a odlehčovacích služeb, podporu pečujících osob, integraci znevýhodněných skupin a legislativní zakotvení komunitních služeb pro jejich stabilní rozvoj. Prevence sociálního vyloučení musí být komplexní, zaměřená na znevýhodněné skupiny, rodiny s dětmi a mládež, s důrazem na nízkoprahová zařízení, krizové služby a podporu zdravého životního stylu. Mezi další důležité kroky patří aktivní podpora komunit, prevence ztráty bydlení a posilování vzájemného soužití.

Ve zdravotnictví stále přetrvávají zásadní výzvy, které zahrnují nevhodnou strukturu poskytovaných služeb, nedostatečně rozvinutou prevenci, neúplnou digitalizaci a narůstající problémy spojené s duševním zdravím obyvatel. Účinné řešení těchto problémů vyžaduje komplexní a integrovaný přístup, který nebude založen pouze na poskytování zdravotní péče, ale bude systematicky posilovat prevenci chronických onemocnění, včasnou diagnostiku a podporu zdravého životního stylu. Propojení zdravotní a sociální péče zkrátí délku hospitalizací a podpoří přechod pacientů do domácího či komunitního prostředí. Tento přístup současně rozšíří kapacity služeb, modernizuje zařízení a podpoří spolupráci např. v rámci sdružených praxí. Současně je nezbytné zajistit odpovídající materiálně-technické zázemí zdravotních služeb, které umožní efektivní poskytování péče v souladu s aktuálními potřebami systému i pacientů. Klíčovým krokem k modernizaci zdravotnictví je digitalizace. Je nezbytné dokončit systém eHealth, zajistit interoperabilitu zdravotnických systémů, rozvíjet telemedicínu

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

a plně využívat potenciál umělé inteligence pro přesnější diagnostiku, personalizovanou léčbu a analýzu dat. Tyto technologie přispějí k efektivnějšímu řízení zdravotní péče a lepšímu přístupu k jejím službám, což zahrnuje i oblast duševního zdraví. Narůstající problémy v duševním zdraví obyvatel vyžadují zavedení účinných preventivních programů, služeb, včasné, detekce a intervence, rozšíření dostupnosti psychologické péče, zejména pro děti a mladé lidi, a posílení spolupráce mezi zdravotnickými, sociálními a vzdělávacími profesemi. Integrovaný systém péče o duševní zdraví nejen umožní včasné rozpoznání problémů, ale také účinně podpoří jejich řešení na individuální i komunitní úrovni. Stejně jako v sociální oblasti je nezbytnou podmínkou zajištění dostatečného počtu motivovaných a erudovaných pracovníků. Vedle personálního posílení je však nutné systematicky plánovat a realizovat investice do rozvoje kapacit, obnovy a udržitelnosti zdravotnické infrastruktury, aby bylo možné dlouhodobě zajistit kvalitní, dostupnou a bezpečnou péči.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Nevhodná struktura a nedostatečná kapacita sociálních a zdravotních služeb nepřipravených na nadcházející demografické změny a výrazné regionální rozdíly v kvalitě poskytování sociálních a zdravotních služeb Pomalý rozvoj služeb umožňujících co nejdelší setrvání lidí v jejich vlastním sociálním prostředí.	- podpora transformace sociálních služeb směrem k deinstitucionalizaci. - zlepšení dostupnosti a kvality sociálních a zdravotních služeb, včetně přístupnosti služeb a komunikace, propojení sociálně-zdravotních služeb a služeb podporujících sociální začleňování prostřednictvím investic do rozšíření a modernizace infrastruktury sociálních a zdravotních služeb včetně komunitně orientovaných pobytových kapacit a rozvoje péče o zranitelné skupiny obyvatel, zejména o seniory, osoby se zdravotním postižením, dlouhodobě znevýhodněné osoby a další osoby se specifickými potřebami: - o S důrazem na rozšiřování kapacit a kvality zdravotních služeb starajících se zejména o pacienty s chronickými onemocněními (specializovaná péče o pacienty s onkologickými a kardiovaskulárními nemocemi), geriatrické pacienty a pacienty v závěru jejich života (paliativní a hospicová péče). - rozvoj infrastruktury a navýšení kapacit ambulantních a terénních služeb jako	Demografický vývoj vyžaduje řešení rostoucí poptávky po dostupných službách rovnoměrně rozložených mezi regiony. Moderní služby napomůžou zajistit důstojnost a kvalitu života, zejména znevýhodněných skupin. Při přípravě a realizaci relevantních investic do rozšiřování, modernizace a digitalizace sociálních a zdravotních služeb bude přiměřeně zohledňována také jejich uživatelská přístupnost. Digitalizace přispěje k zefektivnění péče, zatímco zlepšení pracovních podmínek zajistí dostatek kvalifikovaného personálu a vyšší kvalitu péče. Podpora přístupů integrujících zdravotní a sociální služby je zásadní kvůli roztržitosti služeb, nedostatečné návaznosti a neefektivní struktuře. Propojení umožní lepší prevenci hospitalizací, zkrácení hospitalizací a urychlí přechod do vlastního sociálního prostředí. Zajistí dostupnost péče, péči odpovídající potřebám pacientů a úsporu nákladů díky vyšší	Plošně, s územní koncentrací podpory podle současného výskytu problémového jevu a predikovaného vývoje potřeb ve zdravotně-sociální oblasti, například na základě predikcí ÚZIS. Regiony s nedostatečnou sítí sociálních a zdravotních služeb a zařízení.

	nástroje dostupnosti podpory v přirozeném prostředí. - podpora ambulantní primární péče s důrazem na rozvoj sdružených praxí (center primární péče) - podpora rozvoje a integrace sociálně zdravotních služeb jako nástroj zlepšení dostupnosti a efektivní koordinace prevence a péče včetně mapování potřebnosti služeb - navýšení kapacit pro stabilizaci rodin a prevenci dlouhodobé institucionalizace (včasná podpora, návazné služby) - podpora digitalizace a technické modernizace prostřednictvím malých digitálních a procesních inovací jako podmínka efektivního plánování a koordinace služeb včetně provázanosti dat	efektivitě, čímž výrazně zlepší kvalitu a udržitelnost služeb. Tyto aktivity jsou klíčové pro urychlení transformace a zajištění udržitelného rozvoje sociálních a zdravotních služeb. Tím lze efektivně reagovat na současné demografické výzvy. Rostoucí potřeby péče vyžadují rozšíření kapacit domácí péče, ambulantních, terénních a odlehčovacích služeb, které zajistí dostupnost a podpoří integraci znevýhodněných skupin. Právě podpora pečujících osob je klíčová pro zmírnění jejich přetížení pomocí kvalitní a dostupné asistence a odlehčovacích mechanismů. Komunitní přístup posílí přirozené sociální vazby, podpoří lokální zapojení a urychlí transformaci sociálních služeb směrem k deinstitucionalizaci. Propagace setrvání v přirozeném prostředí posílí možnost zapojení komunity, využití domácí péče a terénních služeb Jednotný a plně implementovaný systém doporučených postupů a indikátorů kvality je klíčový pro zvyšování kvality, bezpečnosti a efektivity zdravotních i sociálních služeb. Standardizace péče snižuje regionální nerovnosti, podporuje evidence-based rozhodování a umožňuje systematické řízení kvality na národní úrovni. Rozšíření do sociálních služeb posílí integraci	
--	---	---	--

		péče a připravenost systému na demografické změny.	
Přetrvávající vysoký počet obyvatel ohrožených chudobou a sociálním vyloučením	Komplexní podpora aktivního sociálního začleňování a socioekonomické integrace znevýhodněných cílových skupin, včetně Romů, a podpory jejich participace, zaměřená především na: - podporu rodin s dětmi a ohrožené mládeže, zejména pomoc rodinám s dětmi, podporu školní úspěšnosti dětí, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a posílení kapacit sociálně-právní ochrany dětí; - prevenci sociálního vyloučení a podporu samostatného života, zejména sociální rehabilitaci, krizovou pomoc, prevenci ztráty bydlení a podporu osob při získání a udržení bydlení; podporu finanční gramotnosti - zajištění základních potřeb osob v nepříznivé sociální situaci, zejména prostřednictvím potravinové a materiální pomoci; - rozvoj komunitního života, mezikulturního dialogu a občanského soužití, zejména prostřednictvím komunitní práce, komunitních aktivit, mediace, mezikulturních aktivit a programů zaměřených na zdravý životní styl - podpora transformace péče a pobytové péče o ohrožené děti s důrazem na práci s rodinou a rozvoj komunitních forem podpory, včetně cílené investiční podpory rozvoje pobytové péče	Strukturální reforma snižuje závislost na institucionálních řešeních, omezuje budoucí veřejné výdaje a posiluje odolnost společnosti. Komunitní model zvyšuje efektivitu, dostupnost a kvalitu podpory a umožňuje včasné řešení problémů. Oblast je v souladu s evropskými prioritami v oblasti deinstitucionalizace, duševního zdraví, prevence chudoby a ochrany práv dítěte. Přetrvávající vysoký počet obyvatel ohrožených chudobou a sociálním vyloučením zdůrazňuje potřebu rozvoje sociálních služeb. Komplexní podpora znevýhodněných skupin, posílí ochranu dětí, zřídí nízkoprahová zařízení a komunitní programy významně zmírní riziko sociálního vyloučení. Preventivní opatření, jako je podpora zdravého životního stylu, krizové služby a mediace, zase mohou přispět ke stabilitě komunit a pomoci předcházet ztrátě bydlení.	Plošně s koncentrací do oblastí zvýšeného výskytu problémového jevu, především SPR, uhelných regionů a HSOÚ. Regiony s vyšší mírou chudoby a vyloučení, sociálně vyloučené lokality (obce), dle relevantních metodik MMR, případně MPSV s přihlédnutím ke KPSV a venkovská a periferní území se zhoršenou dostupností sociálních a zdravotních potřeb.

	komunitního a rodinného typu (např. byty, rodinné domy a komunitní formy péče) jako alternativy k institucionální péči velkokapacitního charakteru - posílení prevence a včasné intervence v rodinách a komunitách, včetně podpory služeb pro pěstounské rodiny a doprovázejících organizací - podpora záruky pro děti prostřednictvím cílených akcí, které povedou k řešení problému chudoby a sociálního vyloučení dětí, digitalizace služeb jako nástroj koordinace, plánování a sdílení informací - komplexní podpora nástrojů zaměstnanosti pro osoby se specifickými potřebami na trhu práce, včetně osob s pečovatelskými závazky		
Nedokončená digitalizace zdravotnictví	- dokončení systému eHealth, interoperabilita zdravotnických systémů, podpora telemedicíny a uživatelsky přístupných digitálních zdravotních služeb, bezpečné využití automatických, asistivních a digitálních systémů a umělé inteligence pro diagnostiku, personalizovanou léčbu a analýzu dat. - rozvoj resortních informačních systémů zaměřených na sběr a zpracování dat, včetně rozvoje resortních registrů a podpůrné infrastruktury. Budování datových rozhraní pro elektronizaci sběrů dat a sdílení a integraci dat mezi systémy v rámci resortu i meziresortně.	Nedokončená digitalizace brání plnému využití moderních technologií. Dokončení systému eHealth interoperabilita zdravotnických systémů, podpora telemedicíny a využití automatických, asistivních a digitálních systémů a umělé inteligence pro diagnostiku, personalizovanou léčbu a analýzu dat, včetně napojení na centrální systémy a služby zdravotnictví je klíčové pro zvýšení efektivity a kvality péče, protože roztržité systémy komplikují sdílení údajů, koordinaci péče a prodlužují diagnostiku. Pokračující podpora rozšíření dostupnosti zdravotní péče prostřednictvím telemedicínských nástrojů umožní bezpečné poskytování péče bez nutnosti fyzické přítomnosti pacienta ve	Předpokládá se především plošná podpora u telemedicíny pak zejména do oblastí zvýšeného výskytu problémového jevu/snížené dostupnosti péče.

		zdravotnickém zařízení nebo fyzického kontaktu zdravotnického pracovníka a pacienta. Nedostatečná digitalizace sběrů a integrace dat brání provádění pokročilých analýz integrujících znalosti z více zdrojů v rámci resortu i meziresortně. Postup v této oblasti je klíčový pro zlepšení efektivity a řízení zdravotní péče a souvisejících služeb. Zvýšení dostupnosti a komplexity dat rovněž umožní širší využití umělé nástrojů inteligence tak pro predikci digitalizace brání plnému využití moderních technologií.	
Nedostatečná délka života ve zdraví	- posílení a podpora primární a sekundární prevence v oblasti infekčních i chronických onemocnění, diagnostiky a léčby nepřenosných onemocnění - podpora a optimalizace zavedených organizovaných programů screeningu a zavádění vhodných celoplošných programů časného zachytu vážných onemocnění - podpora koordinace a zavádění účinných programů prevence v oblasti zdravého životního stylu, podporu pohybových aktivit obyvatel a rozvoj dostupné infrastruktury pro každodenní pohyb jako součást primární a sekundární prevence. a zavádění programů zvyšující zdravotní gramotnost obyvatel včetně vybraných cílových skupin např. Rozvojem Národního zdravotnického informačního portálu (NZIP) - podpora prevence zdraví v pracovním prostředí	Posílení primární a sekundární prevence je nutné vzhledem k významně nezdravému životnímu stylu obyvatel České republiky a vysoké míře neodpovědnosti obyvatel za jejich zdraví. Se zvyšujícím se počtem obyvatel ve starších věkových skupinách stoupá tlak na to, aby se lidé dožívali seniorního věku ve zdraví, které ale není primárně ovlivněno kvalitou zdravotnictví, ale dalšími faktory, a to především zdravým životním stylem. Neefektivní struktura služeb, která omezuje propojení prevence, diagnostiky a léčby. Lepší koordinace umožní prevenci vzniku onemocnění včasné odhalení onemocnění, snížení komplikací a zátěže zdravotnických zařízení. Rovněž také investice do inovací, jako jsou moderní technologie a efektivní sdílení údajů, mohou	Plošně s koncentrací do oblastí zvýšeného výskytu problémového jevu. Koncentrace do strukturálně postižených a uhelných regionů, HSOÚ.

		výrazně zvýšit kvalitu a efektivitu prevence a následně péče	
Narůstající problémy s duševním zdravím obyvatel	- rozvoj komunitních služeb duševního zdraví (včasná detekce, krizová intervence, multidisciplinární týmy, preventivní programy) - rozvoj infrastruktury služeb v oblasti duševního zdraví (např.: lůžková péče zejména pro děti a dorost, komunitní, ambulantní a krizové služby, komunitní centra a multidisciplinární týmy) - efektivnější zapojení širšího okruhu pracovníků v oblasti duševního zdraví, (koordinovaná meziprofesní opatření a realizace efektivních evidence-based programů) - zavádění služeb včasné detekce a intervence spolu s integrovanými službami za účasti sociálních pracovníků a vzdělávacích profesí, rozvoj programů pro zvyšování psychické a fyzické odolnosti a rozšíření dostupnosti psychologické péče, zejména pro děti a mladé lidi a zajištění	Narůstající problémy v oblasti duševního zdraví včetně Alzheimerovy choroby, úzkostí depresí a závislostních poruch, vyžadují včasnou detekci, multioborový a multidisciplinární přístup a dostupnější specializovanou psychologickou i psychiatrickou pomoc. Tyto obtíže závažně ovlivňují kvalitu života a stejně jako další chronická onemocnění mají významný dopad na zdravotnický systém. Zároveň mají významný vliv na rodinné vazby a širší vztahy. Stres, způsobený mimořádnými a krizovými situacemi, spolu s dominancí negativních zpráv ve veřejném prostoru, podporují šíření duševních onemocnění. Stresující pracovní a školní prostředí, tlak na výkon a omezená podpora	Plošně s koncentrací do oblastí zvýšeného výskytu problémového jevu. Koncentrace do strukturálně postižených a uhelných regionů a HSOÚ.

	dostupnosti všech forem specializované zdravotní péče pro osoby s duševním onemocněním (včetně závislostních poruch) nebo v jeho riziku, komplexní přístup ke zlepšení podpory duševního zdraví, se zvláštním důrazem na osoby z řad sociálně ohrožených skupin a národnostních menšin - zavádění evidence-based a dalších ověřených programů na podporu duševního zdraví a gramotnosti v této oblasti	duševního zdraví umocňují tento problém. Zásadní je podpora transformace psychiatrické péče směrem k individuální péči a podpoře ve vlastním sociálním prostředí k zajištění dostupné akutní i specializované péči odpovídající potřebám pacientů. Důležitá je také podpora včasné detekce, prevence a rozšíření psychologických služeb. Navíc je možný rozvoj dokonalejší diagnostiky a léčby, zásadně přispěje ke zkvalitnění péče o duševní zdraví. S ohledem na rozsah problému není cílem podpora pouze profesionálů v oblasti duševního zdraví, ale také rozšíření základních kompetencí v oblasti rozpoznávání a zvládání psychických obtíží u lékařů a nelékařských zdravotnických pracovníků v primární i nemocniční péči i v systému sociálního zabezpečení Toto platí zejména pro oblast dětského duševního zdraví, kde je rovněž nutné i zajištění investičních prostředků pro modernizaci a zvýšení kapacity lůžkových psychiatrických oddělení a nemocnic.	
Nedostatek odborného personálu, regionální nerovnosti v dostupnosti pracovníků a nedostatečná připravenost na komunitní a terénní modely péče	- stabilizace a navýšení počtu pracovníků v klíčových segmentech systému - podpora odborného vzdělávání a motivace pracovníků v sociálních a zdravotních službách, zvýšení kvality a profesionalizace péče a služeb, mj. prostřednictvím sociálních inovací, mediální kampaně zaměřené na prestiž těchto povolání vzdělávání a profesní	Personální kapacita je klíčová pro efektivitu investic a funkčnost systému. Nedostatek pracovníků omezuje dostupnost služeb, zvyšuje tlak na neformální péči a snižuje schopnost systému reagovat na demografické výzvy. Posílení odborných kompetencí je nezbytné pro naplnění evropských standardů	Intervence jsou určeny pro celou Českou republiku, s prioritním zaměřením na území s nejvyšší mírou potřebnosti, zejména: - regiony s nedostatečnou kapacitou sociálních služeb - strukturálně znevýhodněná území

	rozvoj pracovníků jako podmínka kvality a udržitelnosti služeb, profesionalizace péče formou mentoringu, supervize, rozvojem manažerských a leadership kompetencí a podpory kultury bezpečí. - podpora multidisciplinární péče orientované na efektivní zapojení širšího okruhu zdravotnických a sociálních pracovníků - zajištění regionální dostupnosti odborného personálu prostřednictvím cílených nástrojů podpory - příprava pracovníků pro komunitní a terénní modely péče (kompetence pro práci s rodinou, duševní zdraví, multidisciplinární spolupráce) - komplexní podpora pečujících osob jako součást prevence institucionalizace - podpora rozvoje dobrovolnictví jako doplňkového prvku systému sociálních a zdravotních služeb - podpora vzdělávání v oblastech interkulturní a intersociální komunikace a kulturně senzitivních přístupů v sociální a zdravotní péči (včetně oblasti duševního zdraví).	v oblasti dlouhodobé péče, duševního zdraví a ochrany práv dítěte. Podpora odborného vzdělávání a motivace pracovníků v sociálních a zdravotních službách je nezbytná pro zajištění kvalitní péče. Odborné vzdělání pomůže zvýšit kompetence pracovníků, zatraktivnit profesi, čímž dokáže také řešit nedostatek personálu, zlepšovat kvalitu poskytovaných služeb a podporovat stabilitu systému. Tím se zvýší rovněž efektivita celého systému, který bude lépe připraven na rostoucí demografické požadavky. Navíc investice do vzdělávání napomohou adaptaci na moderní trendy, například zavádění digitálních nástrojů, což přispěje k udržitelnosti služeb.	- venkovské oblasti s omezenou dostupností služeb - území se zvýšenou mírou sociální zátěže - území s kumulací sociálních problémů a vyšším rizikem sociálního vyloučení - území s nedostatkem odborného personálu Tato územní priorita umožňuje cílit podporu tam, kde je největší dopad na regionální soudržnost, rovnost přístupu a udržitelnost systému, v souladu s požadavky SRR i Evropské komise.
--	--	---	---

10 Bydlení

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (a)(vii) Podpora sociálního a cenově dostupného bydlení;

Náklady na bydlení v ČR dlouhodobě rostou, což představuje významnou bariéru pro rozvoj společnosti v řadě oblastí. Přibližně 1,6 milionu obyvatel ČR je ohrožena závažnými problémy s náklady na bydlení. Nedostupnost bydlení negativně ovlivňuje kvalitu života, zvyšuje míru ohrožení chudobou, a brzdí mobilitu pracovní síly, rozvoj znalostní konkurenceschopné ekonomiky a sídel. Prohlubuje tak nerovnoměrný rozvoj regionů. Nejistota v oblasti bydlení a nedostatek kapacit nájemního bydlení je aktuálně velkým problémem pro mladé rodiny a jedním z faktorů snižujících se porodnosti. Nevyhovující kvalita bydlení má přitom prokazatelně negativní vliv na úspěšnost ve vzdělávání. Nedostupnost bydlení nelze vysvětlit jedinou příčinou. Základní problém spočívá v tom, že nabídka

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

bydlení dlouhodobě nedokáže dostatečně rychle, pružně a cenově dostupně reagovat na rostoucí a proměňující se poptávku, zejména ve velkých městech a jejich zázemí. Poptávku zvyšují demografické změny, růst počtu menších domácností či migrace do ekonomicky silných regionů. Nabídková strana je brzděna zejména pomalým povolováním staveb a vysokými stavebními náklady (za 20 let se zvýšily více 2x nad úroveň inflace) či pomalými nedostačenými změnami v územním plánování. Mezi příčiny patří růst počtu malých domácností, který není doprovázen výstavbou malých bytů a zejména stavební náklady, které se za posledních dvacet let zvýšily více než 2x nad úroveň inflace.

Značnou roli v nedostupnosti bydlení má i nedostatek kapacit obecního nájemního bydlení. K návratu rovnováhy trhu by bylo potřeba stavět o cca 20 tisíc bytů více než je současný stav (nyní vstupuje na trh 20–30 tisíc bytů ročně), ve všech schématech – vlastnické, družstevní, obecní a jiné bydlení. Konceptně pojaté investice do kvalitního obecního bydlení jsou základním nástrojem pro rozvoj a revitalizaci měst a obcí. Společným jmenovatelem investiční ambice pro dostupné bydlení je snižování energetické náročnosti, dekarbonizace bydlení jako součást energetické bezpečnosti a posílení konkurenceschopnosti měst a regionů.

Specifickou kapitolu tvoří problematika sociálního bydlení coby nástroje pro integraci zvláště ohrožených skupin. V tomto segmentu musí hlavní roli hrát samosprávy, které však momentálně vlastní pouze 3,6 % bytového fondu v zemi a nedisponují tedy dostatečnými kapacitami. Zřizování sociálního bydlení musí být doprovázeno vhodnými sociálními programy, které umožňují postupný přechod těchto lidí do standardního bydlení.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Nedostatek dostupného a sociálního bydlení	Návratná (nebo kombinovaná) podpora rozvoje sektoru dostupného nájemního bydlení poskytovaného za dostupné nájemné (dle definice v zákoně o SFPI), a to podporou výstavby, rekonstrukcí, výkupu bytů a snižováním nákladů spojených s užíváním. Podpora rozvoje družstevního bydlení. Vybudování kapacity pro sociální bydlení, zejména bezbariérového bydlení a bydlení pro seniory a bydlení pro osoby v bytové nouzi, včetně specifických nástrojů bydlení (krizové bydlení) a pobytových sociálních služeb pro zvláště ohrožené osoby a domácnosti. Zajištění dostupnosti návazných podpůrných služeb sociálního bydlení. Pilotní ověřování a zavádění nových modelů dostupného bydlení. Zajištění dostupnosti návazných podpůrných služeb. - rozšíření osvědčených nástrojů zabydlování) - pilotní ověřování nových metod	Klíčovým prvkem zlepšení dostupnosti bydlení je posílení role nájemního bydlení, zejména pak dostupného nájemního bydlení, ve kterém hrají rozhodující roli obce. Tento segment je v ČR kriticky podhodnocen a neodpovídá evropským standardům. Roli obcí je potřeba posílit nejenom investičními programy výstavby, rekonstrukcí a výkupů, ale i aktivní podporou koncepčního přístupu k rozvoji související infrastruktury, kvality sídel, absorpční kapacity, komunitní energetiky, úspor energií, a to zejména formou poradenství. V podpoře dostupného nájemního a družstevního bydlení se předpokládá využití	Výstavbu a/nebo rekonstrukce směřovat primárně tam, kde je nejhorší cenová dostupnost bydlení, vysoká míra bytové nouze případně v návaznosti na vybrané strategické projekty vyžadující zvýšené kapacity bydlení a/nebo nedostatečný fond pro vybrané skupiny (fyzická nedostupnost bydlení, např. pro strategické profese, seniory). Plošně se soustředit na uvolnění existujících prázdných bytů zpátky na trh (včetně jejich výkupů) / případně jejich rekonstrukce. V případě menších obcí je výhodné využít institut společenství obcí.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

		osvědčené kombinace dotačních prostředků a různých typů finančních nástrojů. Kohezní politika tak sehraje klíčovou roli v násobení dopadů investovaných prostředků na dostupnost nájemního bydlení a v mobilizaci dalších finančních prostředků pro investování ve veřejném zájmu, včetně zdrojů obcí a bank. Sociální bydlení je klíčové pro řešení bytové nouze a nutnou podmínku deinstitucionalizace. Samotné fyzické zajištění bytů je potřeba doprovodit zabydlovacími programy, které zajistí postupný přechod do standardního modelu bydlení a celkovou stabilizaci sociální situace.	
Nízká připravenost klíčových stavebních projektů a roztržitost záměrů	Poradenství a příprava projektové dokumentace veřejných investic. Konsolidace stávající rozdrobené správy do integrovaných obecních a nemovitostních společností.	Roli obcí je potřeba posílit nejenom investičními programy výstavby, rekonstrukcí a výkupů, ale i aktivní podporou koncepčního přístupu k rozvoji související infrastruktury, kvality sídel, absorpční kapacity, komunitní energetiky, úspor energií, a to zejména formou poradenství. Posílení chybějící kapacity plánování a projektové přípravy, urychlení přípravy projektů veřejných investic	Celá ČR. Poradenství směřovat primárně tam, kde je nejhorší cenová dostupnost bydlení, vysoká míra bytové nouze případně v návaznosti na vybrané strategické projekty vyžadující zvýšené kapacity bydlení

		v území, přináší know-how a inovace.	
--	--	--------------------------------------	--

11 Odolnost & kyberbezpečnost

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (b)(ii) posílení schopnosti Unie zvládat krize a katastrofy tím, že se na připravenost bude myslet už od samého počátku při tvorbě rozhodnutí a pravidel;
1 (b)(iii) posilování bezpečnosti Unie prostřednictvím zlepšování schopností v oblasti odhalování hrozeb, prevence a schopností reakce na odhalování hrozeb, mimo jiné prostřednictvím posilování kritické infrastruktury v oblasti energetiky a dopravy a kybernetické bezpečnosti;

Česká republika čelí rostoucím nárokům na zvládání mimořádných událostí a krizových situací, jejichž příčiny i dopady se kumulují a často překrývají. Nedostatečná připravenost se může projevit zejména v oblasti včasného varování a vyrozumění, krizového řízení, ochrany obyvatelstva a zajištění funkčnosti kritické infrastruktury, stejně jako v omezené schopnosti společnosti reagovat na nové typy bezpečnostních a hybridních hrozeb. Zásadním úkolem je proto systematické posilování obranyschopnosti ČR, odolnosti veřejné správy, obyvatelstva i klíčových systémů, a to zejména prostřednictvím ochrany a modernizace prvků kritické infrastruktury. Tyto aktivity musí být realizovány v souladu s evropskou směrnicí CER.

Při nastavování opatření bude současně zohledňována územní dimenze a specifické potřeby různých typů území, zejména metropolitních oblastí a aglomerací, kde se koncentrují významné veřejné funkce, kritická infrastruktura a zvýšená bezpečnostní rizika. Součástí podpory mohou být také komplexní opatření zaměřená na posilování krizové připravenosti veřejné správy, ochrany obyvatelstva, ochrany měkkých cílů a krizové komunikace.

V oblasti kyberbezpečnosti čelíme exponenciálnímu nárůstu a vysoké sofistikovanosti hrozeb pro veřejnou správu, veřejné služby i kritickou infrastrukturu. Podpora odolnosti je proto nezbytná pro systematické posilování připravenosti státu i společnosti, snížení zranitelnosti území a omezení dopadů krizí na obyvatelstvo a základní funkce státu. Tyto aktivity musí být v souladu se směrnicí NIS2, která stanovuje rámec pro zajištění vysoké úrovně kybernetické bezpečnosti v členských státech EU.

Česká republika zároveň čelí hrozbě hybridních a vlivových aktivit cizí moci, které mohou narušovat krizové řízení, ochranu obyvatelstva, fungování veřejné správy nebo poskytování základních služeb státu. Tyto aktivity mohou mít podobu falešných krizových pokynů, podvodných sdělení vydávajících se za komunikaci orgánů veřejné moci, napodobování oficiálních komunikačních kanálů státu nebo šíření nepravdivých informací o průběhu mimořádné události či o opatřeních orgánů krizového řízení.

Systematické posilování společenské odolnosti je proto nezbytnou součástí krizové připravenosti. Pro účely této kapitoly se společenskou odolností rozumí praktická připravenost obyvatelstva, veřejné správy a místních komunit na zvládání mimořádných událostí a krizových situací. Zahrnuje zejména znalost základních postupů při mimořádné události, schopnost rozpoznat oficiální komunikační kanály státu, ověřit autenticitu krizového pokynu a správně na něj reagovat, rozvoj praktických dovedností, fyzické odolnosti a schopnosti vzájemné pomoci při zvládání mimořádných událostí a krizových situací, dále schopnost veřejné správy rychle, srozumitelně a koordinovaně komunikovat a řídit reakci na krizovou situaci a také akceschopnost dobrovolnických záchranných a humanitárních struktur spolupracujících s integrovaným záchranným systémem.

Tyto schopnosti doplňují nástroje krizového řízení a kybernetické bezpečnosti podle směrnic CER a NIS2 a přímo přispívají k odolnosti veřejné správy, obyvatelstva a klíčové infrastruktury vůči mimořádným událostem a krizovým situacím.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Nedostatečná připravenost ČR na mimořádné události a krizové situace	Posílení odolnosti, připravenosti a vybavenosti základních složek IZS, Armády ČR, kritické infrastruktury a veřejné správy (jen mimo oblasti podporované v rámci HOME Affairs) a obyvatelstva na mimořádné události a krizové situace. Zejména formou: - modernizace systému varování a vyrozumění a krizové komunikace - modernizace techniky (včetně nákupu nezbytné nové) a vybavení složek IZS a subjektů krizového řízení i s ohledem na projevy změny klimatu a bezpečnostní hrozby, obnova a rozvoj monitorovacích sítí a dalších nástrojů a prostředků veřejné hydrometeorologické služby - adaptace vhodných objektů pro dual use využití při evakuaci a nouzovém přežití obyvatelstva, a to na základě požadavku nebo souhlasného stanoviska příslušné složky IZS či orgánu krizového řízení - zintenzivnění a rozšíření systému vzdělávání mladé i dospělé populace, firem (především pracovníků subjektů hospodářské mobilizace), představitelů státní správy a obecních zastupitelů v oblasti připravenosti na mimořádné události (např. aktivity HZS ČR, MO ČR – příprava k obraně státu) včetně zajištění trenažérů a tréninkového vybavení - posilování ochrany a odolnosti kritické infrastruktury a klíčových služeb státu prostřednictvím pokročilých detekčních, monitorovacích, bezpečnostních	V Evropě i ČR se projevuje změna geopolitické a bezpečnostní situace i změna klimatu v podobě častějšího sucha, záplav apod. a rovněž výskyt tzv. nových hrozeb (nejen s vazbou na změnu klimatu). Je tak potřeba posílit odolnost a připravenost složek IZS, veřejné správy a veřejnosti (obyvatelstva) na mimořádné události a krizové situace, a to i v mezinárodním kontextu. Významným předpokladem dlouhodobé připravenosti a akceschopnosti je rovněž zajištění dostatečných personálních kapacit složek IZS a Armády ČR, jejich nábor a stabilizace, zejména v lokalitách klíčových pro plnění úkolů při mimořádných událostech a krizových situacích. Přestože nové české i evropské strategie (např. Bezpečnostní strategie ČR 2023, Strategie EU Preparedness Union) vytyčují směr, v praxi přetrvává roztržité řízení, podfinancování a nízká míra připravenosti obyvatel i volených představitelů. Cílem je podpořit aktivity vedoucí k rychle adekvátní reakci na mimořádné události a krizové situace, prevenci a posílení připravenosti subjektů a k posílení odolnosti jak na existující, tak i na nové hrozby (vnitřní i vnější), a zajistit tak bezpečnost státu. Zároveň je nutné: - připravovat se na komplexní propojení jednotlivých hrozeb a na multimodální krize, - pracovat a využívat synergie mezi civilním a vojenským sektorem tak, aby na sebe aktivity navazovaly a vzájemně se doplňovaly, tj.	Plošně s koncentrací do oblastí zvýšeného výskytu problémového jevu a krizových situací. Objekty určené pro evakuaci a nouzové přežití obyvatelstva pouze v metropolitních oblastech a aglomeracích.

	a digitálních nástrojů využitelných pro prevenci, včasné varování a koordinaci reakce na mimořádné události (např. antidronová ochrana, využití autonomních prostředků, projekt Antidron apod.) - digitalizace krizového řízení formou AIS ZOS - podpora náboru, stabilizace a dostupnosti personálních kapacit základních složek IZS a Armády ČR prostřednictvím modernizace a výstavby ubytovacích kapacit	zabránění budování paralelních systémů. V rámci veřejné hydrometeorologické služby je nezbytné posílit rozsah a spolehlivost monitorovacích sítí a nástrojů a prostředků používaných ke zpracování dat a předpovědi jejich vývoje, - centralizovat a integrovat klíčová data a procesy související s plánováním obrany, mobilizací, ochranou kritické infrastruktury a HNS (např. prostřednictvím AIS ZOS).	
Nedostatečná připravenost obyvatelstva, veřejné správy a komunit v oblasti krizové komunikace, zvládání mimořádných událostí a krizových situací a odolnosti vůči hybridním hrozbám	Posílení připravenosti obyvatelstva, veřejné správy a komunit v oblasti krizové komunikace, zvládání mimořádných událostí a krizových situací a odolnosti vůči hybridním a informačním hrozbám: - posilování schopnosti obyvatelstva, veřejné správy a komunit rozpoznat a odolávat hybridnímu a vlivovému působení cizí moci zaměřenému na narušení krizového řízení, ochrany obyvatelstva nebo fungování veřejné správy - posilování kapacity a akceschopnosti dobrovolnických záchranných a humanitárních struktur podílejících se na zvládání mimořádných událostí a krizových situací, včetně jejich vybavení, výcviku a koordinace s integrovaným záchranným systémem - podpora digitální gramotnosti obyvatelstva zaměřená na znalost oficiálních zdrojů a kanálů pro získávání informací při mimořádných událostech a krizových situacích, bezpečné využívání digitálních komunikačních a varovných nástrojů a rozpoznávání	Mezi projevy těchto aktivit patří šíření falešných krizových pokynů a podvodných sdělení vydávajících se za orgány veřejné moci, napodobování oficiálních komunikačních kanálů státu včetně využití syntetického audiovizuálního obsahu (deepfake), přetěžování a narušování komunikačních kanálů veřejné správy a šíření nepravdivých informací o průběhu mimořádné události nebo o opatřeních orgánů krizového řízení, a to s cílem oslabit koordinovanou reakci státu a připravenost obyvatelstva. Klíčová je proto schopnost obyvatelstva, veřejné správy a komunit tyto zásahy rozpoznat, znalost oficiálních zdrojů informací a akceschopný systém krizové komunikace veřejné správy. Nedílnou součástí připravenosti na mimořádné události a krizové situace je rovněž kapacita dobrovolnických záchranných a humanitárních struktur podílejících se na jejich zvládání. Podpora soudržnosti místních komunit, schopnosti vzájemné pomoci a připravenosti obyvatelstva umožní aktivně reagovat na mimořádné události a krizové situace. K tomu přispívají komunitní, dobrovolnické a další	Plošně na celém území ČR prostřednictvím územních struktur veřejné správy, IZS, dobrovolnických organizací a místních komunit. Územní dimenze spočívá v posilování připravenosti obcí, ORP a krajů, koordinaci krizové komunikace a rozvoji komunitní odolnosti. Při implementaci mohou být zohledněna specifická rizika jednotlivých území

	podvodných digitálních sdělení zneužívajících krizovou situaci - posilování kapacit veřejné správy pro krizovou komunikaci, včetně přípravy zaměstnanců a představitelů veřejné správy, jednotné metodiky krizové komunikace a koordinace mezi orgány veřejné správy při informování obyvatelstva v mimořádných událostech a krizových situacích - podpora komunitních, dobrovolnických a dalších občanských aktivit přispívajících k rozvoji fyzické odolnosti, připravenosti obyvatelstva a vzájemné pomoci, včetně nezbytného vybavení a zázemí	občanské aktivity zaměřené na rozvoj fyzické odolnosti, připravenosti obyvatelstva a vzájemné pomoci. Tyto schopnosti a kompetence představují důležitý prvek společenské odolnosti a připravenosti na mimořádné události a krizové situace.	
Rychlý rozvoj kybernetických hrozeb	Kyberbezpečnost veřejné správy, veřejných služeb a kritické infrastruktury (s důrazem na energetickou infrastrukturu a digitální infrastrukturu státu) - mimo oblasti azylové a návratové struktury, migrace a pobytu, schengenského rámce a správy hranic, vízové politiky a jiných oblastí podpory v rámci HOME affairs. Zejména formou: - strategických projektů státu v oblasti kybernetické bezpečnosti (BIVOK a další dle rozhodnutí BRS) - zlepšení povědomí veřejnosti o postupech v případě ohrožení - vybudování sdílených řešení v oblasti kybernetické bezpečnosti - podpory neveřejných sítí připojení k internetu - rozvoje kybernetické ochrany, včetně kryptografických nástrojů	Kybernetické hrozby v ČR rychle rostou a zasahují veřejnou správu, kritickou infrastrukturu, firmy i občany. V roce 2025 bylo NÚKIB evidováno 203 incidentů s různou úrovní závažnosti, odhadované ekonomické škody vycházející z kybernetických útoků přesahují miliardu korun. Současně dochází k dynamickému vývoji regulačního rámce v oblasti kybernetické bezpečnosti, zejména v návaznosti na evropskou legislativu, což klade zvýšené nároky na kapacity veřejné správy a zajištění bezpečnosti klíčových technologických řešení. Cizími státy sponzorované útoky a profesionalizovaná kyberkriminalita se setkávají s nedostatkem odborníků, nízkou kyberhygienou občanů a náročností implementace evropské směrnice NIS2, a to zejména u menších organizací. Bez navýšení kapacit, rychlejší adopce moderních technologií a procesů hrozí častější výpadky služeb, ztráty dat i eroze důvěry v digitální stát. Pokračující podpora kyberbezpečnosti umožní dokončit připravované strategické	Předpokládá se především plošná systémová podpora, s koncentrací investic do klíčových uzlů infrastruktury, a to v závislosti na míře zranitelnosti jednotlivých subjektů. Koordinace výstavby neveřejných sítí s ohledem na specifika kritické infrastruktury státu pro případ krizových stavů.

		projekty a posílí odolnost veřejné správy a klíčové infrastruktury vůči novým hrozbám. Předmětem investic bude nákup služeb, pořízení/rozvoj SW a HW a komponent nezbytných pro naplňování uvedených nástrojů a cílů.	
--	--	---	--

12 Oblast vnitřních věcí – vnitřní bezpečnost

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu: ba) „na podporu cílů stanovených v odvětvových nařízeních podle hlavy V části třetí SFEU“

Vnitřní bezpečnost má zásadní význam pro zajištění bezpečnosti občanů, ochranu jejich základních práv a posílení ekonomik, společností a demokracií a důvěru v ně. Geopolitický kontext Evropy se výrazně změnil, což hluboce ovlivnilo vzájemnou provázanost vnitřní a vnější bezpečnosti EU. Bezpečnostní hrozby jsou stále globálnější a složitější a vyplývají ze schopnosti pachatelů trestných činů působit přes hranice, využívat sociálních a ekonomických rozdílů a přecházet mezi fyzickým a digitálním světem. Nové digitální technologie a umělá inteligence zároveň nabízejí významné příležitosti k posílení schopností v oblasti prosazování práva a účinnému řešení těchto vyvíjejících se hrozeb. Česká republika musí být připravena těmto novým hrozbám čelit.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Dynamický vývoj a rostoucí komplexita závažné a organizované trestné činnosti, včetně hrozeb v online prostředí, terorismu, násilného extremismu, kybernetické kriminality, sexuálního vykořisťování dětí a hybridních hrozeb, vytváří zvýšené nároky na průběžné posilování a modernizaci schopností systému vnitřní bezpečnosti České republiky a na zajištění vysoké úrovně	- zajištění nástrojů umožňující adekvátně reagovat na současné i budoucí bezpečnostní hrozby, a to zejména prostřednictvím následujících opatření: - rozvoj kapacit v oblasti prevence a potírání závažné a organizované trestné činnosti, a to jak v online, tak v offline prostředí. - analýza hrozeb, včetně využívání inovativních technologií, umělé inteligence a analýzy velkých objemů dat. - zavádění inovativních technologií a nových metod v oblasti vnitřní bezpečnosti, zejména v boji proti	Plnění cílů stanovených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro vnitřní bezpečnost na období 2028–2034. Navazování na podporu v oblasti přecházení závažné trestné činnosti i boje proti ní v předchozích programových obdobích, a to především v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 513/2014 na období 2014 až 2020 a Fondu pro vnitřní bezpečnost zřízeného nařízením Evropského	Bez územní dimenze ve smyslu regionální politiky; část opatření územně specifická vychází z národního bezpečnostního rámce a analýzy rizik.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

ochrany občanů a veřejných prostranství.	terorismu, násilnému extremismu, kybernetické kriminalitě, sexuálnímu zneužívání a vykořisťování dětí a hybridním hrozbám, jakož i při ochraně občanů a veřejných prostranství. - modernizace technického vybavení a zvyšování odborných dovedností příslušných orgánů; - pořízení nástrojů a vybavení pro eliminaci zločinu a hrozeb.	parlamentu a Rady (EU) 2021/1149 na období 2021 až 2027. V souladu s Evropskou strategií vnitřní bezpečnosti „Protect EU“. Plnění Bezpečnostní strategie 2023.	
Zajištění dlouhodobé odolnosti kritických subjektů a kritické infrastruktury vůči nepřátelským činům představuje v kontextu měnícího se bezpečnostního prostředí trvalou výzvu, která vyžaduje průběžné posilování schopností řízení bezpečnostních incidentů, rizik a krizí a rozvoj interoperabilních komunikačních systémů.	Zajištění nástrojů k ochraně kritických subjektů a kritické infrastruktury vůči nepřátelským činům, a to zejména prostřednictvím následujících opatření: - zajištění odolnosti kritických subjektů a infrastruktury prostřednictvím podpory preventivních a ochranných opatření proti nepřátelským činům - modernizace kritických komunikačních systémů umožňujících bezpečnou, spolehlivou a nepřetržitou komunikaci mezi příslušnými orgány a kritickými subjekty v krizových situacích - modernizace infrastruktury a školení personálu	Plnění cílů stanovených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro vnitřní bezpečnost na období 2028–2034 Navazování na podporu v oblasti zvyšování odolnosti kritických subjektů v předchozích programových obdobích, a to především v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1149 na období 2021 až 2027. V souladu s Evropskou strategií vnitřní bezpečnosti „Protect EU“. Plnění Bezpečnostní strategie 2023.	Bez územní dimenze ve smyslu regionální politiky; intervence budou směřovány podle významu a lokalizace kritické infrastruktury.
Prohlubující se evropská spolupráce v oblasti vnitřní bezpečnosti a přeshraniční charakter bezpečnostních hrozeb kladou zvýšené požadavky na interoperabilitu systémů a na včasnou a strukturovanou výměnu informací mezi národními a unijními aktéry.	Zajištění nástrojů ke zlepšování a usnadňování výměny informací, a to zejména prostřednictvím následujících opatření: - posílení a rozvoj bezpečných a interoperabilních mechanismů pro výměnu informací mezi příslušnými vnitrostátními orgány, v rámci těchto orgánů a mezi nimi a relevantními orgány, úřady a agenturami Unie	Plnění cílů stanovených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro vnitřní bezpečnost na období 2028–2034. Navazování na podporu v oblasti výměny informací v předchozích programových obdobích, a to především v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č.	Bez územní dimenze.

	Podpora standardizace postupů a datových formátů s cílem usnadnit včasnou, účinnou a spolehlivou výměnu informací.	513/2014 na období 2014 až 2020 a Fondu pro vnitřní bezpečnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1149 na období 2021 až 2027. V souladu s Evropskou strategií vnitřní bezpečnosti „Protect EU“. Plnění Bezpečnostní strategie 2023.	
Komplexní a často přeshraniční charakter závažné a organizované trestné činnosti, včetně jejích online forem, zvyšuje nároky na úzkou a koordinovanou spolupráci orgánů činných v trestním řízení, včetně realizace společných operací a sdílení operačních kapacit při ochraně občanů a veřejných prostranství.	Zajištění nástrojů ke zlepšování a posilování mezinárodní spolupráce, a to zejména prostřednictvím následujících opatření: - posílení spolupráce orgánů činných v trestním řízení mezi členskými státy, v oblasti prevence a potírání závažné a organizované trestné činnosti. - zintenzivnění spolupráce s agenturami Unie, zejména Europolem a Eurojustem, prostřednictvím koordinace operací, sdílení operativních informací a společných analytických kapacit - podpora činnosti styčných důstojníků.	Plnění cílů stanovených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro vnitřní bezpečnost na období 2028–2034. Navazování na podporu v oblasti mezinárodní spolupráce v předchozích programových obdobích, a to především v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 513/2014 na období 2014 až 2020 a Fondu pro vnitřní bezpečnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1149 na období 2021 až 2027. V souladu s Evropskou strategií vnitřní bezpečnosti „Protect EU“. Plnění Bezpečnostní strategie 2023.	Bez územní dimenze.

13 Oblast vnitřních věcí – Azyl, migrace a integrace

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu: ba) „na podporu cílů stanovených v odvětvových nařízeních podle hlavy V části třetí SFEU““

Migrace představuje pro Evropu společnou a zásadní výzvu, která vyžaduje koordinované a jednotné evropské řešení, aby bylo možné efektivně čelit jejím dopadům. Geopolitický kontext Evropy prochází v posledních letech výraznými proměnami, což má hluboký a dalekosáhlý dopad na celkové řízení migrace a azylu v rámci Evropské unie. Vývoj je navíc komplikován cíleným zneužíváním migrace jako nástroje hybridní války. Česká republika musí disponovat schopností rychle a účinně reagovat na dynamický vývoj migračních toků, včetně neočekávaných změn, a využívat pro tento účel podporu Unie. Cílem je přispět k udržení prostoru svobody, bezpečnosti a práva rozvojem společné politiky týkající se azylu, migrace a návratů a zajistit účinné řízení migračních

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

toků, zajistit včasnou a přiměřenou socioekonomickou integraci a spravedlivé zacházení pro státní příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajících v České republice, a také předcházet nelegální migraci a obchodu s lidmi posílením boje proti těmto činnostem pro zajištění celkové bezpečnosti a stability. Uvedené cíle budou podpořeny zejména prostřednictvím moderních nástrojů – včetně nových technologií, digitalizace a nástrojů umělé inteligence – a skrze celkové posílení důrazu na přístupy založené na důkazech a na analýze a řízení rizik.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Zajištění dlouhodobé stability, efektivit a jednotnosti společného evropského azylového systému představuje v kontextu proměnlivých migračních tlaků a humanitárních krizí trvalou výzvu pro členské státy.	Zajištění fungování azylové struktury České republiky a její další zefektivňování v souladu s <i>acquis</i> Unie, a to zejména v následujících oblastech: - zajištění institucionální kapacity - rozvoj znalostí a dovedností odborníků - rozvoj a provoz IT systémů, digitalizace a využití nástrojů umělé inteligence - infrastruktura přijímacích zařízení - ochrana zranitelných skupin - spolupráce s evropskými a zahraničními partnery - zajištění nezbytných služeb vůči klientům	Plnění cílů stanovených v nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro azyl, migraci a integraci na období 2028–2034 Navazování na podporu v oblasti azylu v předchozích programových obdobích, a to především v rámci Azylového, migračního a integračního fondu zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 516/2014 na období 2014 až 2020 a Azylového, migračního a integračního fondu zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147 na období 2021 až 2027 Plnění povinností vyplývajících z nové legislativy k migraci a azylu, a to především přispíváním k účinnému řešení výzev zjištěných v souvislosti s dlouhodobou Evropskou strategií řízení azylu a migrace a ročním cyklem řízení migrace stanovenými v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1351 Plnění Strategie migrační politiky ČR Plnění povinností vyplývajících ze Zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů	Bez územní dimenze ve smyslu regionální rozvojové politiky, ale s územní koncentrací podle umístění zařízení a poskytovaných služeb.
Proměnlivá migrační situace a komplexita návratových řízení zvyšují nároky na efektivní, bezpečné a důstojné provádění navrácení a na funkční spolupráci v oblasti	Zajištění fungování návratové struktury České republiky a její další zefektivňování v souladu s <i>acquis</i> Unie, a to zejména v následujících oblastech: - zajištění institucionální kapacity - rozvoj znalostí a dovedností odborníků - rozvoj a provoz IT systémů - infrastruktura detenčních zařízení - ochrana zranitelných skupin	Plnění cílů stanovených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro azyl, migraci a integraci na období 2028–2034 Navazování na podporu v oblastech návratů a boje proti nelegální migraci, obchodu s lidmi a pracovního vykořisťování v předchozích programových obdobích, a to především v rámci	Primárně systémová podpora bez územní dimenze ve smyslu regionální politiky; některé intervence jsou lokalizovány podle umístění detenčních zařízení

zpětného přebírání osob mezi členskými státy a třetími zeměmi. Zajištění udržitelnosti návratové politiky vyžaduje systematickou podporu účinného opětovného začlenění navrácených osob ve třetích zemích, zejména v kontextu rozdílných socioekonomických podmínek a rizika opakované migrace. Přetrvávající a adaptující se formy nelegální migrace, obchodu s lidmi a pracovního vykořisťování státních příslušníků třetích zemí představují dlouhodobou výzvu vyžadující koordinovanou a systematickou reakci na národní i mezinárodní úrovni.	- spolupráce s evropskými a zahraničními partnery - zajištění nezbytných služeb vůči klientům - Podpora konceptu dobrovolných návratů a reintegrace. - V odůvodněných případech realizace nucených návratů. - Podpora kontrolních orgánů za účelem zvyšování efektivity odhalování a potírání nelegálního zaměstnávání, pracovního vykořisťování a jiných negativních jevů souvisejících s migrací	Azylového, migračního a integračního fondu zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 516/2014 na období 2014 až 2020 a Azylového, migračního a integračního fondu zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147 na období 2021 až 2027 Plnění povinností vyplývajících z nové evropské legislativy k azylu, migraci a návratům, především rychlejší, jednodušší a účinnější řízení o návratu a inovativní řešení pro řízení migrace v souladu s Návrhem nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí společný systém navrácení státních příslušníků třetích zemí neoprávněně pobývajících v Unii a kterým se zrušují směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, směrnice Rady 2001/40/ES a rozhodnutí Rady 2004/191/ES (COM (2025) 101 final) Plnění Strategie migrační politiky ČR Plnění opatření stanovených Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/52/es ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí Plnění doporučení z aktuálního Schengenského hodnocení	a výkonu kontrolních činností.
Zajištění dlouhodobé bezpečnosti a stability ve společnosti vyžaduje systematické posilování schopností integrace a sociálního začleňování státních	Prevence negativních jevů souvisejících s nedostatečnou integrací a pokračování podpory klíčových integračních opatření vůči státním příslušníkům třetích zemí, a to zejména: - interkulturní práce a posílení participace cizinců na veřejném a občanském životě (v kontextu „Koncepte integrace cizinců – ve vzájemném respektu 2016)	Plnění cílů stanovených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro azyl, migraci a integraci na období 2028–2034 Navazování na podporu v oblasti integrace státních příslušníků třetích zemí v předchozích programových obdobích, a to především v rámci Azylového, migračního a integračního	Podpora je realizována plošně, s územní koncentrací v lokalitách s vyšší přítomností státních příslušníků třetích zemí a s ohledem na

příslušníků třetích zemí. Proměnlivé ekonomické a sociální potřeby České republiky kladou zvýšené nároky na udržitelné a bezpečné řízení legální migrace, které podporuje dostupnost pracovní síly a systematickou prevenci nelegálních migračních toků.	- podpora provozu integračních center - výuka českého jazyka - poskytování poradenských služeb - informační a osvětové aktivity - terénní práce - informování většinové společnosti - inovativní přístupy v oblasti integrace a práce se státními příslušníky třetích zemí - zaměření se na osoby vysídlené z Ukrajiny v důsledku ruské agrese a na zranitelné skupiny - boj proti segregaci a ghettoizaci Podpora rozvoje a provádění politik a acquis Unie v oblasti legální migrace a pobytu, a to zejména: - zajištění institucionální kapacity - rozvoj znalostí a dovedností pracovníků státní a veřejné správy - digitalizace a rozvoj a provoz IT systémů, včetně implementace nástrojů umělé inteligence - spolupráce s evropskými a zahraničními partnery - výzkum v oblasti migrace a integrace - síťování a sdílení know-how - před-příjezdová opatření	fondů zřízených nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 516/2014 na období 2014 až 2020 a Azylového, migračního a integračního fondu zřízených nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147 na období 2021 až 2027 Provádění dočasné ochrany v souladu se Směrnicí Rady 2001/55/ES o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími Implementace opatření vycházejících z aktuální verze Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu Plnění Strategie migrační politiky ČR Plnění Hospodářské strategie České republiky: Česko do top 10 Plnění připravovaného zákona o pobytu cizinců na území České republiky	kapacitní možnosti místních služeb.
---	--	--	--

14 Oblast vnitřních věcí – ochrana hranic a vízová politika

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu: ba) „na podporu cílů stanovených v odvětvových nařízeních podle hlavy V části třetí SFEU“

Oblast správy hranic a vízové politiky je klíčovou součástí zajištění vnitřní bezpečnosti, fungování schengenského prostoru a důvěry mezi členskými státy EU. V kontextu ČR se jedná zejména o zajištění funkční ochrany vnějších hranic, plnění závazků vyplývajících z evropské integrované správy hranic, implementace interoperabilní architektury v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí a implementaci společné vízové politiky EU. Zásadní výzvou v období po roce 2027 je schopnost státu dlouhodobě udržet technologickou, personální a institucionální připravenost na měnící se bezpečnostní, migrační a geopolitické podmínky, a to při rostoucích nárocích na digitalizaci, interoperabilitu a mezinárodní spolupráci.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Riziko oslabování jednotného uplatňování schengenského acquis (v důsledku rozdílných institucionálních kapacit, rostoucích bezpečnostních a migračních tlaků a zvyšujících se nároků na koordinaci, řízení a dohled nad fungováním schengenského prostoru)	Zajištění kapacit pro efektivní implementaci, aplikaci a další rozvoj schengenského rámce se zaměřením zejména na: - podporu vzdělávání - strategické řízení - monitoring - institucionální spolupráci - pořízení technického vybavení - opatření zvyšující integritu, bezpečnost a odolnost schengenského prostoru	Plnění cílů stanovených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro schengenský prostor, evropskou integrovanou správu hranic a společnou vízovou politiku na období 2028–2034. Intervence reagují na systémové riziko fragmentace schengenského prostoru a přispívají k zachování jeho fungování bez vnitřních hranic. Podpora má vysokou přidanou hodnotu, neboť stabilita Schengenu je podmíněna vyrovnanou úrovní implementace pravidel a schopností jejich vymáhání napříč členskými státy. Návaznost na plnění Koncepce schengenské spolupráce 2021-2027. Plnění doporučení vyplývajících ze Schengenského hodnocení 2024, resp. budoucích Schengenských koncepcí a hodnocení. Návaznost na plnění programu eu-INIS.	Bez územní dimenze.
Strukturální zátěž institucí odpovědných za ochranu vnějších hranic EU	Systémový rozvoj a dlouhodobá udržitelnost klíčových kapacit evropské integrované správy hranic, zejména prostřednictvím: - provozu, modernizace a interoperability informačních systémů - zajištění a stabilizace personálu provádějícího hraniční kontroly - rozvoj analytických a operačních kapacit - pořízení technického vybavení - posílení schopností pro odhalování padělaných dokladů prostřednictvím potřebného zařízení - prohloubení mezinárodní spolupráce	Plnění cílů stanovených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro schengenský prostor, evropskou integrovanou správu hranic a společnou vízovou politiku na období 2028–2034. Navazování na podporu v oblasti evropské integrované správy hranic v předchozích programových obdobích, a to především v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 513/2014 na období 2014 až 2020 a Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1148 na období 2021 až 2027. Pokračující podpora rozvoje informačních systémů vytváří předpoklady pro efektivní ochranu vnějších hranic, kterou nelze dlouhodobě zajistit pouze národními zdroji. Posílení a stabilizace personálních kapacit a současně rozvoj analytických a operačních schopností jsou nezbytným předpokladem pro udržení	Bez územní dimenze. Část opatření koncentrovaná na vnější hranice – pro ČR bodově na mezinárodních letištích.

		kvality výkonu hraničních kontrol, včetně schopnosti reagovat na aktuální migrační a bezpečnostní rizika. Návaznost na plnění Koncepce schengenské spolupráce 2021-2027. Plnění Strategie ČR pro evropskou integrovanou správu hranic 2024-2029. Plnění doporučení vyplývajících ze Schengenského hodnocení 2024, resp. budoucích Schengenských koncepcí a hodnocení. Návaznost na plnění programu eu-INIS.	
Potřeba modernizace a harmonizace vízové agendy	Komplexní modernizace výkonu společné vízové politiky se zaměřením zejména na: - digitalizaci procesů - provoz, modernizaci a interoperabilitu informačních systémů - zajištění institucionálních kapacit - zvýšení bezpečnostních a provozních standardů poskytovaných služeb.	Plnění cílů stanovených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí podpora Unie pro schengenský prostor, evropskou integrovanou správu hranic a společnou vízovou politiku na období 2028–2034. Navazování na podporu v oblasti evropské integrované správy hranic v předchozích programových obdobích, a to především v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 513/2014 na období 2014 až 2020 a Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1148 na období 2021 až 2027. Podpora systémové transformace vízové politiky v souladu s unijním acquis zajišťuje dlouhodobou kompatibilitu národních řešení s evropskými systémy. Má vysokou přidanou hodnotu z hlediska bezpečnosti, efektivity veřejné správy a mezinárodní důvěryhodnosti ČR. Plnění potřeb vyplývajících ze Strategie EU v oblasti vízové politiky. Plnění doporučení vyplývajících ze Schengenského hodnocení 2024, resp. budoucích Schengenských koncepcí a hodnocení. Návaznost na plnění Koncepce schengenské spolupráce 2021-2027.	Bez územní dimenze.

15 Oblast Společné zemědělské politiky

Předpokladem bodů 1-4, vyjma několika explicitně uvedených výjimek, je financování z obálek na opatření podporu příjmů zemědělců.

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

(d)(i) podpora spravedlivějšího a dostatečného příjmu zemědělců a jejich dlouhodobé konkurenceschopnosti, včetně postavení zemědělců v hodnotovém řetězci

(a)(i) podpora atraktivity území s cílem umožnit lidem zůstat v místě, mimo jiné prostřednictvím podpory územních strategií pro integrovaný rozvoj městských a venkovských oblastí, včetně podpory územních služeb a infrastruktury, jakož i udržitelné mobility, a to z důvodu podpory metody LEADER a územních strategií MAS

(d)(ii) přispívání k dlouhodobé potravinové bezpečnosti, mimo jiné podporou produkce vysoce kvalitních potravin a posilováním odolnosti potravinových hodnotových řetězců

(d)(iii) zlepšování atraktivity a životní úrovně a spravedlivých pracovních podmínek a podpora generační obměny; zlepšování připravenosti rybářů a zemědělců a jejich schopnosti vyrovnávat se s krizemi a riziky; zlepšování přístupu ke znalostem a inovacím a urychlování digitální a zelené transformace s cílem prosperujícího odvětví zemědělsko-potravinářství, rybolovu a akvakultury.

(d)(v) zlepšování udržitelných postupů hospodaření v zemědělství a lesnictví s cílem podporovat odolná opatření v oblasti klimatu, poskytování vícečetných ekosystémových služeb, podporu účinného hospodaření s vodou, odpadními vodami a odpady, kvalitu a odolnost, provádění přírodních řešení, posilování udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí, zvyšování ochrany a obnovy biologické rozmanitosti, půdy a přírodních zdrojů a zlepšování zdraví a welfare zvířat.

1) Spravedlivý a dostatečný příjem zemědělců a dlouhodobá konkurenceschopnost zemědělství a potravinářství, zajištění potravinového zabezpečení, včetně podpory postavení zemědělců v hodnotovém řetězci.

Směřování podpory k zemědělcům, kteří aktivně přispívají k potravinovému zabezpečení, k ekonomické životaschopnosti zemědělských podniků a specifických odvětví a k ochraně životního prostředí, a zároveň umožnění přístupu k doplňkovým zdrojům příjmů.

České zemědělství se dlouhodobě vyznačuje nižší produktivitou a omezenou příjmovou stabilitou, přičemž celková produktivita faktorů vzrostla od roku 2009 jen o 8,8 %, což znamená přetrvávající zaostávání za vyspělejšími státy EU. Podíl mezispotřeby na produkci činí 67 %, tedy o 9,2procentního bodu více než ve starých zemích EU. Hospodářské výsledky podniků jsou do velké míry závislé na provozních podporách, které tvoří více než polovinu důchodu z faktorů a představují tak zásadní složku celkového výsledku hospodaření. Tento stav se týká i části podniků hospodařících v ekologickém režimu, zejména v regionech s nižšími produkčními podmínkami, kde je proto významná návaznost ekologického zemědělství na cílené podpůrné nástroje.

Nízká odolnost sektoru vůči volatilním trhům omezuje investiční schopnost podniků a prohlubuje strukturální rozdíly mezi jednotlivými typy hospodaření. Struktura výroby je dlouhodobě vychýlena směrem k obilovinám a řepce, které spolu s píceňmi tvoří více než 50 % zemědělské produkce. Oproti tomu odvětví s vyšší pracností, delším investičním cyklem nebo vyššími náklady, včetně živočišné výroby, speciálních plodin a ekologického zemědělství, vykazují slabší ekonomickou výkonnost a nižší schopnost generovat stabilní příjmy z trhu. To vytváří tlak na nastavení mechanismů podporujících příjmovou stabilizaci

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

produkce i v těchto odvětvích, včetně opatření vycházejících z Akčního plánu ČR pro rozvoj ekologického zemědělství. Rozvoj produkce bílkovinných plodin představuje klíčový nástroj pro snížení závislosti na dovozech proteinových krmiv a posílení strategické autonomie v oblasti živočišné výroby, přičemž tyto plodiny mají významný potenciál právě v ekologickém zemědělství. Zároveň přispívají k diverzifikaci produkce, zvyšování úrodnosti půdy, zlepšování osevních postupů a posilování odolnosti zemědělské výroby vůči klimatickým výkyvům.

Značná část podniků tak trvale generuje nízké vlastní zdroje a není schopna z tržních příjmů zajišťovat obnovu kapitálu ani vyrovnávat dopady cenových a nákladových šoků. Tato kombinace vede k nízké odolnosti sektoru vůči volatilním trhům, omezuje jeho investiční schopnost a prohlubuje strukturální rozdíly mezi jednotlivými typy podniků. Struktura výroby je vychýlená směrem k obilovinám a řepce, které spolu s pícninami tvoří přes 50 % zemědělské produkce. Oproti tomu odvětví s vyšší pracností, delším investičním cyklem či vyššími náklady, například živočišná výroba a speciální rostlinné komodity, dlouhodobě vykazují slabší ekonomickou výkonnost a nižší schopnost generovat stabilní příjmy. To vytváří tlak na zajištění mechanismu, který umožní příjmově stabilizovat produkci i v odvětvích s nižší tržní návratností. Klíčový nástroj pro snížení závislosti na dovozech proteinových krmiv, zejména sóji, a pro posílení strategické autonomie v oblasti živočišné výroby a krmivové základny představuje rozvoj bílkovinných plodin. Současně umožňuje částečné řešení strukturální nadprodukce obilovin, které jsou z ČR ve velkém objemu vyváženy a přispívá tak k diverzifikaci produkce i zvýšení ekonomické stability podniků; zároveň zlepšuje úrodnost půdy, osevní postupy a odolnost produkce vůči klimatickým výkyvům.

Investice podniků sice rostou, hrubé investice se mezi lety 2007–2009 a 2021–2023 zdvojnásobily, avšak jejich úroveň se stále výrazně liší mezi malými a velkými podniky. Příjmová nestabilita zároveň komplikuje vstup nových a mladých zemědělců a omezuje jejich schopnost financovat investice či modernizaci. Odvětví se slabší rentabilitou nejsou schopna nabídnout dostatečně předvídatelný a konkurenceschopný příjem, což vede k odkládání rozhodnutí o vstupu do profese i k omezené generační obnově. Menší zemědělské podniky hospodaří s omezenými zdroji, mají nižší a méně stabilní tržní příjmy a administrativní zátěž na jednotku výroby u nich představuje výrazně větší relativní náklad.

Výše příjmů zemědělských podniků je významně ovlivněna hospodařením v oblastech s přírodními omezeními, kde půdně-klimatické podmínky vyžadují vyšší vstupy a často znamenají nižší výnosy a vyšší náklady. Tyto tzv. méně příznivé oblasti (ANC) jsou spojeny s horší dostupností pracovní síly, vyššími mzdovými náklady a vyšší náročností činností, což vede k zásadnímu znevýhodnění tamních podniků. V roce 2023 dosahovaly podniky v produkčně nejvýhodnějších oblastech mimo ANC produkce na pracovníka (AWU) přibližně 920 tis. Kč, což je výrazně nad průměrem ČR a představuje více než 20 % nárůst oproti průměru let 2017–2021 (cca 740 tis. Kč). Naopak podniky v horských ANC oblastech měly dlouhodobě produkci pod 700 tis. Kč/AWU, přičemž v roce 2023 byla tato hodnota ještě mírně nižší než průměr let 2019–2023. Podniky v ostatních ANC oblastech (např. svažité, suché oblasti) dosahují stabilních příjmů mezi 750–770 tis. Kč/AWU bez výrazného růstu.

Současné české potravinářství rovněž trpí nízkou produktivitou práce, která v roce 2022 dosahovala jen 64 % průměru EU. Investiční aktivita je dlouhodobě slabá – v roce 2023 představovalo potravinářství pouze 8,5 % investic zpracovatelského průmyslu. Zahraniční obchod (AZO) je výrazně deficitní, bilance u vysoce zpracovaných výrobků činila v roce 2023 –23,1 mld. Kč a celkový deficit AZO dosáhl –35,4 mld. Kč. Inovace zavedlo pouze 51,2 % podniků, což zaostává za Německem (74,5 %) i Rakouskem (63,9 %). Rozvoj organizací producentů a sektorových intervencí je pro Českou republiku klíčový pro posílení postavení zemědělců v dodavatelském řetězci a pro zvýšení přidané hodnoty zemědělské produkce.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Ekonomická nestabilita zemědělců kvůli volatilnímu prostředí výrazně ovlivňovanému	- postupně se snižující podpora příjmu na základě plochy (DABIS) - platba pro malé zemědělce	Stabilizace příjmů zemědělců vyžaduje především účinný základní nástroj, který dokáže reagovat na rozdílné ekonomické podmínky	Plošně dostupné nástroje, neboť problematika generační

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

klimatickými a tržními výkyvy. Ekonomická stabilita velké části podniků je do určité míry spojena s příjmovými podporami. Určité sektory rostlinné a živočišné výroby mají nízkou rentabilitu nebo vysoké náklady a bez cílené podpory by produkce mohla zaniknout. Řešeným problémem je také příjmová disparita zemědělců v důsledku omezení hospodaření. Nízká produktivita práce a pomalý růst celkové produktivity faktorů (TFP) v zemědělství, lesnictví i potravinářství. Slabá inovační a investiční aktivita zemědělských a zpracovatelských podniků. Slabé postavení jednotlivých producentů na trhu. Nezdravé stravovací návyky u dětí.	- podpora příjmu vázaná na produkci (CIS) - platba na přírodní omezení a jiná omezení specifická pro určité oblasti - podpora investic pro zemědělce a držitele lesů - podpora sdílení znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech (inovace – EIP) - podpora ekologického zemědělství a přechod na ekologické zemědělství - intervence v určitých zemědělských odvětvích (např. včelařství, vinařství, ovoce a zelenina) - iniciativy územní a místní spolupráce - školní projekt EU (není financováno z obálky SZP)	hospodaření a umožní cílenou diferenciaci, zejména ve prospěch mladých zemědělců čelících nejistým příjmům a vysokým vstupním bariérám. Vedle toho je nezbytné zavést zjednodušenou platbu pro malé zemědělce, kteří mají omezené zdroje a vyšší relativní administrativní zátěž. Příjmový rámec doplňují sektorové podpory zaměřené na odvětví s nízkou tržní návratností nebo vysokou pracností, kde bez specifické pomoci hrozí útlum produkce a ztráta klíčových funkcí zemědělství. Nedílnou součástí tohoto příjmového rámce jsou také intervence zaměřené na ekologické zemědělství a přechod na ekologické zemědělství, které představují specifickou výrobní cestu v rámci zemědělského sektoru. Tyto intervence kompenzují vyšší náklady a ušlé příjmy vyplývající z uplatňování šetrných produkčních postupů, přispívají ke stabilitě příjmů zemědělců v dlouhodobém horizontu a současně podporují naplňování produkčních, environmentálních a klimatických cílů zemědělství jako celku, v návaznosti na Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství. Zajištění dostatečných finančních zdrojů pro zemědělce hospodařící v méně příznivých oblastech a kompenzace za ztížené hospodaření. Bez podpory by hrozilo opouštění půdy a útlum hospodaření. Investiční podpora dlouhodobě zvyšuje efektivitu a produktivitu podniků. České potravinářství dlouhodobě vyrábí převážně produkty s nízkou mírou zpracování, má nízkou produktivitu práce a z toho plynoucí zápornou zahraniční bilanci. Modernizace, digitalizace a rozvoj technologií jsou nezbytné pro zvýšení efektivity, snížení nákladů a posun ke kvalitnějším a konkurenceschopnějším výrobkům. Inovační aktivita firem je nízká a spolupráce s vědou jen okrajová. Bez inovací nelze reagovat	obměny a vstupu mladých zemědělců se týká celého území ČR.
--	--	--	---

		na změny spotřebitelských trendů, na tlak na kvalitu, udržitelnost ani na konkurenční tlak levnějších dovozů. Podpora vývoje, sdílených výzkumných kapacit a finančních nástrojů zvyšuje schopnost firem vytvářet moderní produkty a technologie. Silnější kolektivní struktury umožní lepší vyjednávací pozici, koordinaci investic, skladování, zpracování a uvádění produkce na trh, což je důležité napříč odvětvími, včetně rostlinné i živočišné výroby.	
--	--	--	--

2) Zvýšení atraktivity povolání a podpoření generační obměny

Pomoc při vstupu mladých lidí do zemědělství mimo jiné podporou rozvoje dovedností, lepším přístupem ke kapitálu a lepšími pracovními podmínkami.

Podíl mladých zemědělců na celkovém počtu v ČR se v posledních letech zlepšuje (18,2 % v roce 2023) a překonal i průměr EU. Stále ale zůstává nižší, než podíl zemědělců důchodového věku (20,7 %). Demografický trend stárnutí populace přináší nejistotu v tom, že klesá počet mladých lidí obecně a že rostoucí věk odchodu do důchodu může vést k neochotě starší generace předávat podniky.

Průměrná výměra podniků mladých zemědělců se zvýšila na 46 ha, což jim umožňuje lépe využívat úspor z rozsahu. Stále ale zůstává pod republikovým průměrem (120,8 ha), což ovlivňuje jejich konkurenceschopnost. Ekonomická situace mladých zemědělců je volatilní, jejich čistá přidaná hodnota kolísá a nedosahuje hodnot ekonomicky velkých podniků.

Největší hrozbou pro mladé zemědělce je kritická nedostupnost půdy – ročně se zobchoduje pouze 1–1,5 % zemědělského půdního fondu, přičemž kupní ceny rostou (36 Kč/m² v roce 2024) a pachtovné se mezi lety 2020–2023 zvýšilo o 18–19 %. Roztříštěné vlastnictví půdy mezi 1,8 milionu vlastníků situaci dále komplikuje. Nové formy hospodaření, jako je precizní zemědělství, hydroponické systémy nebo vertikální hospodaření, mohou omezenou dostupnost půdy kompenzovat, ale jen do určité míry.

Vysoké úrokové sazby úvěrů brzdí investice, mladí zemědělci navíc platí vyšší úrokové sazby než ostatní (dle PGRLF v dlouhodobém průměru o 0,54 p. b) a mají problémy se získáním úvěrů kvůli nedostatečnému kolaterálu. Nová strategie generační obměny EU a Startovací balíček v rámci Společné zemědělské politiky nabízejí mladým zemědělcům komplexní podporu, včetně zvýhodnění v rámci degresivní podpory příjmu na plochu (DABIS), zvýhodnění v rámci platby pro malé zemědělce investičních dotací. Mladí také mohou využívat podpory z PGRLF.

Motivace pracovat v zemědělství je nízká kvůli fyzické náročnosti, sezónnímu charakteru práce a nízkému finančnímu ohodnocení – mzdy v zemědělství dosahují pouze 76,9 % průměru národního hospodářství. Administrativní náročnost, vnímání zemědělství jako méně prestižního povolání a nedostatečná infrastruktura venkova odrážejí mladé lidi od vstupu do odvětví. Méně příznivé pracovní podmínky mohou být překonány do určité míry modernizací a zlepšením technologií; robotizace značné části procesů může snížit pracovní náročnost, a tím usnadnit vstup mladých zemědělců do sektoru (vyšší motivace, nižší potřeba pracovní síly). Technický pokrok a nové příležitosti v oblasti diverzifikace činností mohou napomoci k zatraktivnění zemědělského odvětví.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Využitím cíleného poradenství prostřednictvím zemědělského poradenského a inovačního systému (AKIS) mohou mladí zemědělci efektivněji zvládat administrativní náročnost, která je se zemědělským hospodařením spojená.

Mladí zemědělci vstupují častěji do odvětví s nižší rentabilitou a vyšší mírou rizika, což vede k výraznější příjmové nestabilitě v prvních letech podnikání. Vstup do oboru je navíc zatížen vysokou kapitálovou náročností – získání techniky, technologií a nezbytného zajištění pro úvěry vyžaduje značné investice, které mladí bez stabilního příjmového rámce obtížně financují. Motivaci mladých dále oslabuje nedostatek pracovní síly v zemědělství, vyšší relativní mzdové náklady, a sezónní náročnost. Administrativní náročnost spojená se zahájením a vedením zemědělského podnikání představuje pro mladé ještě výraznější bariéru, neboť disponují omezenými provozními kapacitami a zkušenostmi. Tyto faktory společně s nízkým počátečním příjmem zvyšují riziko předčasného ukončení činnosti a snižují atraktivitu profese pro novou generaci.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Problém se získáním půdy pro zahájení a rozvoj zemědělské činnosti. Problém s nedostatkem financí na investice do rozvoje podniku. Problém s přístupem ke znalostem a dovednostem. Nedostatečná předvídatelnost a stabilita příjmů pro mladé zemědělce	- podpora zahájení činnosti mladých zemědělců včetně tzv. startovacího balíčku (např. zvýšená podpora v rámci degresivní platby DABIS pro mladé zemědělce, zvýšená podpora v rámci investičních dotací, podpora pomocných služeb, poradenství ...)	Zajištění financí na zahájení zemědělské činnosti pomůže řešit problém získání vstupního kapitálu na pořízení půdy a základního technologického vybavení. Investiční podpora s vyšší mírou dotace podpoří následný rozvoj podniku. K řešení administrativních bariér přispěje podpora poradenských služeb cílených na zahájení zemědělské činnosti. Atraktivitu sektoru může snížením rizikovosti a možností sladění s rodinným životem zvýšit podpora pomocných služeb.	Plošně dostupné nástroje, neboť problematika generační obměny a vstupu mladých zemědělců se týká celého území ČR.

3) Posílení úlohy zemědělství a lesnictví v oblasti klimatických opatření, zajišťování ekosystémových služeb, zachování biologické rozmanitosti a přírodních zdrojů a zlepšení životních podmínek zvířat

Motivace zemědělců k přechodu na udržitelnější výrobní metody, které jsou přizpůsobeny místním podmínkám, a zajištěním správné rovnováhy investic, pobídek a požadavků.

Zemědělství je stále méně odolné vůči změně klimatu. Rostoucí teploty, sucho, nerovnoměrné srážky a úbytek sněhu zhoršují vodní bilanci, snižují stabilitu výnosů a urychlují degradaci půdy. Emise skleníkových plynů ze zemědělství se podílejí 8 % na celkovém podílu emisí ČR. Jedná se především o metan z chovu přežvýkavců a oxid dusný z intenzivního hnojení zemědělských půd. Vodní eroze je ohroženo přes 50 % orné půdy, větrnou až 26 %. Utužením je potenciálně ohroženo téměř 50 % půd a kyselost 43 % půd, což snižuje biologickou aktivitu a dostupnost živin. Obsah organické hmoty v půdě je nízký (2,4–

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

2,8 %) a dále klesá. Nedostatek statkových hnojiv omezuje sekvestraci uhlíku a zhoršuje půdní strukturu, infiltraci a retenci vody. Nízký obsah organické hmoty dále zhoršuje infiltraci, retenci vody a půdní biologii. Dlouhodobý pokles zlepšujících plodin a zjednodušení osevních postupů zvyšují zranitelnost vůči erozi, omezují obnovu organické hmoty a snižují biodiverzitu. Situace vyžaduje širší uplatnění půdoochranných a adaptačních postupů – celoroční pokryvnost, rozmanitější osevní postupy, vyšší obsah organické hmoty, efektivnější hospodaření se živinami a preventivní metody ochrany rostlin. Obnova funkcí půdy vyžaduje diversifikaci plodin, větší podíl pícnin, meziplodin, trvalých travních porostů, krajinných prvků, organických hnojiv a méně intenzivní zpracování půdy. Rostoucí spotřeba podzemní vody a častější sucho omezují udržitelnost zemědělství. Retenční schopnost krajiny klesá vlivem utužení, odvodnění a nevhodného hospodaření. Zemědělství významně přispívá ke znečištění vod vyplavováním živin a pesticidů, které jsou umocněny erozí. Vyšší riziko výskytu sucha vyžaduje opatření, která podporují infiltraci, snižují povrchový odtok a zvyšují retenční kapacitu půdy. K omezení eutrofizace jsou nezbytné pokryvné plodiny, pestré osevní postupy, ochranné pásy a precizní hospodaření se živinami. Je nutné posilovat organickou hmotu, zlepšovat strukturu půdy, obnovovat trvalé travní porosty a podporovat krajinné prvky. Stav přírodních stanovišť a populací živočichů a rostlin se zhoršuje. Populace hmyzu a opylovačů klesají. Indikátor ptáků zemědělské krajiny dlouhodobě klesá v důsledku úbytku hnízdních a potravních stanovišť. V některých oblastech dochází k homogenizaci krajiny. K obnově je nutné více neproduktivních ploch, krajinných prvků, meziplodin a pestřejších osevních postupů včetně rozšiřování květnatých, nektarodárných a pestrých ploch. V rámci zemědělství je nutno řešit rovněž problematiku dobrých životních podmínek zvířat a antimikrobiální rezistenci.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Nízká odolnost zemědělství vůči klimatické změně a riziko sucha. Vysoké emise skleníkových plynů a amoniaku ze zemědělství. Nízké využití potenciálu zemědělství pro ukládání uhlíku v půdě. Degradace půd včetně utužení a úbytku organické hmoty. Vodní a větrná eroze. Znečištění vody ze zemědělství a jakost povrchových a podzemních vod. Retenční schopnost krajiny, akumulace vod a snížení odtoku. Zhoršující se stav přírodních stanovišť a nepříznivá struktura krajiny. Negativní změny v biodiverzitě a početnosti populací. Životní	- agroenvironmentální a klimatická opatření - o včetně ekologického zemědělství a přechodu na ekologické v souladu s Akčním plánem ČR pro rozvoj ekologického zemědělství - o lesnicko-environmentálních služeb a ochrany lesů - o ekoplatby - o systém podmíněnosti - zdraví a dobré životní podmínky zvířat, včetně eliminace antimikrobiální rezistence - podpora investic pro zemědělce a držitele lesů, pozemkové úpravy	Zajištění financí na zemědělství a lesnictví v oblasti klimatických opatření, zajišťování ekosystémových služeb, zachování biologické rozmanitosti a přírodních zdrojů a zlepšení životních podmínek zvířat. Vhodně cílené investice do zemědělství a lesnictví přispějí ke snížení emisí amoniaku a skleníkových plynů. Neproduktivní investice v lesnictví a pozemkové úpravy přispějí ke zmírnění změn klimatu, k tvorbě udržitelné krajiny, zlepšení hospodaření s vodou a předcházení erozi. Agroenvironmentální a klimatická opatření, včetně podpory ekologického zemědělství a přechodu na ekologické zemědělství, realizovaná	Plošně dostupné nástroje, s územně diferencovanou aplikací podle typu krajiny a výskytu klimatických a environmentálních rizik.

podmínky zvířat a snižování mikrobiální rezistence		v souladu s Akčním plánem ČR pro rozvoj ekologického zemědělství, zároveň přispívají k ochraně přírodních zdrojů, zachování biologické rozmanitosti a ke zlepšení životních podmínek zvířat.	
--	--	--	--

4) Zlepšení odolnosti a schopnosti vyrovnat se s krizemi a riziky

Pobídky pro zemědělce, aby snížili svou zranitelnost a vystavení rizikům, a to i přizpůsobením se na úrovni zemědělských podniků a diverzifikací produkce, podporou ambicióznějších transformačních změn v místech, kde způsob hospodaření bez opatření není dlouhodobě udržitelný, a posílením vazby mezi předcházením krizím a jejich řešením.

Zemědělství v ČR čelí stále častějším klimatickým extrémům, což potvrzuje nárůst škod: jen v roce 2024 dosáhly ztráty na plodinách 800 mil. Kč a v živočišné výrobě téměř 900 mil. Kč, přičemž Agra pojišťovna odhadla další škody z jarních mrazů a krupobití až na 2 mld. Kč. Meziročně vzrostly celkové škody o 148 %, zatímco míra pojištění zemědělských subjektů paradoxně klesla o 4 % a bylo pojištěno jen 42,5 % zemědělské půdy. Potenciálním perspektivním doplňkem komerčního pojištění jsou rovněž vzájemné zemědělské fondy, které zvyšují odolnost sektoru sdílením rizik a tvorbou finančních rezerv. Udržitelné řízení rizik do budoucna vyžaduje propojení pojištění, prevence a moderních finančních nástrojů. Některá rizika (sucho, jarní mraz) zůstávají v podmínkách ČR nadále těžko pojistitelná, a tudíž dopady často sanuje veřejný rozpočet. Systém řízení rizik je v současnosti řešen komplexně převážně z národních zdrojů podporou pojištění (pouze pojistitelná rizika) a ad-hoc kompenzacemi ztrát podniků v důsledku produkčních a cenových výkyvů. Také nákazový fond a podpory ozdravování polních a speciálních plodin jsou důležitým pilířem systému řízení rizik v zemědělství v ČR a efektem obou těchto programů je, že dopady rizik chorob rostlin a nákaz hospodářských zvířat jsou v ČR relativně nízké. Rostoucí výskyt extrémních jevů zároveň vyžaduje větší důraz na prevenci, jako je zadržování vody v krajině či diverzifikace plodin. Klimatické extrémy se však objevují rychleji než lze preventivní opatření zavádět, což vytváří potřebu stabilního, rychlého a transparentního nástroje krizových plateb, který umožní okamžitě reagovat na škody mimo rámec pojistitelných rizik. Současně je však nezbytné počítat s tím, že ani při rostoucím důrazu na prevenci nelze všem extrémním událostem předejít. Klimatické epizody, náказы a další náhlé šoky způsobují škody, které vznikají rychleji než lze preventivní opatření implementovat, a mnohá rizika zůstávají v podmínkách ČR dlouhodobě pojistitelná jen omezeně nebo vůbec. Proto je vedle prevence nutné mít i stabilní, rychlý a transparentní nástroj krizových plateb.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Škody a ztráty v zemědělských hospodářstvích vlivem: - klimatických a povětrnostních jevů - biologických a epidemiologických rizik	preventivní aktivity: podpora pro nástroje řízení rizik + <i>průběžný rozvoj preventivních opatření</i>	Podpora nástrojů řízení rizik a následné využití krizových plateb představují klíčovou dvojici nástrojů, které umožňují zemědělským podnikům zvládat stále častější a intenzivnější	Plošné preventivní nástroje doplněné územně cílenými opatřeními podle výskytu a intenzity rizik.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

- katastrofických a abiotických událostí - systémové narušení produkce - nepojistitelných nebo těžko pojistitelných rizik	<i>realizovaných v rámci ostatních cílových oblastí SZP</i> <i>(např. DABIS, Agroenvironmentální opatření, Poradenství – nebude financováno z obálky SZP)</i> ex post řešení krizí: - krizové platby	klimatické, biologické a systémové šoky. Nad rámec uvedených prioritních nástrojů je vhodné rozvíjet taková opatření, která ačkoliv sledují vlastní environmentální, klimatické nebo produkční cíle, mají významný preventivní účinek a přispívají ke snížení zranitelnosti zemědělských podniků vůči extrémním jevům a nákazám. Preventivní i krizová opatření tak společně vytvářejí funkční rámec odolnosti zemědělského sektoru. Provázanost zajišťuje, že prevence není jen formální, ale skutečně snižuje zranitelnost podniků vůči klimatické změně. Výsledkem je zemědělský sektor lépe připravený na rostoucí klimatické výzvy.	
---	---	---	--

5) Urychlení inovací, zlepšení přístupu ke znalostem a urychlení digitální transformace

Povinná opatření SZP, vyplývající z nařízení, která lze financovat jen mimo obálku na opatření podporu příjmů zemědělců.

Cílem je dosáhnout prosperujícího zemědělského odvětví posílením zemědělských znalostních a inovačních systémů, včetně přístupu k nestranným a kvalifikovaným poradenským službám, cílené odborné přípravě a podpoře širšího využívání digitálních řešení.

Stávající AKIS (Zemědělský poradenský a inovační systém) nepokrývá některé klíčové potřeby zemědělství, potravinářství a lesnictví, které navíc nejsou projeveny v poptávce. Je to dáno nedostatečnými kapacitami zejména nezávislých poradců a jejich zaměřením, které dostatečně nepokrývá některá důležitá témata, nutná k rozvoji udržitelného zemědělství a efektivní implementaci SZP. Rozsah spolupráce mezi výzkumem a praxí, projevující se např. v počtu skupin Evropského inovačního partnerství (EIP), je neuspokojivý. Nedostatečné reflektování aktuálních témat a jejich zacílení ve vzdělávání a poradenství je do určité míry dáno také limitovaným propojením aktérů AKIS.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Nedostatečné pokrytí všech aktuálních témat systémem	- podpora sdílení znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a ve	Poradenské služby pro zemědělství a vzdělávací aktivity	Plošně dostupné nástroje.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

AKIS. Nedostatečná kvalifikace, znalosti a míra využívání nových metod výroby založených na výsledcích vědy a výzkumu, inovačních postupů a v neposlední řadě postupů respektujících požadavky na ochranu přírody a krajiny a udržitelné hospodaření pracovníků v zemědělském, potravinářském a lesnickém odvětví	venkovských oblastech (zahrnující zvýšení kapacity a rozvoj systému AKIS)	by měly zemědělcům pomoci posoudit výkonnost jejich podniku a určit potřebná zlepšení, pokud jde např. o povinné požadavky farm stewardship. Uplatnění systému celoživotního dalšího vzdělávání v zemědělství a lesnictví napomůže ve snaze o zvýšení účinnosti výrobních faktorů, konkrétně o posílení kvalifikované pracovní síly. Zprostředkovaně tak může být zlepšena konkurenceschopnost v zemědělství a lesnictví. V souladu s potřebou podpořit inovace a udržitelnější postupy by mělo klíčovým nástrojem zůstat evropské inovační partnerství s cílem šířit řešení pro praktická využití. Podpora inovací a digitalizace je nezbytná pro zvyšování produktivity a efektivnější využívání vstupů v zemědělství.	
--	--	---	--

6) Podpora kvality života na venkově

Opatření budou financována z obálek na opatření podporu příjmů zemědělců kromě aktivity LEADER.

Poskytování pomocných služeb a podpora spolupráce, rozvoje podnikání, přidané hodnoty a projektů umožňujících rozvoj venkova zejména pomocí iniciativy LEADER. Venkovská území čelí souběhu sociálních a demografických výzev (vyplývajících z odlehlosti, odlišností ve struktuře populace aj.), omezené dostupnosti služeb, což iniciativa LEADER řeší prostřednictvím komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) podporuje jako jeden z významných nástrojů rozvoje venkovských území, zaměřený nejen na oblast zemědělství, ale také na širší kvalitu života a potřeby místních komunit a podporuje aktivní zapojení obyvatel, obcí a místních aktérů do rozvojových strategií. Zvláštní důraz by měl být kladen na podporu ekonomické autonomie venkova, v oblasti zemědělství pak na diverzifikaci zemědělských činností, jako např. podporu lokálního zpracování zemědělských surovin s pozitivním dopadem na růst přidané hodnoty zemědělských produktů, zlepšení jejich lokální nabídky, zlepšení spolupráce zemědělců a obyvatel venkova, udržování místní identity a celkově na udržitelné využívání venkovských zdrojů. Je ve veřejném zájmu vytvářet podmínky, které pozitivně ovlivní rozhodování stávajících či potenciálních residentů, aby žili a pracovali na venkově. Je třeba stimulovat další

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

diverzifikaci zemědělských podniků, protože je zatím na poměrně nízké úrovni. Kvalita života na venkově a možnost rozvoje podnikatelských aktivit významně závisí na úrovni vybavenosti infrastrukturou a službami. ČR má stabilní, funkční síť místních akčních skupin (MAS - aktuálně podporováno 180 MAS), která integruje témata napříč sektory – od zemědělství přes životní prostředí, sociální oblast až po rozvoj komunit.			
Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Zranitelnost zemědělských podniků v důsledku nedostatečné diverzifikace příjmů. Nedostatečně zajištěná zastupitelnost zemědělců v době jejich dočasné nepřítomnosti (např. z důvodu nemoci, dovolené či účasti na školení), která vede k ohrožení kontinuity zemědělských činností. Nedostatečná schopnost centrálních politik reagovat na místní potřeby – potřeba místního rozvoje založeného na přístupu zdola nahoru.	- podpora investic pro zemědělce a držitele lesů - podpora podniků na venkově a začínajících podniků a rozvoj podnikání malých zemědělských podniků - podpora pro pomocné služby pro zastupitelnost zemědělců	Diverzifikace příjmů zemědělských podnikatelů pomůže stabilizovat jejich příjmy a přispěje k tvorbě nových pracovních míst na venkově. Vzhledem k tomu, že zemědělci potřebují sladit své pracovní povinnosti s rodinnými povinnostmi, je třeba zajistit podporu pro pomocné služby, které umožní zastoupení zemědělců.	Územní dimenze je realizována prostřednictvím místně rozvojových strategií MAS, které reflektují rozdílné socioekonomické podmínky a potřeby jednotlivých venkovských území.
	- iniciativa LEADER	LEADER patří k osvědčeným implementačním nástrojům ve venkovských oblastech. Znalost místního prostředí a využití potenciálu dané lokality vede k realizaci akcí, které mohou lépe reagovat na konkrétní místní problémy a podpora ze SP SZP tak může být efektivnější.	

16 Oblast Společné rybářské politiky

Předpokladem kapitoly je financování z obálek na opatření podporu příjmů rybářů.

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu: (d) (i) podpora spravedlivějšího a dostatečného příjmu zemědělců a jejich dlouhodobé konkurenceschopnosti, včetně postavení zemědělců v hodnotovém řetězci;

(d) (iii) zlepšování atraktivity a životní úrovně a spravedlivých pracovních podmínek a podpora generační obměny; zlepšování připravenosti rybářů a zemědělců a jejich schopnosti vyrovnávat se s krizemi a riziky; zlepšování přístupu ke znalostem a inovacím a urychlování digitální a zelené transformace s cílem prosperujícího odvětví zemědělsko-potravinářství, rybolovu a akvakultury.

(d) (iv) zajišťování udržitelnosti, konkurenceschopnosti a odolnosti odvětví rybolovu a akvakultury Unie, posilování udržitelné a konkurenceschopné modré ekonomiky v pobřežních, ostrovních a vnitrozemských oblastech, zvyšování sociálně-ekonomických příležitostí a odolnosti místních komunit a zajišťování silné správy oceánů ve všech jejich dimenzích, s bezpečným, zabezpečeným, čistým a udržitelně spravovaným oceánem.

(d) (v) zlepšování udržitelných postupů hospodaření v zemědělství a lesnictví s cílem podporovat odolná opatření v oblasti klimatu, poskytování vícečetných ekosystémových služeb, podporu účinného hospodaření s vodou, odpadními vodami a odpady, kvalitu a odolnost, provádění přírodně blízkých řešení, posilování udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí, zvyšování ochrany a obnovy biologické rozmanitosti, půdy a přírodních zdrojů a zlepšování zdraví a welfare zvířat.

1) Zajištění konkurenceschopné, odolné a udržitelně se rozvíjející akvakultury/rybářství včetně podpory navazujícího zpracovatelského odvětví a maloobchodního prodeje

Směřování podpory subjektům v oblasti akvakultury, které aktivně přispívají ke konkurenceschopné a udržitelné akvakultuře a k potravinovému zabezpečení. Akvakultura v České republice čelí celé řadě vzájemně propojených výzev (environmentálních, ekonomických a legislativních), které výrazně ovlivňují její stabilitu i dlouhodobou konkurenceschopnost. Mezi klíčové problémy patří především dopady klimatické změny, které zhoršují podmínky chovu a zvyšují rizika pro produkci ryb. Významné škody působí také rostoucí populace rybožravých predátorů. Rostoucí energetická náročnost, zejména u recirkulačních systémů, spolu s růstem cen energií a krmiv zvyšují ekonomický tlak na producenty. K těmto výzvám se přidává i problém zanášení rybníků sedimenty, což způsobuje ztrátu produkčních ploch a omezuje schopnost rybníků plnit jak produkční, tak mimoprodukční funkce. Odbahnění je velmi finančně náročné a dostupné zdroje zdaleka nepokrývají potřeby sektoru. Pro budoucí rozvoj je rovněž zásadní reagovat na měnící se preference spotřebitelů, kteří stále více upřednostňují zpracované produkty před živými rybami. Kombinace klimatických tlaků, predátorů a finanční a energetické náročnosti tak představuje komplexní soubor výzev, které významně omezují rozvoj sladkovodní akvakultury v ČR.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Nízká konkurenceschopnost, pokles produkce ryb, energetická a ekonomická náročnost, uvádění produktů akvakultury na trh	- podpora inovací a produktivních investic do akvakultury - podpora investic do zpracování a uvádění na trh včetně propagace	Akvakultura přispívá k potravinovému zabezpečení EU a je nezbytné zajistit sektoru dostatečné finanční zdroje.	Podpora je primárně zaměřena na území s koncentrací akvakultury, s ohledem na jejich produkční, environmentální a vodohospodářský význam.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

	- podpora mimoprodukčních funkcí rybníků		
--	--	--	--

17 Podpora implementace Národního a regionálního partnerského plánu

Specifický cíl dle návrhu nařízení k Fondu:

1 (e)(iii) - posilování efektivity veřejné správy a institucionální kapacity veřejných orgánů a dalších aktérů na národní, regionální a místní úrovni
Zvláštním identifikovaným problémem je nedostatečná absorpční kapacita území, která omezuje schopnost obcí a regionů efektivně plánovat, připravovat a realizovat projekty v souladu se Strategií regionálního rozvoje 2028+. Mnohé obce, zejména menší, postrádají odborné kapacity pro strategické řízení, projektovou přípravu či koordinaci rozvojových aktivit. To vede k nižší kvalitě projektů, nevyužívání dostupných nástrojů a nerovnoměrnému rozvoji území. Navržené opatření proto cílí na podporu výdajů spojených se strategickým plánováním, posílení odborného zázemí v území a zvýšení schopnosti obcí připravovat projekty, které odpovídají jejich potřebám i národním a evropským prioritám.

Řešený problém	Prioritní nástroj řešení problému	Zdůvodnění	Územní dimenze
Potřeba zajištění implementace fondů EU v ČR a institucionální kapacity na národní, regionální a místní úrovni.	- posilování implementační kapacity pro fondy EU - zvyšování kvality projektové přípravy - podpora rozvoje kapacit a kompetencí v oblasti veřejného zadávání pro implementační strukturu a příjemce - adaptace AI pro zjednodušení administrativních procesů při implementaci NRPP - rozvoj analytických a datových kapacit ve veřejné správě - systematický re-skilling a up-skilling administrativních kapacit, s cílem zvýšit efektivitu výkonu, kvalitu řízení a schopnost využívat moderní nástroje	V souvislosti se systémovou změnou financování technické pomoci v rámci NRPP, tj. s přechodem výlučně na financování paušální platbou, bude třeba zajistit část aktivit technické pomoci v rámci samostatných projektů. Zajištění dostatečné kapacity implementační struktury je nezbytné pro efektivní a včasné čerpání fondů EU a plnění regulačních požadavků EU. Navržená opatření posilují implementační kapacitu tím, že zvyšují odborné znalosti a dovednosti veřejné správy i příjemců, včetně systematického re-skillingu a up-skillingu administrativních kapacit, což vede ke kvalitnější přípravě projektů, efektivnějšímu řízení	Centrálně realizované intervence budou směřovány do Prahy jako sídla koordinátora a centrálních orgánů. Intervence do území budou reflektovat úroveň jeho institucionální kapacity a potřeb pro její posílení.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

	- posílení kapacity MMR-NOK pro kompetenční centrum v oblasti veřejné podpory - podpora partnerství a spolupráce v území, zejména zapojování regionálních a místních aktérů do tvorby politik a posilování spolupráce mezi veřejnou správou, podniky a neziskovým sektorem.	investic a rychlejšímu čerpání fondů EU. Rozvoj analytických a datových kapacit zvyšuje kvalitu rozhodování a efektivnější využívání veřejných prostředků. Podpora partnerství a participace posiluje koordinaci mezi státem, regiony a dalšími aktéry, čímž přispívá k vyšší absorpční kapacitě a k tomu, aby investice lépe odpovídaly potřebám území.	
Nedostatečná absorpční kapacita s územním zacílením dle Strategie regionálního rozvoje (SRR) 2028+	- podpora výdajů spojených s projektovou přípravou v územním zacílení dle SRR 2028+ ve vybraných tematických oblastech. - podpora činností spojených se strategickým plánováním v území (identifikace a prioritizace potřeb, konzultace s lokálními aktéry, finanční/rozpočtové plánování), s projektovou přípravou (např. studie proveditelnosti, projektová dokumentace) a s realizací opatření či investic (např. veřejné zadávání, řízení kontraktů).	Cílem intervencí v oblasti podpory absorpčních a administrativních kapacit je zvýšit ochotu a schopnost aktérů připravit a realizovat, prostřednictvím podpory z veřejných zdrojů, intervence a projekty s největším možným dopadem, resp. s nejvyšší efektivitou a smysluplností vynaložených prostředků.	Územní dimenze dle SRR 2028+ Primárně koncentrace do SPR a HSOÚ pro strategické plánování, předprojektovou a projektovou přípravu, případně do jiných území dle tematických oblastí (např. městská mobilita ve městech). Podpora bude zohledňovat tematické priority a specifické potřeby území, vycházet z výsledků analýz absorpční kapacity za období 2021–2027, případně se opírat o obsah informačního systému projektových záměrů. Důležitá bude i podpora na přípravu komplexních a integrovaných projektů v urbanizovaných oblastech.

